Masarykova univerzita

Filozofická fakulta

Ústav jazykovědy a baltistiky

Magisterská diplomová práce

2017 **Bc. Marie Michaleová**

Masarykova univerzita
Filozofická fakulta

Ústav jazykovědy a baltistiky
Obecná jazykověda

Bc. Marie Michaleová

Pomístní jména na katastru obcí Dobřeň, Malenovice, Suchdol, Solopysky a Vysoká

Magisterská diplomová práce

Vedoucí práce: Mgr. Kristýna Dufková

2017

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně s využitím uvedených pramenů a literatury.

……..

Marie Michaleová

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucí diplomové práce Mgr. Kristýně Dufkové za cenné a podnětné rady, za její poutavé přednášky, které jsem měla možnost absolvovat a díky nimž jsem se s onomastikou blíže seznámila. Také děkuji všem respondentům za jejich ochotu a čas strávený při výzkumu. A v neposlední řadě děkuji všem blízkým za jejich nekonečnou trpělivost.

Anotace

Diplomová práce se zabývá pomístními jmény sebranými v katastrálním území městyse Suchdol a jeho spádových obcí Dobřeň, Malenovice, Solopysky a Vysoká v okrese Kutná Hora. Cílem diplomové práce je s pomocí terénního výzkumu shromáždit současný repertoár pomístních jmen. Dále s dostupnými prameny získat i dnes již zaniklá pomístní jména a uchovat je pro budoucí generace. Jádrem práce je soupis sebraných jmen, kde jsou pojmenovávané objekty lokalizovány a jména analyzována. Součástí práce je také krátké seznámení s historií zkoumané oblasti a s její nářeční charakteristikou.

Klíčová slova: onomastika, toponomastika, pomístní jména, anoikonyma, Dobřeň, Malenovice, Solopysky, Suchdol, Vysoká, Kutnohorsko, střední Čechy

Annotation

This diploma thesis deals with the anoikonyms of the cadastral territory of the town Suchdol and its subordinate villages Dobřeň, Malenovice, Solopysky and Vysoká in the Kutná Hora district. The aim of this thesis is to gather contemporary reperoir of anoikonyms by the field research. Available local sources help to acquire anoikonyms, which are perished and not used. Moreover, it is important for preservation of these names for future generations. The core of this thesis is a vocabulary of these names, where named objects are localized and analyzed. The thesis also covers a brief introduction to the history of the researched territory and its dialectal characteristics.

Key words: onomastics, toponomastics, anoikonyms, Dobřeň, Malenovice, Solopysky, Suchdol, Vysoká, Kutná Hora district, central Bohemia

Obsah

Úvod ... 8
1 Toponomastika ... 10
1.1 Pomístní jména ... 10
2 Historie a současný stav obcí ... 13
2.1 Suchdol ... 13
2.2 Dobřeň ... 15
2.3 Malenovice ... 15
2.4 Solopysky ... 16
2.5 Vysoká ... 17
2.6 Mapa zkoumané oblasti ... 18
3 Nářeční charakteristika oblasti ... 19
4 Charakteristika pramenů ... 21
4.1 Terénní výzkum ... 21
4.2 Dotazník ... 21
4.3 Pamětní knihy ... 22
4.4 Katastrální mapa ... 23
4.5 Císařské otisky map stabilního katastru a indikační skici ... 24
4.6 Topografické mapy v systému S-1952 ... 24
4.7 Historická ortofotomapa ... 25
4.8 Listy Základní vodohospodářské mapy 1:50 000 ... 25
5 Analýza sesbíraného materiálu ... 26
5.1 Třídění podle katastrálního území ... 26
5.2 Třídění podle druhu toponyma ... 28
5.3 Třídění podle počtu slov ... 30
5.4 Šmilauerovo významové třídění pomístních jmen ... 35
6 Soupis sebraných pomístních jmen ... 38
6.1 Stavba hesla ... 38
6.2 Dobřeň ... 40
6.3 Malenovice ... 59
6.4 Solopysky ... 82
6.5 Suchdol ... 97
6.6 Vysoká ... 110

7 Názvy míst 116
Závěr 118
Seznam použitých zkratek 120
Seznam map a tabulek 122
Seznam použité literatury 123
Literatura 123
Elektronické zdroje 127
Přílohy 130

Úvod

Předmětem diplomové práce jsou pomístní jména získaná v katastrálním území městyse Suchdol u Kutné Hory a jeho spádových obcí Dobřeň, Malenovice, Solopysky a Vysoká. Tuto oblast jsem si zvolila proto, že zde žije část mé rodiny, tudíž jsem zde i já strávila část života. Od dětství jsem slýchávala různá pojmenování objektů, o nichž jsem po seznámení s onomastikou začala hlouběji přemýšlet.

Tento prostor bych ráda využila ke stručnému představení onomastiky, protože doufám v to, že se s prací setkají nejenom lidé znalí tohoto vědního oboru, ale i laikové žijící ve zkoumaných obcích, pro něž je neznámou. Předmětem onomastiky jsou vlastní jména (VJ) neboli propria, jejichž funkce spočívá v individualizaci, diferenciaci a lokalizaci objektů stejného druhu. Tím se liší od jmen obecných, tedy apelativ. Vlastními jmény se označují živé bytosti[1] a stejně tak neživé objekty[2].

Onomastika jména nezkoumá pouze z hlediska lingvistického. Pro správnou interpretaci jména je nutné brát ohled na objekt samotný, řádně jej popsat a využívat historických pramenů, které mnohdy pomohou zjistit původ daného jména. Nejcennějším zdrojem takových informací jsou vzpomínky pamětníků. Bohužel jejich paměť je limitovaná. Proto na řadu přichází pamětní knihy, kam naši předkové zapisovali důležité informace spojené s děním v obci. Díky nim můžeme poznat, jak naše okolí vypadalo v dobách, které nikdo z nás nemůže pamatovat. Cenné prameny v podobě historických map pak skýtají archivy. Díky moderním technologiím je možné si je prohlížet i v digitalizované podobě, čímž se historie v současnosti přibližuje širší veřejnosti.

Cílem diplomové práce je shromáždění současného repertoáru pomístních jmen a s pomocí dostupných pramenů získat i některá již zaniklá jména.

První část diplomové práce se zabývá toponomastikou a pomístními jmény. Pomístní jména jsou zde charakterizována a jsou nastíněny možnosti jejich třídění. Dále je tu územně vymezena zkoumaná oblast, spolu s krátkým představením historie jednotlivých obcí, a zároveň je charakterizována z hlediska dialektologického.

---

[1] VJ osob (antroponyma), živočichů (zoonyma), rostlin (fytonyma).
[2] VJ zeměpisná (toponyma) – viz kapitolu Toponomastika, vlastní jména objektů vytvořených člověkem zakotvených mimo přírodu (chrématonyma).

V druhé části práce jsou shromážděna a analyzována získaná pomístní jména. Jména jsou roztříděna podle různých kritérií – podle náležitosti k obci, podle druhu toponyma a počtu slov. Klasifikována jsou také podle Šmilauerova významového třídění.

Jádrem druhé části práce je soupis jmen. Ten je rozdělen do 5 oddílů (každý oddíl zastupuje jednu obec). V každém z nich jsou hesla uspořádána abecedně. V závěru oddílu je vložena mapka s lokalizací objektů a tabulka srovnávající podoby jmen v různých pramenech.

Na závěr práce je umístěn abecedně uspořádaný rejstřík pomístních jmen, který umožňuje snazší orientaci v obsahu celé práce.

1 Toponomastika

Předmětem zkoumání toponomastiky jsou toponyma, tedy vlastní jména zeměpisná (geografická), vlastní jména neživých objektů nebo výtvorů člověka, které jsou zakotveny pevně v krajině.

Lidé pojmenovávali okolní krajinu, aby se v ní lépe zorientovali, a tak vznikla zeměpisná jména. Ta v sobě často nesou velmi cenné informace. S vývojem jazyka se proměňovala forma lexika i lexikum samotné. Staré a dále nepotřebné výrazy se přestávaly používat, až v povědomí lidí zanikly úplně. Vlastní jména tyto výrazy či jejich významy mohou v ustrnulé či nezměněné podobě uchovávat (*Za uličkou*[3]). Díky tomu lze odhadnout i stáří jednotlivých jmen. Jak uvádí David a Rous (2006, s. 8) místní jména sama o sobě mohou být dokladem starším, než je třeba první písemná zmínka o obci. Pomístní jména pak mohou zrcadlit proměny krajiny. Krajina není neměnná, objekty zde zanikají, jsou vytvářeny nové a toto všechno se ve jménech může odrazit. Díky jménům se lze také dozvědět, kdo je, či byl vlastníkem objektu, nebo jak se proměňovala hranice jednotlivých panství.

Toponyma se rozdělují podle druhu pojmenovávaného objektu na kosmonyma/astronoma, choronyma – přírodní a administrativní, oikonyma označovaná také jako místní jména (MJ) či vlastní jména sídlištní. Předmětem této práce jsou však anoikonyma, tedy pomístní jména (PJ). Bližší seznámení s pomístními jmény nabízí následující podkapitola.

1.1 Pomístní jména

Termín použil poprvé Hermenegild Jireček v roce 1860 v periodiku Památky archeologické a místopisné v článku Naše názvy pomístné. (David a Rous 2006, s. 12). Olivová-Nezbedová (1995, s. 15) doplňuje, že „*později se u adjektiva místo skloňování složeného tvrdého ujala varianta skloňování složeného měkkého, termínu se užívá ve znění pomístní jméno.*“ Pomístní jméno definuje Olivová-Nezbedová (1995, s. 15) jako „*vlastní jméno neživého přírodního objektu a jevu na Zemi, který není určen k obývání a je v krajině pevně fixován.*“

Důležitými pojmy jsou vznik a podoba pomístních jmen. Jak uvádí Šrámek (1999, s. 21) jméno vzniká tak, že „*pojmenovatel ví, co proč a jak propriálně*

[3] Substantivum *ulička* je zde užito ve stč. významu vesnička.

pojmenovává, je mu znám onymický objekt, záměrně volí pojmenovávací motiv i jeho jazykové zpracování.“ Olivová-Nezbedová (1995, s. 29) uvádí, že PJ mohou vznikat z apelativ a z vlastních jmen. Jméno může vzniknout tzv. proprializací (onymizací) – obecné jméno se stává jménem vlastním, nesoucím všechny znaky a vlastnosti, aniž by byla změněna struktura apelativa (*Potok*[4]). Pojmenování objektů ale může být motivováno i vlastními jmény. Antroponyma v PJ mohou odkazovat k vlastníkovi objektu (*Jelínkův les*[5]), motivací je ale i poloha objektu vzhledem k jinému objektu, který je ve vlastnictví jmenovaného člověka (*Za Malákem*[6]). Užití antroponyma může mít ale i politické či honorifikační pozadí (*Švehlova lípa*[7]). Jména mohou vznikat z jiných toponym (*Amerika*[8]), ale i chrématonym. Tato jména jsou však mladšího původu (*U Klasu*[9]). Oliva (1980, s. 241) k tomu dodává, že základem PJ může být i jinojazyčný apelativní základ. Jím se rozumí slovo cizího původu, které se jinak ve slovní zásobě češtiny nevyskytuje. Na základě materiálu sesbíraného pro tuto práci nelze uvést žádný příklad.

Pokud objekt zanikne, může s ním zaniknout i PJ, anebo se jméno přenese na objekt nový (*Chobot*[10]).

Pomístní jména lze třídit podle různých kritérií. Pravděpodobně nejzákladnější třídění je podle druhu pojmenovávaného objektu. V sesbíraném materiálu jsou nejhojněji zastoupena agronyma. Uvedena jsou zde jména polí (*Hliník*), luk (*Pod skálou*), lesů (*Březina*), ale například i zahrad (*Zdychyncova zahrada*). Z hydronym se v analyzovaném materiálu setkáme se jmény potoků (*Polepka*), rybníků (*Chobot*), studánek (*Studánka*). Hodonyma jsou zastoupena jmény silnic (*Spojka*), ale i pěšin a polních či lesních cest (*U lomu*). Oronyma zde nemají mnoho zástupců, neboť terén z vertikálního hlediska není moc členitý, a tak tu je jen několik pojmenovaných kopců (*Borek*). Vyskytují se zde i jména některých jednotlivin, zejména kapliček (*Kaplička u lípy*).

PJ mohou mít také dvojí podobu – lidovou a oficiální[11] (Šmilauer 1966, s. 60). S tím souvisí používání forem spisovných a nespisovných. Lidová podoba je rozšířená

---

[4] PJ Potok z apelativa potok.
[5] Les byl ve vlastnictví Jelínka.
[6] Pole za domem, jehož vlastníkem je Malák.
[7] Antonín Švehla (1873 – 1933) byl československý politik.
[8] Choronymum – VJ světadílů, států, okresů a jiných správních jednotek.
[9] Obchod se smíšeným zbožím jménem Klas.
[10] Jméno louky bylo přeneseno na rybník.

a užívaná mezi lidmi, užívá se zejména orálně, případně v neoficiálních dokumentech. Tato jména jsou často v nářeční podobě, proto je pro porozumění důležité znát nářeční prvky dané oblasti. Mohou se rozcházet s podobou oficiální, a tedy spisovnou, která je zanesena především v mapách a jiných úředních listinách. Jako příklad lze uvést lidově užívané jméno *Malešák* či *Malešovskej vrch*[12] oproti oficiálnímu *Malešovský vrch*.

Pomístní jména Šmilauer (1966, s. 11) dále rozděluje na primární a sekundární. Primární, neboli přímá označují daný objekt podle jeho povahy a vlastností, například hodonymum *Chotouchovská cesta*. Sekundární, nepřímá jména pomocí jména jiného objektu označují další objekt, nejčastěji pomocí předložky, např. agronymum *Pod chotouchovskou cestou.*[13]

Další třídění PJ uvedené Vladimírem Šmilauerem (1966, s. 11) zohledňuje typ objektu: přírodní – pojmenování podle přírodního charakteru, a kulturní – vychází ze vztahu člověka k objektu a jeho vlivu na něj. Tento způsob rozlišení vytvořil v roce 1908 Theodor Imme. Tento třídicí princip s sebou ovšem přináší i různé potíže, protože některé objekty nelze striktně vymezit. Například les je přírodní, ale zároveň kulturní, protože člověk do něj zasahuje (Šmilauer 1972, s. 172).

Šmilauer tedy vytvořil novou klasifikaci PJ – třídění pomístních jmen podle toho, co je v nich významově zachyceno. Immeovo třídění pak používal pouze jako doplňkové, sekundární (Šmilauer 1972, s. 172). Sebraná pomístní jména jsou podle tohoto třídicího systému klasifikována v podkapitole 5.4 nazvané Šmilauerovo významové třídění pomístních jmen.

---

[11] David a Mácha (2012, s. 29) užívají termínů toponyma „psaná“ a „žitá“.
[12] V českých nářečích v užším smyslu dochází k diftongizaci ý > ej.
[13] PJ označuje část pole, kterou cesta lemuje, a louku, dnes přetvořenou na rybník položenou pod úrovní cesty.

2 Historie a současný stav obcí

Zkoumaná oblast zahrnuje katastrální území pěti obcí. Jedná se o obec Suchdol a její spádové obce Dobřeň, Malenovice, Solopysky a Vysoká. Oblast leží ve Středočeském kraji v okresu Kutná Hora. Celková rozloha území je 1930 ha, z čehož 1600 ha tvoří půda zemědělská a 195 ha půda lesní. Oblast se nachází na severním okraji Českomoravské vrchoviny, proto se zde povrch začíná mírně vlnit.

2.1 Suchdol

Obec Suchdol leží 7 kilometrů západně od Kutné Hory v nadmořské výšce 365 m. Od roku 1562 nese status městyse, do něhož jej povýšil císař Maxmilián II. Z vybraných obcí tu žije nejvíce obyvatel, jejich počet převyšuje 700.

Obec je protnutá hlavní silnicí I/2, nazývanou obyvateli také státní, vedoucí z Kutné Hory do Prahy. Tato cesta tudy vedla již ve středověku. To s sebou neslo jisté výhody, ale samozřejmě i nevýhody. Na jednu stranu bylo umožněno obyvatelům obce dobře obchodovat, naopak během válek tudy procházela vojska, která ves často pustošila. V současnosti je jednou z největších výhod dobré autobusové spojení. Vede tudy autobusová linka Kutná Hora – Praha-Háje, která umožňuje obyvatelům obce výbornou dostupnost do zaměstnání či škol nejen do hlavního města.

Dnes se v obci nachází základní škola fungující už od roku 1880, knihovna, sokolovna, obchod, pošta, kadeřnictví, ordinace obvodního lékaře, restaurační zařízení i čerpací stanice pohonných hmot. Obec je tedy velmi dobře občansky vybavena. Staví se nové domy a městys se pomalu rozrůstá.

MJ Suchdol vzniklo z pomístního jména suchý důl. V pramenech je doložitelných několik pravopisných variant, které uvádí také Profous (1957, s. 232): *1257 Zuchodol, 1312 Suchodol, 1437 Suchdol, 1519 Sukdol.* Jak je uvedeno na internetových stránkách obce[14], sjednocení názvu Suchdol bylo provedeno až vyhláškou obecního zastupitelstva z 30. března 1924.

„*Suchdol je obec stará již svou polohou. Leží totiž v nejstarším osídlovacím pásu naší země.*“ (Janoušek 1950, s. 2)

První písemná zmínka o obci pochází z roku 1257. Dne 5. listopadu toho roku byla vydána Smilem z Lichtenburka listina pro tři cisterciácké kláštery, kterým na jejím

[14] Historie obce. *Městys Suchdol* [online]. [cit. 2017-04-01]. Dostupné z: http://www.obecsuchdol.cz/index.php?nid=623&lid=cs&oid=17682

základě měla být věnována část zisku z těžby stříbrné rudy na Smilových statcích. Jako jeden ze svědků je zde uveden Lutharus de Zuchodol.

Majitelé Suchdola se poměrně často střídali. Pocházeli jak z řad drobných šlechticů, tak bohatých měšťanů. Jedním z nich byl kutnohorský mincmistr Petr z Písku[15], za jehož držení je poprvé připomínána suchdolská tvrz (1402). V polovině 16. století byla přestavěna na renesanční zámek.

Počátkem 17. století byl Suchdol popsán jako „*městečko s panskou tvrzí, kostelem a farou, panským dvorem a pivovarem* “. (Roučková 2007, s. 24)

Podle popisu z roku 1628 se v suchdolském katastru nacházelo 14 rybníků, které se třídily na kaprové, výtěžné a třecí. Janoušek (1950, s. 6) uvádí i jejich jména: Bojišťský, Kolnický, Bořetický, Spálený, Havraní, Vytočil, Vydojílek, Hyrklička a Zelený. Dále Dubec, Katovec, Pod kostelem, Pod Adamovým mlýnem a Za kovárnou, z něhož byla brána voda pro pivovar. Až do příchodu Švédů se Suchdolu dařilo, poté byl zpustošen a vypálen. Rybníkům byly strženy hráze, a proto některé byly přeměněny na louky. Bohužel neexistují bližší informace o možné poloze rybníků. Zničen byl i pivovar a zámek. Zámek nechal opravit jeden z dalších majitelů, Jindřich Berka z Dubé, který se zasloužil o to, že městečko začalo opět vzkvétat. Zámek prošel barokní úpravou, ale pak byl používán pro hospodářské účely a začal chátrat. Ke zhoršení stavu určitě dopomohlo i zřízení cukrovaru v této budově. Od roku 1925 patří zámek obci, která jej po 2. světové válce zrekonstruovala. Část byla přestavěna na sokolovnu a v současnosti se v interiérech nachází obecní úřad, knihovna, sídlo soukromé firmy a nefunkční kinosál.

V letech 1176–1848 byl Suchdol součástí malešovského panství, poté byla patrimoniální správa nahrazena samosprávou. V polovině 19. století byla pod správu Suchdola přiřazena i obec Vysoká.

V roce 1959 vzniklo Jednotné zemědělské družstvo Družba Suchdol sloučením zemědělských družstev obcí Suchdol, Solopysky, Malenovice a Dobřeň. O rok později se obce Dobřeň, Malenovice a Solopysky staly částmi městyse Suchdol se společným místním obecním úřadem.

[15] Dochovány různé podoby jména – Písek, Píšek i Pýšek.

2.2 Dobřeň

Dva kilometry jižně od Suchdola se v nadmořské výšce 364 m v kotlině Dobřeňského potoka rozkládá obec Dobřeň. V současnosti obývá obec zhruba 200 obyvatel.

Osada je poprvé připomínána v roce 1310, kdy byla majetkem vladyků z Dobřeně. K tomuto panství patřily i obce Solopysky a Malenovice. Vystřídalo se zde mnoho majitelů. Za zmínku stojí Jindřich Berka, pán na Červených Pečkách, za jehož působení v polovině 17. století byl tehdejší statek s pivovarem připojen k suchdolskému panství. Na místě dnešního kostela stávala středověká tvrz, jejíž základy byly však objeveny až při obnově hřbitovní zdi na konci 19. století. Kostel svatého Václava obklopený funkčním hřbitovem byl postaven v jihozápadní části obce.

V Dobřeni se v současnosti nachází celý areál zemědělského družstva Družba Suchdol a. s., které zaměstnává občany z celého okolí.

2.3 Malenovice

Obec se rozkládá pod vrchem Borkem ve výšce 370 m n. m. zhruba 3 kilometry jihozápadně od městyse Suchdol. Dnes zde žije cca 50 obyvatel. Jedná se o starousedlíky a mladší lidi, kteří v obci žijí od narození. Nevyrůstají zde žádné novostavby a staré domy jsou odkupovány zřídka, a sice pro účely chalupaření. Ves nemá žádné občanské vybavení, v případě potřeby musí obyvatelé dojíždět do Suchdola. Dopravní spojení je srovnatelné s okolními obcemi, ale velkou nevýhodou jsou zastávky umístěné mimo obec. První zastávka je od obce vzdálena asi 500 metrů. Umístěna je na křižovatce silnic směrem k obci Solopysky (linka Kutná Hora – Kácov). Na státní silnici I/2 leží druhá zastávka. K té cesta z obce měří téměř 1500 m, projíždí tudy linka Kutná Hora – Praha-Háje.

Malenovice jsou poprvé připomínány v listinách ze 14. století. Tehdy byly majetkem kláštera sv. Ducha na Starém Městě pražském.

Jako jediná z uvedených obcí nemá kostel. V roce 1851 byla zřízena v obci alespoň zvonice na dubovém sloupu, v roce 1906 byla na jejím místě vystavěna kaplička kamenná.

Významným malenovickým rodákem byl Dr. Oldřich Suchý, československý politik a poslanec za Republikánskou stranu zemědělského a malorolnického lidu.

Lutterer a Šrámek (2004, s. 166) vykládají MJ Malenovice jako odvozené od osobního jména *Malen* pomocí přípony *-ovice* ve smyslu ves lidí Malenových. Stejný výklad podává i Profous (1951, s. 10).

2.4 Solopysky

Solopysky leží asi 4 kilometry jihozápadně od Suchdola v nadmořské výšce 370 m. V současné době obývá obec zhruba 100 obyvatel.

Jako pravděpodobnou etymologii MJ Solopysky uvádí Profous (1957) ves solopysků, tedy lidí, kteří si solili jen pysky. Jedná se o posměšné označení obyvatel okolních obcí pro chudou ves. Sůl byla drahou surovinou, protože se musela dovážet z ciziny. Doložené jsou dvě pravopisné podoby jména: Solopisky (1482, 1499, 1389) a pozdější Solopysky (1654).

První zmínka o obci pochází z roku 1352 v souvislosti s farním kostelem. V této době byla obec rozdělena mezi několik majitelů. Jedna část patřila zbraslavskému klášteru a zbytek byl v držení drobné šlechty. Z roku 1388 pochází první zmínka o solopyské tvrzi. Ta se podle ústní tradice nacházela v místech dnešní parcely č. p. 2, kde se dochovala část sklepení, jež je pravděpodobně jejím pozůstatkem. K Solopyskám patřil dvůr Kunvald, Smrčina a Pohodnice.

Ke sjednocení obce došlo v roce 1570, kdy se dostala do držení Jiřího Voděradského z Hruškova a na Dobřeni. Od roku 1738 se obec dostala do držení Vraždů z Kunvaldu. Rod pocházel z pražské erbovní rodiny zvané od Stříbrné hvězdy. V letech 1750–1752 nechal Václav Vražda na své vlastní náklady provést barokní přestavbu kostela. Kostel byl zasvěcen sv. Bartoloměji. Z původní stavby byly zachovány jen některé části zdiva a věž, která byla nově opatřena cibulovitou bání s lucernou. Současně byla zřízena hřbitovní kostnice, kaple s kalvárií nazývaná „Dušičky“ a podzemní hrobka rodu Vraždů. Hřbitov kolem kostela byl zrušen roku 1868, kdy byl vysvěcen hřbitov nový, vzdálený asi 200 metrů na sever. Jediná významnější oprava kostela byla provedena v roce 1890, v roce 1911 byly pořízeny nové věžní hodiny a 1937 byl zaveden elektrický proud. V posledních letech kostel pouze chátral. To se stalo impulzem k založení Spolku Bartoloměj v roce 2015, jehož cílem je rozvoj obce, oprava kostela a obnova dalších památek v okolí.

Od roku 1741 fungovala ve vsi samostatná škola. Před tím se vyučovalo nepravidelně v obydlích. V roce 1819 navštěvovalo solopyskou školu 179 dětí. Nová

školní budova byla vystavěna roku 1914 naproti kostelu a fungovala až do roku 1963, kdy byla zavřena kvůli nedostatku žáků. Od té doby žáci dojíždí do školy v Suchdole. Budova prošla rekonstrukcí a v současné době je rozdělena na bytové jednotky.

2.5 Vysoká

Obec Vysoká vždy patřila k suchdolskému panství, dnes má status osady obce Suchdol a z vybraných obcí je také jeho nejbližším sousedem. Je vzdálená pouhý jeden kilometr na jihovýchod. Zároveň se se svými čtyřiceti obyvateli stává obcí nejmenší. Rozkládá se pod stejnojmenným vrchem, který se svou nadmořskou výškou 472 m řadí k nejvyšším na Kutnohorsku.

MJ Vysoká mohlo vzniknout dvěma způsoby – přenesením pomístního jména, nebo se jedná o vysoko položenou ves (Profous 1957, s. 666). V tomto případě připadají v úvahu obě varianty. Opravdu se jedná o jednu z nejvýše položených obcí v okrese. Mohlo by se jednat i o přenesení PJ, písemné zmínky o vrchu Vysoká jsou starší než o osadě samotné.

Ačkoli se jedná o malé území, stalo se svědkem významných událostí. Vrch je připomínán již v roce 1142. Dne 25. dubna tohoto roku se zde totiž odehrála bitva mezi Vladislavem II. a Konrádem II. Znojemským. Vladislav jako nový panovník na trůně byl samostatný, nepřidělil feudálům žádné výnosné úřady, proto se vzbouřili a na trůn chtěli dosadit již zmíněného Konráda, který na něj měl podle nástupnického zákona nárok. Vladislav II. byl v bitvě poražen, protože někteří vojáci jej zradili a prchli na stranu nepřítele, nebo zběhli úplně.

Okolní krajina byla původně zalesněná, ale v důsledku rozmachu dolování stříbra v Kutné Hoře na přelomu 13. a 14. století docházelo ke kácení stromů, jejichž dřevo se používalo jako důlní výztuhy. Lesy byly zcela vykáceny a vrch zůstal holý. Vzniklé paseky byly obyvateli sousedních obcí přeměněny na pole. V současnosti je vrch opět zalesněn.

Hrabě František Antonín Špork nechal v letech 1695–1697 na vrchu Vysoká zbudovat barokní letohrádek s kaplí zasvěcenou sv. Janu Křtiteli. Grimm (1937, s. 2) ji ve své publikaci o vrchu Vysoká popisuje následovně: „*Kaple o jednom poschodí, která byla také zvána ‚Belveder‘, vrch sám zván od té doby Svatojánským.*“ Jednalo se o osmibokou stavbu zakončenou věží s cibulovitou střechou. Dne 30. dubna roku 1834 ale do věže uhodil blesk a stavba začala hořet. Vzhledem k datu si lidé mysleli, že se

jedná o slavnostní upalování, a proto téměř nikdo nepřispěchal hasit. Vše, co bylo ze dřeva, shořelo. Od té doby letohrádek jen chátral.

Na jaře roku 2010 vzniklo občanské sdružení Belveder[16], jehož „*prvotním cílem je záchrana – sanace a zakonzervování současného stavu kaple sv. Jana Křtitele na vrchu Vysoká* “.

V roce 2002 byla na vrchu zpřístupněna rozhledna, která se stala vyhledávaným turistickým cílem.

Dominantou obce samotné je původně raně gotický kostel Navštívení Panny Marie, jehož exteriér je zachovalý téměř ve své původní podobě. První zmínka o kostele se nachází v odpustkové listině pražského biskupa Tobiáše z Bechyně z let 1278–1296. Kibic a Vaněk (2012, s. 275) ale doplňují, že „*může však náležet i ke kostelu ve stejnojmenné vsi na Mělnicku.*“ První nepochybné zmínky pochází z roku 1352. V roce 1472 byla věž kostela osazena zvonem od Ondřeje Ptáčka, zvonaře a kováře z Kutné Hory. Jedná se o jeden z nejstarších zvonů s českou legendou[17] u nás (Načeradská 2002, s. 111).

2.6 Mapa zkoumané oblasti

Na výřezu z mapy je zachyceno celé katastrální území městyse Suchdol a jeho spádových obcí. Výřez byl pořízen z katastrální mapy[18]. Následně byla mapa upravena, hranice katastrálního území byly zvýrazněny v grafickém editoru.

Mapa 1 Katastrální území zkoumaných obcí

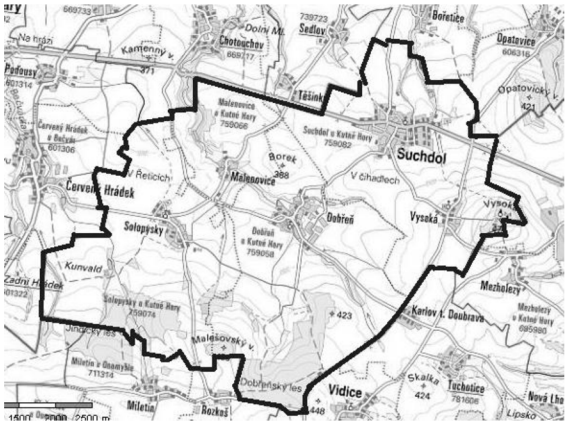

[16] Občanské sdružení Belveder. *Belveder* [online]. 2010 [cit. 2017-04-01]. Dostupné z: http://www.belvedercz.eu/index.php?fidr=1

[17] Letha od narozenie syna Božjeho MCCCCLXXII tento zwon gest dielan skrze mistra Wondrzege Ptaczka u Hory Kutny a od hornjkuv darovani.

[18] *Nahlížení do katastru nemovitostí: Zobrazení mapy* [online]. Český úřad zeměměřický a katastrální, 2017 [cit. 2017-11-13]. Dostupné z: http://nahlizenidokn.cuzk.cz/VyberKatastrMapa.aspx

3 Nářeční charakteristika oblasti

Následující kapitola se zabývá nářeční charakteristikou zkoumaného území. Pomístní jména jsou primárně realizována mluvenou formou, a proto se nářeční situace oblasti odráží na jejich podobě.

Obce Dobřeň, Malenovice, Solopysky, Suchdol i Vysoká leží na území okresu Kutná Hora, který se nachází ve středních Čechách. Dialektologicky spadá tato oblast do české nářeční skupiny v užším smyslu, do podskupiny středočeské. Tu lze geograficky vymezit jako pomyslný pás, jehož severní hranice se táhne od Mělníka přes Nymburk, Poděbrady, Kolín, Čáslav až po Chotěboř. Na jihu je ohraničen městy Rakovník, Hořovice, Příbram, Milevsko, Tábor, Pacov a Pelhřimov (Bělič 1972, s. 221).

Středočeská nářeční skupina nemá žádné výrazné znaky, které by ji jako celek vymezovaly. (Lamprecht 1976, s. 17). Má řadu znaků, které se shodují s obecnou češtinou. Obecná čeština se řadí mezi interdialekty. Krčmová (2005, s. 2) interdialekty definuje jako „*nespisovné útvary typické pro větší regiony, vznikající nivelizací nářečních rozdílů*.“

Mezi společné znaky lze zařadit úžení *é* > *í/ý*. V sebraném materiálu se vyskytuje několik PJ zachycujících tuto změnu, např. *Na kulatym*. Výrazně se zde projevuje také diftongizace *ý* > *ej*. Tato změna proběhla v 15. století. V sesbíraném materiálu ji lze demonstrovat u PJ *Velkej díl* nebo *Mladej les*. Dalším znakem společným pro středočeskou nářeční skupinu v užším smyslu a obecnou češtinu je protetické *v-*, které se objevuje ve slovech s počátečním vokálem *o-*. První doklady o tomto jevu se objevují už ve 14. století. K rozšíření dochází v 16. století, kdy se z Čech dostává až do západní části Moravy. Protetické *v-* se ve vysokém počtu vyskytuje v PJ, jimiž se práce zabývá. Dokládají jej např. PJ *Ve vohrádkách* nebo *Na vobci*. Dále jsou pro instrumentál plurálu všech rodů nejběžnějším zakončením koncovky *-ma*, *-ama*, *-ema*. Jako příklad lze uvést PJ *Za panskejma stodolama*.

Specifickým znakem je také zánik koncového *-l* ve tvarech maskulin singuláru imperfekta, které má následovat po souhlásce (*řekl* > *řek*, *stihl* > *stih*, apod.). Obecně se objevuje také tzv. fonetické krácení (Krčmová 2017). Krátí se výslovnost *-i-* v koncovkách či ve slovních základech (PJ *Na dlouhym*).

Výrazným znakem je i asimilace znělosti souhláskové skupiny *sh-* > *sch-* (*schořet*, *schoda*). Krčmová (2017) tento znak neuvádí jako charakteristický pro obecnou češtinu. Bachmannová (2017) jej uvádí jako celočeský – s větším územním dosahem. Nejedná se tedy o znak, který by se vyskytoval pouze ve středočeské nářeční skupině, ale vyskytuje se zde výrazně.

Jako charakteristický středočeský jev je ovšem uvedena přípona *-ejc* vyskytující se v komparativu adverbií (*dolejc*, *rychlejc*).

Některé jevy jsou pro středočeskou skupinu nejednotné – vlivem působení jihozápadočeských a severočeských nářečí, s nimiž sousedí. Zkoumaná oblast leží na severní hranici, proto sem přesahuje i jev vyskytující se v severovýchodočeské skupině, a to změna diftongu *ej* za dřívější *í* po ostrých sykavkách – *vozejk*, *cejtit*. Dále se používá v akuzativu plurálu životných maskulin tvar shodný s nominativem plurálu, například *šel nakrmit králíci*. Ve složených tvarech 2. osoby singuláru imperfekta převažuje severovýchodočeské důsledné *-s* (*dals*, *měls*).

4 Charakteristika pramenů

4.1 Terénní výzkum

Hlavním zdrojem pro sběr pomístních jmen se stal terénní výzkum, který byl uskutečněn na podzim roku 2016 v obcích Dobřeň, Malenovice, Solopysky, Suchdol a Vysoká. Většina informací byla získána během pochůzek po katastrech jednotlivých obcí při rozhovorech s vybranými respondenty. Některé otázky byly předem připravené, jiné spontánně vyplynuly ze situace. Během pochůzek byl vytvářen seznam jmen s doplňujícími informacemi. Posléze byly pod dohledem respondentů kresleny mapy, do nichž byla jména zapisována.

Jedním z hlavních respondentů byl A. (78 let), rodák z Malenovic. V Malenovicích strávil celý svůj život, zaměstnán byl v zemědělském družstvu Dobřeň, tudíž agronyma provázela celý jeho profesní život. Navíc díky němu byla získána většina jmen označujících dnes již zaniklé objekty, zejména polní cesty. On i celá jeho rodina se aktivně zajímali o dění v obcích.

Dalším respondentem byl J. (51 let) žijící v obci Solopysky. I on je zaměstnán v dobřeňském zemědělském družstvu. Vzhledem k tomu, že v současné době stále pracuje, zná některá novější jména.

S dalšími respondenty nebyl výzkum prováděn přímo v terénu, ale rozhovory se vedly nad mapami. Využity byly jak mapy současné, tak historické. Srovnávána byla jména v jednotlivých mapách, jejich proměny a současný úzus. Rozhovor jsem vedla s paní M. (74 let) rodačkou ze Solopysk, nyní žijící v Malenovicích. Dalším respondentem byl pan J. (75 let) z Bořetic a pan S. (72 let) ze Suchdola. Pro zapojení mladší generace jsem oslovila P. (25 let), který strávil v Solopyskách dětství a stále se sem vrací za svou rodinou. Základní školní docházku absolvoval v ZŠ Suchdol. Dále L. (24 let) žijící v obci Miletín, také navštěvovala základní školu v Suchdole.

4.2 Dotazník

Jako další zdroj pro sběr pomístních jmen byl použit dotazník (viz Přílohy). Dotazník byl vytištěný na papíře, který byl za pomoci respondentů, kteří se zúčastnili terénního výzkumu, roznesen mezi další obyvatele obcí. Elektronická forma dotazníku

byla zamítnuta, protože by se tak těžko dostával mezi starší generaci, která se ve výsledku stala základnou dotazníkového šetření.

Dotazovaní byli prvotně vyzváni k uvedení místa svého bydliště, věku a délky pobytu v dané obci. Další otázky byly zpracovány na základě porovnání pomístních jmen získaných v rámci terénního výzkumu a vyčtených z mapy či pamětní knihy. V mapě nebyly pojmenovány rybníky a některé vodní toky, proto se dotazník z velké části zaměřuje na tato hydronyma. Podle lidové tradice nesou různé úseky vodních toků odlišná pojmenování. To potvrdily i některé rozhovory s respondenty. Dále se dotazník zaměřuje na jména objektů, která byla vyčtena například z pamětní knihy.

Dotazník byl roznesen mezi 20 respondentů (3x Dobřeň, 3x Malenovice, 5x Solopysky, 5x Suchdol, 2x Vysoká, 2x jiná obec – Miletín). Věk respondentů se pohyboval mezi 21 až 73 lety. Mladší respondenti odpovídali nejstručněji a vyplnili minimum jmen. Někteří ani netušili, že popisovaná jména pro dané objekty existují. Nejobsáhlejší odpovědi poskytovaly dotazníky vyplněné respondenty věku od 40 do 70 let.

Dotazník se zaměřoval ve velké míře na hydronyma – jména rybníků se ve všech případech shodovala. Stejně tak jména potoků s výjimkou *Dobřeňského potoka.* Tento potok je pojmenován několika různými jmény, v jednotlivých obcích se pojmenování liší a různí se i v mapě.

Dále se dotazník zaměřil na nově vybudovanou silnici, pro niž se vžily celkem tři názvy. Je zajímavé sledovat, jak se rodí nové jméno na základě různých motivací jednotlivých účastníků výzkumu.

V závěru se dotazník zaměřuje na vrch Vysoká, kde je rozhledna, která byla vybudovaná zhruba před 10 lety, a zřícenina letohrádku. Oficiální jména těchto objektů také neexistují, proto mě zajímalo, jak s nimi lidé naloží. Jména jsou jednoslovná a převzatá z apelativní sféry jazyka.

4.3 Pamětní knihy

Pamětní knihy zkoumaných obcí jsou uloženy v SOkA[19] Kutná Hora. Pamětní knihy či obecní kroniky jsou velmi cenným zdrojem pomístních jmen. Sepisování obecních pamětí bylo určeno především pro budoucí generace, aby byly seznámeny

[19] *Státní okresní archiv Kutná Hora* [online]. 2017 [cit. 2017-11-05]. Dostupné z: http://badatelna.eu/instituce/Statni_okresni_archiv_Kutna_Hora/fondy/?s=127

a poučeny o minulosti místa, kde žijí. Za tímto účelem byl po vzniku Československé republiky ustanoven i zákon č. 80 ze dne 30. ledna roku 1920, který ukládal každé obci vést (popř. založit) pamětní knihu. Pověřeni byli kronikáři, občané se zájmem o dění v obci a pro jejich poučení byli vysíláni na různá školení.

První díl pamětní knihy obce Suchdola byl založen v roce 1888 na oslavu čtyřicetiletého panování císaře Františka Josefa I. Na jejím vytvoření se podíleli například František Zoufalý či Alois Pecka, členové obecní rady. Paměti jsou zde sepsány do roku 1939. Podrobnější historie obce je sepsána v knize s názvem Paměti městečka Suchdola a vísky Vysoké u Kutné Hory[20].

Druhý díl pamětní knihy byl založen 29. února roku 1940 Oldřichem Jirouskem. Události jsou zde popisovány do roku 1948. Kronika byla naskenována a stala se součástí knihy vydané k 750. výročí městyse Suchdol.[21]

Pamětní knihu obce Malenovice v roce 1936 založil tehdejší starosta obce František Škarka. Na sestavení se podílel i Rudolf Hlavatý, řídící učitel, který pomohl sebrat paměti nejstarších občanů a nejrůznější zápisy sahající až do poloviny 19. století. Dalším pokračovatelem byl Bohumil Šibrava. Paměti jsou zde zapisovány až do roku 1979.

Pamětní kniha obce Solopysky byla založena v roce 1899 na přání občanů v obci. O její založení se zasloužil Jan Mašín, řídící učitel v solopyské škole. S pomocí Josefa Tůmy, který byl řídícím učitelem ve škole v Červeném Hrádku, sepisovali paměti obce až do smrti. O ilustrace a nákresy v knize se postaral Alois Mašín. Obecním kronikářem byl také Alois Zajíček. Ve druhé polovině 20. století se na sepisování pamětí podílela například Anna Říhová. Paměti jsou sepsány až do roku 1984.

4.4 Katastrální mapa

Z map vyobrazujících současný stav byla pro výzkum zvolena katastrální mapa v měřítku 1:8000, která je dostupná online.[22] Pracovat zde lze jak se zakreslenou

[20] Státní okresní archiv Kutná Hora, fond Archiv obce Suchdol, inv. č. 3, Paměti městečka Suchdola a vísky Vysoké.
[21] Městys Suchdol 2012. Kutná Hora: PRAGMAPress, 2012.
[22] Nahlížení do katastru nemovitostí [online]. [cit. 2017-10-06]. Dostupné z: http://nahlizenidokn.cuzk.cz/VyberKatastrMapa.aspx

digitalizovanou mapu, jejíž aktualizace probíhá průběžně, tak s ortofotem, jehož aktualizace probíhá v dvouleté periodě – každý rok se aktualizuje polovina území ČR.

4.5 Císařské otisky map stabilního katastru a indikační skici

Indikační skici jsou mapy, které byly využívané přímo v terénu pro zápis získaných informací. Parcely jsou zde popsané jménem vlastníka a obydlí čísly domovními, s čímž se nesetkáváme v případě map stabilního katastru, které byly vytvářeny na základě indikačních skic. Stabilní katastr byl založen pro spravedlivé vyměřování pozemkové daně na území rakouského státu. Mapování proběhlo v letech 1826–1843. Mapové listy pro území zkoumaných obcí byly vytvořeny v roce 1838. Mapy stabilního katastru jsou vykresleny v měřítku 1:2880. Dostupné jsou online na stránkách Ústředního archivu zeměměřičství a katastru.[23]

4.6 Topografické mapy v systému S-1952

Topografické mapy v souřadnicovém systému S-1952 byly vytvářeny v letech 1952–1957 ve spolupráci s vojenskými i civilními zeměměřičskými složkami. Mapy jsou kolorované, u lesních porostů je popsána druhová skladba lesa. Jsou zde pojmenovány vodní toky, ne však rybníky. Zakresleny jsou tu i vrstevnice napomáhající orientaci v souvislosti s nadmořskou výškou. Mapy jsou také cenným zdrojem díky zakresleným polním cestám, které byly často rozorány a na něž dnes vzpomínají pouze někteří pamětníci.

Mapy byly původně vytvořeny v měřítku 1:25 000, ale další mapy od nich byly odvozovány – 1:50 000, 1:100 000 (vydány do roku 1960) a 1:200 000 (vydána do roku 1965). Podrobnější topografické mapování, tedy v měřítku 1:10 000, probíhalo v letech 1957–1972.

Mapy jsou zpracovány na jednotlivých nespojených listech, které byly digitalizovány a jsou dostupné na internetových stránkách Ústředního archivu zeměměřičství a katastru.[24]

---

[23] Archivní mapy ÚAZK. *Ústřední archiv zeměměřičství a katastru* [online]. [cit. 2017-10-05]. Dostupné z: http://archivnimapy.cuzk.cz/uazk/pohledy/archiv.html

[24] Archivní mapy ÚAZK. *Ústřední archiv zeměměřičství a katastru* [online]. [cit. 2017-10-05]. Dostupné z: http://archivnimapy.cuzk.cz/uazk/pohledy/archiv.html

4.7 Historická ortofotomapa

Tato mapa byla pořízena leteckým snímkováním v 50. letech minulého století. Na mapě jsou tedy viditelné skutečnosti, například některé objekty, které dnes již zanikly, ale přesto mají spojitost s pomístními jmény. A protože se jedná o fotografie, jsou záběry detailnější než na mapách zakreslených. Dostupná je na internetových stránkách projektu Národní inventarizace kontaminovaných míst, který se zabývá životním prostředím a jehož cíle nejsou pro tuto práci důležité.[25]

4.8 Listy Základní vodohospodářské mapy 1:50 000

Mapové listy vodohospodářské mapy byly vytvářeny a aktualizovány v letech 1986–1999. Detailně je tu zakreslena síť vodních toků s podrobnějšími informacemi. Zkoumaná oblast je zachycena na mapovém listu č. 13–32 Kolín vydaném v roce 1993. Z mapy lze vyčíst polohu pramene vodního toku či podrobněji zkoumat jeho průběh. Zanesené tu jsou názvy vodních toků a větších rybníků, pojmenována tu jsou také některá větší pole a vyvýšeniny. Listy jsou dostupné ke stažení na stránkách Výzkumného ústavu vodohospodářského.[26]

---

[25] Historická ortofotomapa. *Národní inventarizace kontaminovaných míst: NIKM* [online]. MO ČR, 2009 [cit. 2017-10-05]. Dostupné z: http://kontaminace.cenia.cz/

[26] Informační stránky a data ke stažení – Základní vodohospodářská mapa ČR 1:50 000: mapové listy (archiv, 1986–1999). *HYDROEKOLOGICKÝ INFORMAČNÍ SYSTÉM VÚV TGM* [online]. Výzkumný ústav vodohodpodářský T. G. Masaryka, veřejná výzkumná instituce, 2017 [cit. 2017-10-18]. Dostupné z: http://heis.vuv.cz/data/spusteni/pgstart.asp?pg=HTML_HEIS$ZVM50LN$stazeni&pgload=1&ico=icoopenid1.png&nadpis1=Z%E1kladn%ED%20vodohospod%E1%F8sk%E1%20mapa%20%C8R%201:50%20000:%20mapov%E9%20listy%20(archiv,%201986%20

5 Analýza sesbíraného materiálu

V této části diplomové práce jsou představena všechna sesbíraná PJ – získaná terénním výzkumem, dotazníkem, ale i excerpcí z map. Lze zde najít jména současná, stejně tak zaniklá, která jsou zde uvedena, aby zůstala fixována. PJ jsou zde roztříděna podle různých kritérií.

5.1 Třídění podle katastrálního území

V Tabulce 1 jsou sebraná PJ roztříděna podle své náležitosti do katastrálního území jednotlivých obcí.

Na katastru všech obcí bylo sesbíráno 219 PJ. Nejmenší počet jmen byl získán na katastrálním území obce Vysoká. Vzhledem k tomu, že se jedná o nejmenší z vybraných obcí a nejmenší katastrální území, byl tento výsledek předvídatelný. Ovšem velikost obce a katastrálního území není jediným ukazatelem pro množství PJ, jak se ukázalo v případě obce Malenovice, kde byl získán největší počet jmen. Malenovice rozhodně nelze označit za největší. Svou roli zde jistě hraje informovanost obyvatel a jejich zájem o místo, kde žijí.

Tabulka 1: PJ podle katastrálního území

Dobřeň (50)	Březina, Cimbál, Dobřeňskej les, Dobřeňský vrcha, Doubrava, Doubravák, Hliník, Chobot, Jalovčí, Jelínkův les, K hájovně, K Malenovicům, K Velkýmu dílu, Malá strana, Malej rybník, Malešák, Malešovskej vrch, Mrchov, Na Borku, Na Čágovym, Na sekyrce, Nad platem, Nad sklepem, Nestřeba, Novej rybník, Pod Březinou, Pod hájovnou, Pod Jelínkovym lesem, Pod skálou, Pod Šmrdlou, Pod Zimou, Poldr, Raková, Studánka, Suška, U Floriána, U hájovny, U hruštičky, U krámu, U Masarykovy lípy, V dobřeňskejch lesích, V doubravách, V lesích, Ve skále, Ve višňovci, Ve vsi, Vysoká, Za panskejma stodolama, Za Semerádem, Za starou cihelnou
Malenovice (66)	Borek, Břízky, Cesta Roudnym, Černova hruška, Černova louka, Černův les, Červenej, Dobřeňská louka, Dobřeňskej potok, Dvořákov, Hovorkova zahrada, Chotouchovská cesta, Chotouchovskej potok, K lipce, K rybníku, K Suchdolu, K špitálu, Ke státovce, Křižovka, Malenovskej potok, Mladej les, Mrňákova

	louka, Mrňákův les, Na Borek, Na dlouhym, Na honech, Na kamenný, Na skále, Na sloupku, Na stráni, Na vobci, Na vrších, Nad rybníkem, Nad malenovským rybníkem, Nová silnice, Pod Borkem, Pod chotouchovskou cestou, Pokornovo, Pokornův les, Polepka, Potok, Přes Borek, Roudný, Rybník, Spojka, Suchův les, Suchův sad, Škarkův les, Švehlova lípa, U kapličky, U křížku, U lomu, U Škarkovejch třešní, V brodcích, V cestkách, V jezírkách, Ve stažkách, Ve vohrádkách, Velkej les, Vlčí jáma, Za Černovejma, Za Malákem, Za stodolou, Za Suchovejma, Za Škarkovejma, Zdychyncova zahrada
Solopysky (41)	Bečvárka, Bejkovka, Beránkův stůl, Červená, Dolní Kunvald, Dlabalův dub, Dubovle, Farský, Horní Kunvald, Hrádeckej vrch, Kaplička u lípy, Karlův les, Ke hřbitovu, Ke Kunvaldu, Kocábkova louka, Kunvald, Louže, Miletínskej potok, Na kopách, Na vostrym, Pod kravínem, Pode vsí, Průhon, Skalka, Solopyskej les, Solopyskej potok, Solopyský vrcha, Spálenka, U pána Ježíše, U vrby, V novinách, V řeticích, Ve skálách, Za Dlabalem, Za hřbitovem, Za humny, Za kapličkou, Za kravínem, Za kovárnou, Za pilířem, Za uličkou, Za školou
Suchdol (41)	Cihelna, Hamplák, K Bořeticům, K Sedlovu, Ke kudrně, Lipina, Malý hřiště, Na hrobech, Na kulatym, Na Markétě, Na starym Suchdole, Na trubách, Plácek, Pod kravínem, Pod krchovem, Pod Ladrou, Pod výkupem, Sokolák, Špejchar, Švehlův sad, U Klasu, U Markéty, U Prokšů ve dvoře, U Šandy ve dvoře, U vinárny, V cestách, V cihelně, V čihadlech, V křižovkách, V lomě, V štrampouchu, Ve stažkách, Velkej díl, Velký hřiště, Ve skále, Vošidil, Za Brožova, Za hřbitovem, Za Kašparova, Za stodolama, Za vohrádkou,
Vysoká (20)	Amerika, Belveder, Klášter, K Mezholezům, K Tuchoticům, K Vidicům, Letohrádek, Na začátku, Pod třešňovkou, Pod Vysokou, Rozhledna, U bojišťský obce, U kláštera, U křížku, V síti, Ve struhách, Vysockej potok, Vysoká, Za Kárníkem, Zřícenina

5.2 Třídění podle druhu toponyma

V následující tabulce jsou jednotlivá PJ rozdělena podle druhu toponyma. Za každým jménem je v závorce uvedena zkratka obce, do jejíhož katastrálního území označovaný objekt patří: Dobřeň (D), Malenovice (M), Solopysky (So), Suchdol (Su), Vysoká (V).

Největší část jmen tvoří samozřejmě agronyma. Vzhledem k tomu, že hospodářská a lesní půda zabírá přes 90 % zkoumaného území, je tento výsledek očekávatelný. Na druhém místě se co do počtu umístila hydronyma. Nejmenšího počtu dosahují oronyma. Povrch je v této oblasti pouze mírně vertikálně členěný.

Tabulka 2: PJ podle druhu toponyma

Agronyma (137)	Amerika (V), Bejkovka (So), Březina (D), Břízky (M), Cimbál (D), Černova louka (M), Černův les (M), Červená (So), Dobřeňská louka (M), Dobřeňskej les (D), Dubovle/Duboule (So), Dvořákov (M), Farský (So), Hovorkova zahrada (M), Hliník (D), Jalovčí (D), Jelínkův les (D), K Bořeticům (Su), K Malenovicům (D), K Mezholezům (V), K Sedlovu (Su), K Tuchoticům (V), K Vidicům (V), K špitálu (M), K Velkýmu dílu (D), Karlův les (So), Ke hřbitovu (So), Ke kudrně (Su), Kocábkova louka (So), Lipina (Su), Malá strana (D), Mladej les (M), Mrchov (D), Mrňákova louka (M), Mrňákův les (M), Na Borku (D), Na Čágovym (D), Na dlouhym (M), Na honech (M), Na hrobech (Su), Na kamenný (M), Na kopách (So), Na kulatym (Su), Na sekyrce (D), Na skále (M), Na sloupku (M), Na starym Suchdole (Su), Na stráni (M), Na troubách (Su), Na vostrym (So), Na vrších (M), Na začátku (V), Nad malenovskym rybníkem (M), Nad platem (D), Nad rybníkem (M), Nad sklepem (D), Nestřeba (D), Pod Borkem (M), Pod Březinou (Do), Pod hájovnou (D), Pod Jelínkovym lesem (D), Pod chotouchovskou cestou (M), Pod kravínem (So), Pod kravínem (Su), Pod krchovem (Su), Pod Ladrou (Su), Pod třešňovkou (V), Pod skálou (D), Pod Šmrdlou (D), Pod výkupem (Su), Pod Vysokou (V), Pod Zimou (D), Pode vsí (So), Pokornovo (M), Pokornův les (M), Průhon (So), Raková (D), Roudný (M), Skalka (So), Solopyská

	luka, Solopyskej les (So), Spálenka (So), Suchův les (M), Suchův sad (M), Škarkův les (M), Švehlův sad (Su), U bojišťský obce (V), U hruštičky (D), U kláštera (V), U Markéty (Su), U Masarykovy lípy (D), U Škarkovejch třešní (M), V brodcích (M), V cestách (Su), V cestkách (M), V cihelně (Su), V čihadlech (Su), V dobřeňskejch lesích (D), V doubravách (D), V jezírkách (M), V křižovkách (Su), V lesích (D), V lomě (Su), V novinách (So), V řeticích (So), V síti (V), V štrampouchu (Su), Ve skále (D), Ve stažkách (M), Ve struhách (V), Ve višňovci (D), Ve vohrádkách (M), Velkej díl (Su), Velkej les (M), Za Brožova (Su), Za Černovejma (M), Za Dlabalem (So), Za hřbitovem (So), Za hřbitovem (Su)Za humny (So), Za kapličkou (So), Za Kárníkem (V), Za Kašparova (Su), Za kovárnou (So), Za kravínem (So), Za Malákem (M), Za panskejma stodolama (Do), Za pilířem (So), Za Semerádem (D), Za starou cihelnou (D), Za stodolama (Su), Za stodolou (M), Za Suchovejma (M), Za Škarkovejma (M), Za uličkou (So), Za školou (So), Za vohrádkou (Su), Zdychyncova zahrada (M).
Hodonyma (23)	Cesta Roudnym (M), Chotouchovská cesta (M), K hájovně (D), K lipce (M), K rybníku (M), K Suchdolu (M), Ke kapličce (So), Ke Kunvadlu (So), Ke státovce (M), Křižovka (M), Na Borek (M), Na Markétě (Su), Nová silnice (M), Plácek (Su), Přes Borek (M), Spojka (M), U Floriána (D), U kapličky (M), U Klasu (Su), U křížku (M), U křížku (V), U lomu (M), U vinárny (Su).
Hydronyma (34)	Bečvárka (So), Červenej (M), Dobřeňskej potok (M), Dolní Kunvald (So), Doubrava (D), Doubravák (D), Hamplák (Su), Horní Kunvald (So), Chobot (D), Chotouchovskej potok (M), Louže (So), Malej rybník (D), Malenovskej potok (M), Miletínskej potok (So), Na vobci (M), Novej rybník (M), Poldr (D), Polepka (M), Potok (M), Rybník (M), Solopyskej potok (So), Studánka (D), Suška (D), U hájovny (D), U krámu (D), U Prokšů ve dvoře (Su), U Šandy ve dvoře (Su), U vrby (So), Ve skálách (So), Ve skále (Su), Ve vsi (D), Vošidil (Su), Vysockej potok (V), Vysoká (D).
Oronyma (8)	Borek (M), Dobřeňský vrcha (D), Hrádeckej vrch (So), Malešák

	(D), Malešovskej vrch (D), Solopyský vrcha (So), Vlčí jáma (M), Vysoká (V).
Další anoikonyma (17)	Belveder (V), Beránkův stůl (So), Cihelna (Su), Černova hruška (M), Dlabalův dub (So), Kaplička u lípy (So), Kunvald (So), Klášter (V), Letohrádek (V), Malý hřiště (Su), U pána Ježíše (So), Velký hřiště (Su), Rozhledna (V), Sokolák (Su), Špejchar (Su), Švehlova lípa (M), Zřícenina (V).

5.3 Třídění podle počtu slov

Jak bylo zmíněno dříve, na celém území bylo získáno 219 PJ. Z toho 50 jmen je jednoslovných, 154 jmen je dvouslovných[27] a víceslovných[28] bylo získáno 15.

Jména jsou v následující tabulce rozdělena podle počtu slov a podle výskytu předložek. Za každým jménem je v závorce uvedena zkratka obce, stejně jako tomu bylo u tabulky předchozí: Dobřeň (D), Malenovice (M), Solopysky (So), Suchdol (Su), Vysoká (V).

Mezi jednoslovnými jmény jsou nejvíce zastoupena agronyma (*Cimbál, Červená)* a hydronyma (*Chobot, Vošidil*). Dále jsou tu jména ostatních objektů (*Zřícenina*) a jedno hodonymum (*Spojka*).

Mezi dvouslovnými jmény lze ze dvou třetin napočítat jména předložková. Nejčastěji se vyskytující předložkou v sesbíraném materiálu je předložka *v/ve*. Poučku, která definuje použití varianty *ve*, lze nalézt například v SSJČ: „*v podobě ve jen před slovy počínajícími v- popř. skupinou dvou nebo více souhlásek, s nimiž by v tvořilo těžko vyslovitelnou skupinu*“. Varianty *v/ve* jsou v sebraných jménech používány v souladu s pravidly. Předložka *v* je zde užita tak, že ‚vyznačuje polohu, umístění uvnitř nějakého prostoru‘ (SSJČ), například *Ve skále, Ve vsi, V lesích.* Zároveň je zde několikrát užita jako synonymum k *mezi*, např. *Ve struhách, V cestách.*

Další předložkou, která je v PJ doložena, je předložka *za.* Je zde užita ve smyslu ‚poloha na zadní straně‘ dle SSČ (*Za Černovejma, Za pilířem, Za stodolou*). Motivací je tedy poloha označovaných objektů z pohledu uvnitř obce.

[27] Jako dvouslovná PJ byla po vzoru J. Pleskalové (1992, s. 9) považována i jména předložková.
[28] Více než dvouslovných.

Hojně zastoupena je ve jménech také předložka *na*. Ve všech případech vyjadřuje polohu „*místo zejména na povrchu, jako polohu, umístění* (*Na kamenný, Na skále*), *nebo vyvýšené* (*Na vrších*), *či místo jako směr pohybu* (*Na Borek*)“ (SSJČ).

Zajímavé je použití předložky *pod*. Povrch je mírně zvlněný, tudíž se předložka několikrát vyskytuje dle SSJČ ve významu ‚níže než něco‘ (*Pod Zimou, Pod Březinou, Pod Vysokou*). V některých případech je ale předložka *pod* ve jméně užita tak, že nemůže nést tento význam, protože objekty leží na rovině (*Pod kravínem, Pod hájovnou*), tudíž je zde předpoklad, že předložka je tu užita jako synonymum k předložce *za*. V jednom případě (*Pode vsí*) je pravděpodobné, že vyjadřuje podřízenost instituci (SSJČ).

Naopak předložka *nad* je ve všech případech užita ve stejném smyslu, a to že vyjadřuje polohu (*Nad rybníkem*) ‚něco je umístěno výše než druhý objekt‘ (SSČ).

V 17 případech je zastoupena předložka *k/ke*. Tyto předložky se zde vyskytují především v hodonymech, a jak uvádí Kloferová (2011, s. 96), předložka *k* ve spojení s dativem vyjadřuje směřování (*K lipce, K rybníku*). Hojné jsou také ve starších agronymech, zejména excerpovaných z map stabilního katastru. Tato agronyma jsou motivována svou polohou směrem k sousední obci. Varianta *ke* (*Ke státovce, Ke hřbitovu*) je užita v postavení, které je shodné se spisovnou češtinou. Definice dle SSJČ (heslo k, ke, ku): „*ke se klade před počátečním k-, g-, zpravidla před skupinou tří nebo více souhlásek a před skupinou dvou souhlásek, s nimiž by k tvořilo těžko vyslovitelnou skupinu.*“

Tabulka 3: PJ podle počtu slov

Jednoslovná (50)	Amerika (V), Bečvárka (So), Bejkovka (So), Belveder (V), Borek (M), Březina (D), Břízky (M), Cihelna (Su), Cimbál (D), Červená (So), Červenej (M), Doubrava (D), Doubravák (D), Dubovle (So), Dvořákov (M), Farský (So), Hamplák (Su), Hliník (D), Chobot (D), Jalovčí (D), Klášter (V), Křižovka (M), Kunvald (So), Letohrádek (V), Lipina (Su), Louže (So), Malešák (D), Mrchov (D), Nestřeba (D), Plácek (Su), Pokornovo (M), Poldr (D), Polepka (M),

			Potok (M), Průhon (So), Raková (D), Roudný (M), Rozhledna (V), Rybník (M), Skalka (So), Sokolák (Su), Spálenka (So), Spojka (M), Studánka (D), Suška (D), Špejchar (Su), Vošidil (Su), Vysoká (D), Vysoká (V), Zřícenina (V)
Dvouslovná (154)	Bezpředložková (45)		Beránkův stůl (So), Cesta Roudnym (M), Černova hruška (M), Černova louka (M), Černův les (M), Dlabalův dub (So), Dobřeňská louka (M), Dobřeňskej les (D), Dobřeňskej potok (M), Dobřeňský vrcha (D), Dolní Kunvald (So), Horní Kunvald (So), Hovorkova zahrada (M), Hrádeckej vrch (D), Chotouchovská cesta (M), Chotouchovskej potok (M), Jelínkův les (D), Karlův les (So), Kocábkova louka (So), Malá strana (D), Malej rybník (D), Malý hřiště (Su), Malenovskej potok (M), Malešovskej vrch (D), Miletínskej potok (So), Mladej les (M), Mrňákova louka (M), Mrňákův les (M), Nová silnice (M), Novej rybník (D), Pokornův les (M), Solopyskej les (So), Solopyskej potok (So), Solopyský vrcha (So), Suchův les (M), Suchův sad (M), Škarkův les (M), Švehlova lípa (M), Švehlův sad (Su), Velkej díl (Su), Velkej les (M), Velký hřiště (Su), Vlčí jáma (M), Vysockej potok (V), Zdychyncova zahrada (M)
	Předložková (109)	K/ke (17)	K Bořeticům (Su), K hájovně (D), K lipce (M), K Malenovicům (D), K Mezholezům (V), K Sedlovu (Su), K Suchdolu (M), K rybníku (M), K Tuchoticům (V), K Vidicům (V), K špitálu (M), K Velkýmu dílu (D), Ke hřbitovu (So), Ke kapličce (So), Ke kudrně (Su), Ke Kunvaldu (So), Ke státovce (M)

Dvouslovná (154)		Na (19)	Na Borek (M), Na Borku (D), Na Čágovym (D), Na dlouhym (M), Na honech (M), Na hrobech (Su), Na kamenný (M), Na kopách (So), Na kulatym (Su), Na Markétě (Su), Na sekyrce (D), Na skále (M), Na sloupku (M), Na stráni (M), Na troubách (Su), Na vobci (M), Na vostrym (So), Na vrších (M), Na začátku (V)
		Nad (3)	Nad platem (D), Nad rybníkem (M), Nad sklepem (D)
		Pod (14)	Pod Borkem (M), Pod Březinou (Do), Pod hájovnou (D), Pod kravínem (So), Pod kravínem (Su), Pod krchovem (Su), Pod Ladrou (Su), Pod třešňovkou (V), Pod skálou (D), Pod Šmrdlou (D), Pod výkupem (Su), Pod Vysokou (V), Pod Zimou (D), Pode vsí (So)
		Přes (1)	Přes Borek (M)
		U (13)	U Floriána (M), U hájovny (D), U hruštičky (D), U kapličky (M), U Klasu (Su), U kláštera (V), U krámu (D), U křížku (M), U křížku (V), U lomu (M), U Markéty (Su), U vinárny (Su), U vrby (So)
		V/ve (22)	V brodcích (M), V cestách (Su), V cestkách (M), V cihelně (Su), V čihadlech (Su), V doubravách (D), V jezírkách (M), V křižovkách (Su), V lesích (D), V lomě (Su), V novinách (So), V řeticích (So), V síti (V), V štrampouchu (Su), Ve skálách (So), Ve skále (D), Ve skále (Su), Ve stažkách (M), Ve struhách (D), Ve višňovci (D), Ve vohrádkách (M), Ve vsi (D),
		Za (20)	Za Brožova (Su), Za Černovejma (M), Za Dlabalem (So), Za hřbitovem (So), Za hřbitovem (Su), Za humny (So), Za kapličkou (So),

			Za Kárníkem (V), Za Kašparova (Su), Za kovárnou (So), Za Malákem (M), Za pilířem (So), Za Semerádem (D), Za stodolama (Su), Za stodolou (M), Za Suchovejma (M), Za Škarkovejma (M), Za uličkou (So), Za školou (So), Za vohrádkou (Su),
Víceslovná (15)	Bezpředložková		Kaplička u lípy (So)
	Předložková (14)	K	K Velkýmu dílu (D)
		Na	Na starym Suchdole (Su)
		Nad	Nad malenovskym rybníkem (M)
		Pod (2)	Pod chotouchovskou cestou (M), Pod Jelínkovym lesem (D)
		U (6)	U bojišťský obce (V), U Masarykovy lípy (D), U Škarkovejch třešní (M), U Pána Ježíše (So), U Prokšů ve dvoře (Su), U Šandy ve dvoře (Su)
		V	V dobřeňskejch lesích (V)
		Za (2)	Za panskejma stodolama (Do), Za starou cihelnou (D)

5.4 Šmilauerovo významové třídění pomístních jmen

V této podkapitole jsou sebraná PJ roztříděna dle Šmilauerova významového třídění, jak je uvedeno výše (podkapitola 1.1). Za každým PJ zařazeným k určitému významu je v závorce umístěna zkratka vesnice, v jejímž katastrálním území se jméno nachází, stejně tomu bylo i v předchozí tabulce. Pokud se jedná o víceslovné PJ je dle Šmilauera (1972, s. 174) zařazeno do více skupin: „*Široký kámen jednak k široký, jednak ke kámen.*“

I. Obecné vztahy a vlastnosti

1. Místo: *Plácek* (Su)
2. Poloha: *Dolní Kunvald* (So), *Horní Kunvald* (So)
3. Vzdálenost: *Amerika* (V)
4. Velkost: *K Velkýmu dílu* (D), *Malá strana* (D), *Malej rybník* (D), *Malý hřiště* (Su), *Velkej díl* (D), *Velkej les* (M), *Velký hřiště* (Su), *Vysoká* (V)
5. Tvar: *Cimbál* (D), *Chobot* (D), *Na dlouhym* (M), *Na kulatym* (Su), *Na sekyrce* (D), *Na vostrym* (So)
6. Barva a podobné vlastnosti: *Červená* (So), *Červenej* (M)
7. Stáří: *Mladej les* (M), *Nová silnice* (M), *Novej rybník* (D), Za starou cihelnou (D)

II. Země

1. Vyvýšeniny a skály: *Dobřeňský vrcha* (D), *Na skalce* (So), *Na skále* (M), *Na stráni* (M), *Na vrších* (M), *Pod skálou* (D), *Skalka* (So), *Solopyský vrcha* (So), *Ve skále* (D, Su)
2. Vhloubené tvary: *Vlčí jáma* (M)
3. Půda: *Nestřeba* (D), *V jezírkách* (M), *V brodcích* (M)
4. Složení půdy: *Hliník* (D), *Na kamenný* (M), *Roudný* (M)
5. Kulturní půda: *Na honech* (M), *Na kopách* (So), *V novinách* (So),
6. Vodstvo: *Dobřeňskej potok* (M), *Louže* (So), *K rybníku* (M), *Malenovskej potok* (M), *Miletínskej potok* (So), *Nad rybníkem* (M), *Potok* (M), *Rybník* (M), *Studánka* (D), *Ve struhách* (V), *Vysockej potok* (V)

III. Rostlinstvo

1. Části rostlin: *U Klasu* (Su)

2. Porosty a rostliny: *Borek* (M), *Březina* (D), *Černova hruška* (M), *Dlabalův dub* (So), *Dobřeňskej les* (D), *Doubrava* (D), *Doubravák* (D), *Dubovle* (So), *Kaplička u lípy* (So), *K lipce* (M), *Lipina* (Su), *Na Borek* (M), *Na Borku* (D), *U Masarykovy lípy* (D), *V dobřeňskejch lesích* (D), *Pod Borkem* (M), *Přes Borek* (M), *Solopyskej les* (So), *Suchův les* (M), *Škarkův les* (M), *Jalovčí* (D), *U hruštičky* (D), *U Škarkovejch třešní* (M), *U vrby* (So), *V doubravách* (D)
3. Pěstění rostlin: *Dobřeňská louka* (M), *Hovorkova zahrada* (M), *Pod třešňovkou* (V), *Suchův sad* (M), *Švehlův sad* (Su), *Ve višňovci* (D)

IV. Zvířectvo

1. Volně žijící: *Raková* (Do), *V čihadlech* (Su), *Vlčí jáma* (M)
2. Domácí: *Bejkovka* (So)

V. Člověk

1. Poměry majetkové a právní
   - **i.** Majetek církevní: *Farský* (So)
   - **ii.** Majetek obecní: *Bejkovka* (So), *Malý hřiště* (Su), *Na vobci* (M), *Velký hřiště* (Su), *Sokolák* (Su)
   - **iii.** Pojmenování podle osob: *Beránkův stůl* (So), *Černova hruška* (M), *Černova louka* (M), *Černův les* (M), *Dlabalův dub* (So), *Dvořákov* (M), *Hamplák* (Su), *Hovorkova zahrada* (M), *Jelínkův les* (D), *Kocábkova louka* (So), *Mrňákova louka* (M), *Mrňákův les* (M), *Na Čágovym* (D), *Na Markétě* (Su), *Pod Jelínkovym lesem* (D), *Pod Ladrou* (Su), *Pod Šmrdlou* (D), *Pod Zimou* (D), *Pokornovo* (M), *Pokornův les* (M), *Suchův les* (M), *Suchův sad* (M), *Škarkův les* (M), *Švehlova lípa* (M), *Švehlův sad* (So), *U Floriána* (D), *U Markéty* (Su), *U Prokšů ve dvoře* (Su), *U Šandy ve dvoře* (Su), *U Škarkovejch třešní* (M), *Za Brožova* (Su), *Za Černovejma* (M), *Za Dlabalem* (So), Za Jarošovy (D), *Za Kárníkem* (V), *Za Kašparova* (Su), *Za Malákem* (M), Za Semerádem (D), *Za Škarkovejma* (M), *Zdychyncova zahrada* (M)
   - **iv.** Poměry majetkové: *Malá strana* (D), *Velkej díl* (Su)
2. Lidská práce: *Hliník* (D), *U lomu* (M), *V lomě* (Su), *Mrchov* (D), *Nad platem* (D), Za starou cihelnou (D)

3. Lidská díla:

i. Sídliště existující: *Bečvárka* (So), *Dobřeňskej les* (D), *Dobřeňská louka* (M), *Dobřeňskej potok* (M), *Dobřeňský vrcha* (D), *Hrádeckej vrch* (So), *Chotouchovskej potok* (M), K Bořeticům (Su), K Malenovicům (D), K Mezholezům (V), *K Suchdolu* (M), K Vidicům (V), *Malenovskej potok* (M), *Malešák* (D), *Malešovskej vrch* (D), *Miletínskej potok* (So) *Pod chotouchovskou cestou* (M), *Pode vsí* (So), *Polepka* (M), *Solopyskej les* (S), *Solopyskej potok* (S), *Ve vsi* (D), *Vysockej potok* (V), *Vysoká* (D)

ii. Sídliště zaniklá: *Na starym Suchdole* (Su), V řeticích (So)

iii. Stavby církevní: *Klášter* (V), *Kaplička u lípy* (So), Pod krchovem (Su), *U kapličky* (M), *U kláštera* (V), *U křížku* (M), *U křížku* (V), *Za hřbitovem* (So, Su), *Za kapličkou* (So),

iv. Stavby světské: *Belveder* (V), *Cihelna* (Su), *K hájovně* (D), *K špitálu* (M), *Kunvald* (So), *Nad sklepem* (D), *Pod hájovnou* (D), *Pod kravínem* (Su), *Pod výkupem* (Su), *Rozhledna* (V), *U hájovny* (D), *U krámu* (D), *U vinárny* (Su), *V cihelně* (Su), *Špejchar* (Su), *Za kravínem* (So), *Za stodolou* (M), *Za školou* (So), *Za panskejma stodolama* (D), *Zřícenina* (V)

v. Jiné světské: *Ve vohrádkách* (M), *Za vohrádkou* (Su)

vi. Cesty: *Cesta Roudnym* (M), *Ke státovce* (M), *Křižovka* (M), *Nová silnice* (M), *Pod chotouchovskou cestou* (M), *Průhon* (So), *Spojka* (M), *V cestkách* (M), *Ve stažkách* (M)

4. Duchovní život, historie:

i. archeologie: *Na hrobech* (Su),

ii. Náboženství církev: *U pána Ježíše* (So)

iii. Požáry: *Spálenka* (So)

VI. Ostatní jména

1. Jména německá: *Dolní Kunvald* (So), *Horní Kunvald* (So), *Ke Kunvaldu* (So), *Kunvald* (So),

6 Soupis sebraných pomístních jmen

V následující kapitole jsou získaná PJ uspořádána. Soupis je rozdělen do pěti částí. První část zahrnuje PJ získaná na katastrálním území obce Dobřeň, druhá PJ z katastru obce Malenovice, třetí část seznamuje se jmény ze solopyského katastru, čtvrtá a pátá část zahrnují jména z katastru Suchdola a Vysoké. V každé části jsou jména uspořádána abecedně podle prvního písmena názvu. V případě předložkových jmen jsou řazena podle prvního písmena předložky.

PJ jsou jmény vlastními, proto se píší s počátečním velkým písmenem. V případě předložkových jmen po předložce následuje velké písmeno pouze tehdy, pokud se jedná o jméno osobní, místní či jiné pomístní jméno. V ostatních případech následuje po předložce písmeno malé.

PJ jsou zde zanesena v nářeční podobě. Nářeční specifikace oblasti je uvedena v kapitole 3. Navíc je nářeční jev vysvětlen u každého jména.

6.1 Stavba hesla

Pomístní jméno [číslo, pod nímž je objekt zanesen v mapě]

1. Druh a lokalizace objektu. Pokud pro objekt existuje více pojmenování, podrobný popis je uveden pouze u prvního hesla (pořadí je určeno abecedně). U dalších jmen označujících stejný objekt se odkazuje na první z nich.
2. Struktura jména, způsob utvoření a vysvětlení nářečních jevů. Motivace pojmenování a informace, které napomáhají motivaci určit, případně další doplňkové informace o objektu.
3. Zdroj PJ. Hlavním zdrojem PJ byl terénní výzkum. Pokud se jména vyskytují i v jiných pramenech, jsou zde uvedeny – pamětní kniha, katastrální mapa, topografické mapy či stabilní katastr. Pokud se tvary PJ v jednotlivých pramenech liší, je zde tvar uveden a vysvětlen.
4. Uvedení dalších pojmenování, která se pojí se stejným objektem a používají se v současnosti.

Kurzívou jsou uvedena jména, která mají ve slovníku vlastní heslo. Dále jsou to slova utvářející jednotlivá PJ, základy slov a afixy.

Za každou částí soupisu je vložená mapka[29] daného katastrálního území, kde jsou číslem lokalizovány jednotlivé objekty. Čísla v mapě se shodují s číslem uvedeným v hranaté závorce za PJ. Pokud se jedná o zaniklé objekty, které nejsou v dnešních mapách zřetelné, je jejich poloha číslem v mapě alespoň přibližně vyznačena.

Na konci jednotlivých částí jsou vytvořené tabulky srovnávající výskyt a podobu jednotlivých PJ v různých pramenech, čímž je umožněno sledovat jejich vývoj či proměny.

[29] Výřezy map pořízeny z www.google.cz/maps [online].

6.2 Dobřeň

Největší slabinou pro sběr pomístních jmen v této obci bylo to, že nebyla dohledána pamětní kniha, tudíž nebylo možné zachytit některé informace o výskytu jmen a o proměnách krajiny.

Na katastrálním území obce Dobřeň jsou stejně jako v ostatních obcích nejvíce zastoupena agronyma, protože orná půda, travnaté plochy či lesy tu zabírají většinu území.

Z celkového počtu hydronym získaných v katastrálních územích všech obcí patří do tohoto katastru celá jedna třetina, jsou zde tedy zastoupena nejhojněji. V tomto katastrálním území se nachází 6 rybníků. Pro jeden z nich však nebylo zjištěno žádné jméno. Také tu pramení a protékají čtyři potoky.

Na území Dobřeně bylo sebráno 15 jednoslovných, 29 dvouslovných a 6 víceslovných PJ. Jednoslovná jména zahrnují jak agronyma, tak hydronyma a oronyma. Nevyskytují se však v případě hodonym. Mezi dvouslovnými jmény lze napočítat 24 jmen předložkových. Nejčastější jsou předložky *pod* a *v*. V dobřeňských PJ se nachází nejvyšší počet víceslovných PJ.

Březina [14]

1. Výběžek lesa zasahující do pole *Nestřeba.*
2. Jméno je utvořeno substantivem *březina* v nominativu singuláru. SSJČ definuje *březinu* jako ‚březový les či háj'. K základu *břez-* byl připojen sufix *-ina,* jehož výskyt je častý u jmen tvořených z apelativních základů právě v souvislosti s porostem (Štěpán 2016, s. 242). PJ vzniklo onymizací obecného jména. Dnes je les převážně jehličnatý, ale jeho okraje jsou stále lemovány břízami.
3. Terénní výzkum, katastrální mapa, topografická mapa, stabilní katastr
4. -

Cimbál [19]

1. Pole ležící mezi poli *Nestřeba* a *Pod hájovnou* v sousedství lesíku *Březina.*

2. Jednoslovné agronymum vzniklo proprializací apelativa *cimbál*. Akademický slovník cizích slov definuje cimbál jako ‚hudební nástroj lichoběžníkového tvaru'. Název pole je tedy motivován jeho tvarem.
3. Terénní výzkum, katastrální mapa, stabilní katastr Pod Březinou
   Jméno Pod Březinou bylo motivováno polohou pole.
4. -

Dobřeňskej les [11]

1. Les na jižním okraji katastru obce Dobřeň mezi obcemi Rozkoš a Vidice.
2. Dvouslovné PJ je tvořeno apelativem *les*, které je specifikováno adjektivem vytvořeným připojením přípony *-ský* (nářeční změna *ý* > *ej*) k neredukovanému toponymickému základu *Dobřeň*. Tento způsob tvoření detoponymických adjektiv patří mezi nejrozšířenější (Štěpán 2009, s. 198). Jméno lesa vypovídá o náležitosti lesa do katastrálního území obce.
3. Terénní výzkum, topografická mapa *Dobřeňský les,* stabilní katastr *Jalovčí*
   Jméno *Jalovčí* bylo pravděpodobně motivováno jalovcovým porostem, který se zřejmě v lese vyskytoval. Dnes je jméno přeneseno na pole, které je v blízkosti lesa (viz heslo *Jalovčí*).
4. -

Dobřeňský vrcha [6]

1. Pole a remízky ležící jihozápadně od obce Dobřeň pod *Malešákem* v mírně zvlněném stoupajícím terénu.
2. Dvouslovné jméno je utvořeno detoponymickým adjektivem *dobřeňské* (nářeční úžení *é* > *í*) a substantivem *vrchy*. Substantivum je ve tvaru tzv. lidového plurálu, kdy u maskulin a feminin dochází k zakončení na *-a* místo *-y*. Lidový plurál je u toponym rozšířený (Štěpán 2017, s. 149). Objekty patří do katastru obce Dobřeň a tímto názvem je jméno motivováno.
3. terénní výzkum, katastrální mapa *Dobřeňské vrchy*, topografická mapa *Vrcha,* stabilní katastr *Vrcha*
4. -

Doubrava [25]

1. Potok pramenící v poli mezi obcemi Karlov, též Doubrava a Vidice. Pokračuje přes pole *Pod hájovnou* až do Dobřeně, kde se vlévá do *Polepky*. Délka toku činí přibližně 2,2 km.
2. Jméno vzniklo onymizací obecného substantiva *doubrava*, které dle SSČ označuje ‚listnatý les, obzvláště dubový'. Motivací pojmenování byl lesík, pravděpodobně listnatý, který potok po celé délce obklopoval, jak je patrné z map stabilního katastru Čech. Malenínská (1995, s. 299) uvádí, že názvy jehličnatých a listnatých stromů, popř. keřů se v hydronymech, která jsou motivována charakterem okolního terénu, vyskytují nejčastěji.
3. terénní výzkum, katastrální mapa, vodohospodářská mapa
4. -

Doubravák [29]

1. Rybník první v pořadí na potoce *Vysoká* na poli *V doubravách.*
2. Jednoslovné hydronymum vzniklo z apelativa *doubrava*. K základu *doubrav-* byla připojena přípona *-ák*. Jméno je motivováno okolním porostem. Štěpán (2016, s. 247) uvádí, že pokud je jméno utvořeno z apelativa pomocí přípony *-ák*, tak apelativem je často právě název porostu.
3. terénní výzkum, dotazník
4. **-**

Hliník [3]

1. Pole jižně položené vzhledem k obci Dobřeň, mezi poli *Raková* a *Nestřeba*, z levé strany ohraničené *Chotouchovským potokem.*
2. Jednoslovné jméno je utvořeno proprializací obecného jména hliník, které SSJČ definuje jako ‚místo, kde se kope hlína'. Podle slov pamětníků byl v tomto místě počátkem 20. století vyhloubený dolík, který byl později zavezen a přetvořen v pole. Vytěžená hlína se často uplatňovala při výrobě cihel (Malenínská 1995, s. 419). Tak tomu bylo pravděpodobně i v tomto případě.
3. terénní výzkum, katastrální mapa, topografická mapa Za starou cihelnou, stabilní katastr Za starou cihelnou

S největší pravděpodobností v obci fungovala cihelna, pro niž byla těžena hlína z pole a která byla také motivací pro pojmenování pole.

4. -

Chobot [38]

1. Rybník na západním okraji obce na *Chotouchovskym potoce*. Do rybníku se také vlévá potok *Vysoká.*
2. PJ je utvořeno substantivem v singuláru nominativu. Vzniklo proprializací apelativa *chobot*. Jak uvádí Šrámek (2007, s. 465), jedná se o metaforický původ pojmenování např. louky, ale velmi často rybníku, který má tvar chobotu. Tento rybník ovšem žádný výrazný chobot nemá. V mapách stabilního katastru lze zjistit, že před vybudováním rybníka se v těchto místech nacházela louka, která tvar chobotu měla. Tudíž lze předpokládat, že jméno louky bylo přeneseno na rybník.
3. terénní výzkum, dotazník
4. -

Jalovčí [15]

1. Pole mezi lesem *Březina* a polem *Malá strana.*
2. Jméno vzniklo proprializací apelativa *jalovčí*, které bylo původně kolektivum k jalovec (Profous 1947, s. 226). Je utvořeno od základu *jalov-* pomocí přípony *-čí,* která se často v toponymech připojuje k apelativům označujícím porost (Štěpán 2016, s. 246).

   Jako *Jalovčí* byl označován původně *Dobřeňskej les*, jméno pravděpodobně bylo přeneseno z názvu lesa na pole, které je v jeho sousedství. Názvu se mezi lidmi užívá velmi řídce. V tomto případě by se mohlo jednat i o kartografický omyl. To je mylné lokalizování jména v mapovém podkladu, které je jedním z úskalí standardizace a kodifikace zeměpisných jmen (Mácha 2016, s. 16).
3. katastrální mapa
4. *Nad platem*

Jelínkův les [7]

1. Remíz mezi poli *Dobřeňský vrcha* a *V dobřeňskejch lesích.*

2. Dvouslovné PJ je utvořeno substantivem *les* v nominativu singuláru, které je rozvíjeno posesivním adjektivem *Jelínkův*, utvořeným od příjmení *Jelínek* pomocí sufixu *-ův*. *Jelínek* byl majitelem daného objektu, a tím je název motivován.
3. terénní výzkum
4. -

K hájovně [13]

1. Cesta, která od sebe odděluje *Dobřeňskej les* a *Březinu* a směřuje k hájovně postavené na okraji lesa u silnice III/12542.[30]
2. Jméno je složeno z předložky *k* vyjadřující směr a substantiva *hájovna* v dativu singuláru. Motivací pojmenování je cíl cesty.
3. terénní výzkum
4. -

K Velkýmu dílu [34]

1. Pole na severním okraji obce v sousedství pole *Velkej díl.*
2. Agronymum je utvořeno předložkou *k* a PJ *Velkej díl* v dativu. Motivací pojmenování je poloha pole.
3. terénní výzkum, katastrální mapa *K Velkému dílu*, topografická mapa *K Velkému dílu*, stabilní katastr
4. -

Malá strana [4]

1. Pole ležící uprostřed mezi poli *Hliník* a *V dobřeňskejch lesích.*
2. Dvouslovné PJ je tvořeno adjektivem *malá* a substantivem *strana,* které lze dle SSJČ užít také jako synonymum k apelativům část či díl. Substantivum díl pak souvisí s rozdělením pozemku mezi jednotlivé majitele (Knappová 1995a, s. 366). Motivací pojmenování je tedy velikost pole vzhledem k polím (dílům) okolním.
3. terénní výzkum, katastrální mapa
4. -

[30] Čísla silnic převzata z aplikace Google Maps.

Malej rybník [35]

1. Rybník v pořadí třetí na potoce *Vysoká*, uprostřed obce, po levé straně silnice vedoucí do Suchdola. Okolo rybníku roste několik lip.
2. Dvouslovné jméno je utvořeno substantivem *rybník*, které je rozvíjeno adjektivem *malý* (nářeční změna *ý* > *ej*). To odkazuje na jeho velikost, z uvedených rybníků je na potoce *Vysoká* nejmenší.
3. terénní výzkum, dotazník
4. *Ve vsi*, *U krámu*

Malešák [9]

1. Vrch na okraji katastru v blízkosti obce Rozkoš s nadmořskou výškou 459 m. Vrch je zalesněný smíšeným porostem.
2. PJ je odvozeno od MJ Malešov, obce vzdálené přibližně 8 km. Vzniklo spojením MJ Malešov a univerbizační přípony *-ák* k základu *Maleš-*. Tato oblast náležela v minulosti k panství Malešov. Vrch ležel na okraji panství, signalizoval hranici. V první polovině 19. století zde byl umístěn trigonometrický bod. Jak uvádí Olivová-Nezbedová (1988, s. 76), trigonometrické body byly pojmenovávány jménem sídliště, v jehož katastru, nebo poblíž něhož ležely. Jedná se o některé případy právě vyvýšenin. Tato motivace se tedy projevuje i v případě tohoto jména.

   V 19. století byl vrch holý a byly zde pastviny. Počátkem 20. století byl zalesněn smrčky, protože, jak uvádí pamětní kniha, z nařízení zemědělské rady měly být všechny holé stráně a pláně zalesněny.
3. terénní výzkum, pamětní kniha, katastrální mapa Malešovský vrch, topografická mapa Malešovský vrch
4. *Malešovskej vrch*

Malešovskej vrch [9]

1. Viz heslo *Malešák.*
2. Dvouslovné jméno je tvořené substantivem *vrch,* které označuje daný objekt a je rozvíjeno adjektivem *malešovskej,* utvořeným z MJ *Malešov* pomocí přípony *-ský* (nářeční změna *ý* > *ej*)

3. terénní výzkum, katastrální mapa Malešovský vrch, pamětní kniha *Malešák,* topografická mapa
4. *Malešák*

Mrchov [23]

1. Remízek mezi loukou *Pod skálou* a polem *Cimbál.*
2. Jednoslovné PJ vzniklo z obecného jména mrcha, tedy zdechlina, připojením přípony *-ov* k základu *mrch-*. Toto místo bylo v minulosti mrchovištěm, kam se vozily mršiny ze zemědělského družstva. Tato skutečnost je motivací pro pojmenování lesíku. Mrchoviště bylo zavezenou hlínou a zalesněno listnatým porostem.
3. terénní výzkum
   V katastrální mapě je jako *Mrchov* označováno pole v sousedství pole *Nad platem*, ovšem podle pamětníků v těchto místech mrchoviště nebylo a nikdo z dotázaných respondentů jméno pro označení pole nepoužívá. Opět by se, stejně jako v případě jména *Jalovčí,* mohlo jednat o kartografický omyl (Mácha 2016, s. 16).
4. -

Na Borku [39]

1. Pole rozprostírající se na jižním svahu vrchu *Borek*.
2. Jméno je utvořeno pomocí předložky *na* a PJ *Borek* v lokálu singuláru. Motivací pojmenování je poloha pole.
3. terénní výzkum, katastrální mapa, topografická mapa, stabilní katastr
4. -

Na Čágovym [20]

1. Pole po pravé straně při výjezdu z Dobřeně protáhlého tvaru, ohraničené lesíkem *Ve skále* a loukami *Pod skálou.*
2. PJ je tvořené předložkou *na* a antroponymem *Čágo*. Pole je v soukromém vlastnictví a vlastníkovi se v celém okolí přezdívá *Čágo*. Přezdívka je odvozena od pozdravu, jímž je její nositel proslulý, tedy „čágo bélo“.
3. terénní výzkum
4. **-**

Na sekyrce [27]

1. Pole sousedící s polem *V doubravách*, z druhé strany ohraničené silnicí III/12542 směřující z Karlova do Dobřeně.
2. Jméno se skládá z předložky *na* a substantiva *sekyrka*. Název je motivován tvarem pole, který připomíná sekeru.
3. terénní výzkum, katastrální mapa Na sekeře, stabilní katastr *V doubravách* Jméno uvedené v mapách stabilního katastru se shoduje se jménem pole *V doubravách,* s nímž sousedí. Tato pole byla v minulosti totiž jedním celkem, dnes jsou rozdělena.
4. *Pod Šmrdlou*

Nad platem [15]

1. Viz heslo *Jalovčí.*
2. PJ tvoří předložka *nad*, která určuje polohu, a substantivum *plato* v instrumentálu singuláru. Substantivum vykládá SSJČ jako ‚rovina či plošina'. V tomto případě se jedná o vybetonovanou plošinu, kam zemědělské družstvo naváží chlévský hnůj. Jméno je motivováno polohou pole.
3. terénní výzkum
4. *Jalovčí*

Nad sklepem [37]

1. Část pole *Na Borku.*
2. Předložkové jméno tvoří předložka *nad* a substantivum *sklep*. Motivací pojmenování je sklep myslivců, který byl vystavěn pod touto částí pole.
3. terénní výzkum
4. -

Nestřeba [16]

1. Pole mezi *Hliník* a *Cimbál.*
2. Jednoslovné PJ je utvořeno pravděpodobně ze slovesa *střebám* (Jungmann 1838, s. 336). Sloveso je zde vykládáno ve významu ‚srkati či píti'. Jméno vzniklo substantivizací slovesného tvaru ve 3. os. singuláru v záporu –

nestřebá (vodu). Motivací pojmenování je to, že po deštích na poli zůstává voda, která se jen velice pomalu vstřebává do země.

Toto jméno se vyskytuje i mezi antroponymy - Nestřeba/Nestřebová (Kdejsme.cz). Ačkoliv se dnes toto příjmení vyskytuje v jiném regionu, není vyloučeno, že by pojmenování pole mohlo odkazovat k bývalému vlastníkovi.

3. terénní výzkum, katastrální mapa, stabilní katastr Za Semeradem

   Dnes již zaniklé PJ uvedené v mapě stabilního katastru Za Semerádem je utvořeno pomocí antroponyma Semerád a je motivováno polohou pole, které se nachází za pozemkem či domem, který Semerád vlastnil. Toto jméno se dnes neužívá, pravděpodobně proto, že zde Semerád již nebydlí a pamětníci jej již ani nemohou pamatovat.

4. -

Novej rybník [17]

1. Nově vybudovaný rybník na potoce *Doubrava* jihovýchodně od obce.
2. Dvouslovné hydronymum je utvořeno substantivem *rybník* a adjektivem *nový* (nářeční změna *ý* > *ej*), které podává informaci o jeho stáří vzhledem k ostatním rybníkům v obci.
3. terénní výzkum, dotazník
4. -

Pod hájovnou [24]

1. Pole mezi *Dobřeňským lesem* a polem *Pod Zimou.*
2. Předložkové PJ je tvořené substantivem *hájovna* v instrumentálu singuláru označující osamělý domek v *Dobřeňskym lese* a předložkou *pod* vyjadřující polohu. Je motivováno polohou pole.
3. terénní výzkum, katastrální mapa, stabilní katastr Pod Březinou

   Jméno Pod Březinou je motivováno polohou pole.

4. -

Pod Jelínkovym lesem [8]

1. Pole v sousedství *Jelínkova lesa,* kam se většinou seje travina či vojtěška.

2. Jméno je složené z PJ *Jelínkův les* v instrumentálu (nářeční krácení *í, ý* > *i, y*) a předložky *pod* určující polohu pole. Jeho nadmořská výška je zhruba o 3 metry nižší než nadmořská výška lesa.
3. terénní výzkum
4. -

Pod skálou [21]

1. Louka u lesíka *Ve skále*.
2. PJ je utvořeno substantivem *skála* v instrumentálu singuláru a předložkou *pod*. Motivací pojmenování je poloha louky vzhledem k lesíku *Ve skále*.
3. terénní výzkum
4. -

Pod Šmrdlou [27]

1. Viz heslo *Na sekyrce*.
2. PJ tvoří předložka *pod* a antroponymum *Šmrdla*. Jedná se o přezdívku majitele domu v obci Karlov, též Doubrava, který s polem přes silnici sousedí. O vzniku přezdívky nebyly získány informace.
3. terénní výzkum, stabilní katastr *V doubravách* (viz heslo *Na sekyrce*)
4. *Na sekyrce*

Pod Zimou [26]

1. Pole ležící na okraji dobřeňského katastru. Má klínovitý tvar. Z jedné strany jej lemuje potok Doubrava, ze zbývajících dvou stran silnice – III/12550 (z obce Vysoká směr Roztěž) a III/12542 (z obce Dobřeň směr Karlov t. Doubrava).
2. Součástí jména je antroponymum *Zima*, který je vlastníkem domu v obci Karlov t. Doubrava č. p. 14. S polem přes silnici sousedí. Součástí jména je předložka *pod* vyjadřující polohu pole vzhledem k Zimovu pozemku.
3. terénní výzkum, katastrální mapa Pod zimou, stabilní katastr *V doubravách*
   V katastrální mapě není brán ohled na to, že součástí jména je jméno osobní, tudíž není zapsáno velkým písmenem.
   Jméno *V doubravách* ze stabilního katastru bylo motivováno okolním porostem.

4. -

Poldr [5]

1. Nádrž vybudovaná nově, cca v roce 2012, u pole *Malá strana* na *Chotouchovskym potoce*.
2. Význam apelativa poldr podává IJP – v novějším významu ‚vodní dílo sloužící k protipovodňové ochraně'. V případě povodní zachycuje nakumulovanou vodu a předchází jejímu rozlití mimo koryto potoka. PJ vzniklo proprializací apelativa.
3. terénní výzkum
4. -

Raková [2]

1. Pole na okraji katastru mezi poli *Hliník* a *Průhon.*
2. Jednoslovné agronymum bylo utvořeno substantivizací adjektiva *raková*, utvořeného od apelativa *rak* pomocí přípony *-ová*, která se vyskytuje u jmen pozemků mimo jiné právě ve spojení s výskytem živočichů (Štěpán 2016, s. 254). Výskyt raka ovšem nelze předpokládat mimo vodní prostředí. V různých pramenech a od jednotlivých respondentů se lze setkat s různými variantami jména: *V Rakové, V Rakově,* či *V Rakovci*. Poslední varianta je nejblíže k vysvětlení původu jména. V místě pole se totiž nacházel rybník *Rakovec*, který byl, jak uvádí pamětní kniha, až do roku 1738 naplněný vodou. Jeho jméno bylo utvořeno ze substantiva *rak,* k němuž byla připojena přípona *-ovec*, která je dle Olivové-Nezbedové (1995, s. 79) pevně spjata s názvy právě rybníků. Štěpán (2016, s. 244) ale sufix *-ovec* spojuje se jmény rybníků pouze v případech, kdy je apelativní základ tvořen názvy porostů, nebo při vyjadřování posesivity. S vyhledáním MJ (Profous 1951, s. 537), která mají v základu *rak-* lze zjistit, že tato jména jsou utvořena právě z antroponyma. Motivací pojmenování by tedy teoreticky mohl být výskyt raka v rybníce, ale s přihlédnutím ke zmíněným argumentům také vlastník, popřípadě zřizovatel rybníka.

   Počátkem 20. století byly v poli patrné ještě zbytky hráze. O výskytu vody na poli i po zrušení rybníku svědčí zápisy v pamětní knize z roku 1904:

„*V Rakově jsou dvě studánky na povrch vyvěrající a jen ty nevyschly a dostatek vody poskytovaly.*“

3. terénní výzkum, pamětní kniha *Raková,* V Rakově, Na vobci, stabilní katastr K solopyskému rybníku

   Jméno Na vobci, jež je uvedeno v pamětní knize, poukazuje na to, že se jedná o pozemek, který byl ve vlastnictví obce (Olivová-Nezbedová 1995, s. 354).

   Starší jméno K Solopyskému rybníku je motivováno polohou pole, které sousedí s rybníkem dnes nazývaným *U vrby*.

4. -

Studánka [12]

1. Studánka v *Dobřeňskym lese.* Nachází se poblíž lesní cesty *K hájovně*, má zděnou podezdívku a dřevěné zastřešení, její pramen je stále poměrně silný.
2. Jednoslovné PJ je tvořené substantivem v nominativu singuláru. Jméno vzniklo onymizací obecného jména *studánka*.
3. terénní výzkum, dotazník
4. *U hájovny*

Suška [33]

1. Rybník druhý v pořadí na potoku *Vysoká.*
2. Z rybníku byla čerpána voda pro provoz sušárny (obyvateli označované výhradně jako suška) zelené píce zemědělského družstva v Dobřeni, čímž je pojmenování motivováno. Jméno vzniklo spojením kořene *suš-* a přípony *-ka* sloužící pro označení budovy (Šmilauer 1971, s. 50). PJ vzniklo onymizací obecného jména. Nebyly dohledány přesnější informace o výstavbě rybníka, ale lze předpokládat, že stáří jména nepřesahuje 60 let. Rybník totiž není v mapách z padesátých let minulého století ještě zakreslen.
3. terénní výzkum, dotazník
4. -

U Floriána [36]

1. Křižovatka silnic III/12542 (z obce Karlov t. Doubrava směr obec Chotouchov) a III/33347 (z Dobřeně směr Suchdol).

2. Předložkové jméno spojuje předložku *u* a osobní jméno *Florián*. Křižovatka byla pojmenována podle sochy sv. Floriána, která stojí uprostřed. Socha je umístěna na hranolovém podstavci, je oděna do tradičního vojenského oděvu s kopím a nese svůj atribut nakloněné vědro – Florián je patronem hasičů a je považován i za ochránce před ohněm. Socha byla vytvořena přibližně v polovině 18. století regionálním sochařem a je zapsána na Ústředním seznamu kulturních památek České republiky.[31]
3. terénní výzkum
4. -

U hájovny [12]

1. Viz heslo *Studánka*.
2. Součástí předložkového PJ je předložka *u* a substantivum *hájovna*. Motivací je poloha studánky, která je od hájovny vzdálena necelých 300 metrů.
3. terénní výzkum
4. *Studánka*

U hruštičky [18]

1. Hájek v poli situovaný mezi polem *Nestřeba* a *Cimbál*.
2. Jméno se skládá z předložky *u* a deminutiva *hruštička*. V tomto remízku byla původně vysazena hrušeň, která ale už uschla a byla pokácena. Dnes tu rostou lípy a je tu vyhrazené místo pro odpočinek.
3. terénní výzkum
4. *U Masarykovy lípy*

U krámu [35]

1. Viz heslo *Malej rybník*.
2. Jméno je tvořené předložkou *u* a hovorovým substantivem *krám*, ve významu obchod. Jméno odkazuje na skutečnost, že se v blízkosti rybníka nacházel obchod se smíšeným zbožím. Ačkoliv obchod již nefunguje, jméno se stále používá.

[31] Památkový katalog. *Národní památkový ústav* [online]. [cit. 2017-09-14]. Dostupné z: http://pamatkovykatalog.cz/?mode=parametric&isProtected=1&catalogNumber=1000145610&presenter=ElementsResults

3. terénní výzkum, dotazník
4. *Malej rybník, Ve vsi*

U Masarykovy lípy [18]

1. Viz heslo *U hruštičky*.
2. Víceslovné PJ tvoří předložka *u,* a substantivum *lípa,* které je rozvíjeno adjektivem *Masarykova.* Lípa byla pojmenována na počest prezidenta T. G. Masaryka, byla vysazena v jeho funkčním období. Podle Davidovy klasifikace honorifikačních toponym (David 2011, s. 20) se jedná o podtyp tvořený posesivním deantroponymickým adjektivem, tj. utvořeným z antroponyma připojením přípony (v tomto případě sufix *-ova*). Pod lipami je lavička, na jejímž opěradle je vyrytý nápis „*Poutníče, odpočiň sobě ve stínu lípy Masarykovy.*“
3. terénní výzkum
4. *U hruštičky*

V dobřeňskejch lesích [10]

1. Pole obklopené *Dobřeňským lesem* a menšími remízky.
2. Předložkové PJ je tvořeno předložkou *v* a substantivem *lesy* v lokálu plurálu, jež je rozvíjeno adjektivem *dobřeňský* (nářeční změna *ý* > *ej*). Motivováno je polohou pole, jehož okolí je zalesněno a naleží do dobřeňského katastru.
3. terénní výzkum, katastrální mapa V lesích, topografická mapa V lesích, stabilní katastr V lesích

   Názvy uvedené v ostatních mapách nespecifikují, do kterého katastrálního území lesy náleží.
4. -

V doubravách [28]

1. Pole sousedící s polem *Na sekyrce*. Přibližně polovina pole leží v katastru obce Dobřeň, druhá polovina patří již ke katastru vysockému.
2. Jméno je utvořeno předložkou *v* a substantivem *doubrava* v lokálu plurálu. Pole se původně nacházelo mezi pásy lesů, pravděpodobně listnatých – doubrav, které byly motivací pro pojmenování pole.
3. terénní výzkum, katastrální mapa, topografická mapa, stabilní katastr

4. -

Ve skále [22]

1. Lesík po pravé straně silnice při výjezdu z Dobřeně směrem k obci Karlov, též Doubrava.
2. Předložkové jméno tvoří předložka *ve* a substantivum *skála.* V minulosti se zde těžil kámen, lom byl po ukončení těžby zavezen hlínou a zalesněn.
3. terénní výzkum
4. -

Ve višňovci [32]

1. Pole v těsném sousedství obce směrem na východ.
2. Předložkové jméno je tvořeno prepozicí *ve* a substantivem *višňovec,* které je odvozeno od apelativa višně pomocí přípony *-ovec,* která ve spojením s „rostlinným“ apelativem utváří jména označující pozemky (Štěpán 2016, s. 244). Pravděpodobně se na tomto místě nacházel višňový sad. Na mapách stabilního katastru jsou v těchto místech šedou barvou (ta značí stromový porost) zakreslené dva obdélníky pravidelného tvaru, který napovídá, že se jedná o uměle vytvořený útvar. Mohlo by se tedy jednat právě o sad.
3. terénní výzkum, katastrální mapa, stabilní katastr
4. -

Vysoká [30]

1. Potok pramenící v poli *Pod třešňovkou* v nadmořské výšce 410 m těsně na hranici katastrálních území Dobřeň a Vysoká. Celou svou délkou však protéká katastrálním územím Dobřeně. Na potoce jsou čtyři rybníky – *Doubravák, Suška, Malej rybník* a *Chobot.* Vlévá se do *Polepky.*
2. Jméno je pravděpodobně motivováno místem, kde pramení a protéká, tedy pod vrchem *Vysoká.* Toky jsou často pojmenovávány podle okolí, kterým protékají. Malenínská (1995, s. 298) uvádí, že potoky či řeky spolu s ostatní krajinou byly našimi předky chápány jako jeden celek, a proto byly označovány i jedním jménem. PJ vzniklo iradiací – přenesením názvu z jiného objektu.
3. terénní výzkum, vodohospodářská mapa

4. -

Za panskejma stodolama [1]

1. Pole ležící západně od obce Dobřeň, směrem k obci Malenovice. Částečně leží také v malenovském katastru.
2. Víceslovné jméno je tvořené předložkou *za*, substantivem *stodola* v instrumentálu plurálu v nářeční podobě (koncovka *-mi* > *-ma*), které je rozvíjeno adjektivem *panskými* opět v nářeční podobě (*ý* > *ej*, *-mi* > *-ma*). Motivací pojmenování je poloha pole, západní část obce byla totiž lemována řadou stodol, které byly v panském držení. Dnes jsou kromě jedné všechny zbořené.
3. terénní výzkum, katastrální mapa Za panskými stodolami, stabilní katastr K Malenovicům

   Na mapách stabilního katastru se jméno liší proto, že počátkem 19. století nebyly stodoly ještě vystavěné. Toto jméno je motivováno polohou pole.
4. -

Mapa 2 Dobřeň - čísla hesel

Tabulka 4: Podoby jmen v mapových pramenech (Dobřeň)

Terénní výzkum 2016	Katastrální mapa 2016	Mapy topografického systému S-1952	Indikační skici stabilního katastru (1848)
Březina	Březina	Březina	Brzezina
Cimbál	Cimbál		Pod Brzezinau
Dobřeňskej les		Dobřeňský les	Jalowci
Dobřeňský vrcha	Dobřeňské vrchy	Vrcha	Wrcha
Doubrava	Doubrava		
Doubravák			
Hliník	Hliník	Za starou cihelnou	Za starau Szihelnau
Chobot			
Jalovčí/Nad platem			
Jelínkův les			
K hájovně			
K Velkýmu dílu	K Velkému dílu	K Velkému dílu	K Welkimu Dilu
Malá strana	Malá strana		
Malej rybník / Ve vsi /			

U krámu			
Malešák/Malešovskej vrch	Malešovský vrch	Malešovský vrch	
Mrchov			
Na Borku	Na Borku	Na Borku	Na Borku
Na Čágovym			
Na sekyrce / Pod Šmrdlou	Na sekeře		W Daubrawech
Nad sklepem			
Nestřeba	Nestřeba		Za Semeradem
Novej rybník			
Pod hájovnou	Pod hájovnou		Pod Brzezinau
Pod Jelínkovym lesem			
Pod skálou			
Pod Zimou	Pod zimou		W Daubrawech
Poldr			
Raková	Raková	V Rakové	Na Rakowie + K Solopiskemu Ribníku
Studánka/U hájovny			
Suška			
U Floriána			
U hruštičky/U Masarykovy lípy			
U pomníku			
V dobřeňskejch lesích	V lesích	V lesích	W lesich
V doubravách	V doubravách	V doubravách	W Daubrawech
Ve skále			
Ve višňovci	Ve Višňovci		w Wišnowezy
Vysoká	Vysoká		
Za panskejma stodolama	Za panskými stodolami		K Mallenowiczum
			Za Jarošowy

Z tabulky je čitelné, že na katastrálním území Dobřeně jsou zastoupena jména různého stáří. Díky mapám stabilního katastru víme, že jména *Březina, K Velkýmu dílu, Na Borku, V doubravách, Ve višňovci* či *Raková* se používala již v roce 1838 a pravděpodobně i dříve. Mezi tato starší jména lze zařadit i některá hydronyma, pravděpodobně *Studánka* a zejména pak potoky *Vysoká* a *Doubrava*. Hydronyma obecně totiž patří ke jménům nejstarším (Malenínská 1995, s. 285). Ke starým jménům patří pravděpodobně i *Nestřeba*. Ačkoli není doloženo v mapách stabilního katastru, dokládá to svým tvarem.

Ve stabilním katastru je také uvedeno jedno jméno, které v žádných jiných pramenech není doloženo – Za Jarošowy. Jedná se o pole, které je dnes již zastavěné částečně areálem zemědělského družstva. V části bývalého pole je dnes vytvořený rybník *Suška*. Jméno bylo motivováno polohou pole. Jméno již v povědomí zaniklo, a to hned ze dvou důvodů. První byl již zmíněn, pole dnes už vlastně neexistuje. Druhým důvodem je to, že rodina Jarošova v Dobřeni už nebydlí.

Na druhou stranu jsou zde i jména poměrně mladá. Jako nejmladší lze označit *Poldr*, nádrž je vybudovaná zhruba pět let. Jako další mladší jména lze označit například agronyma *Pod Šmrdlou* a *Na Čágovym*. Navíc se podařilo zachytit jména utvořená z přezdívky, která se v systému českých PJ vyskytují v malé míře (Knappová 1995b, s. 204).

Na tomto katastrálním území není tolik patrná změna jmen spojená se scelováním pozemků. Snad pouze u pole *Raková*. Pole v minulosti patřilo do katastru Solopysk, dnes patří k Dobřeni. Původně zde byla pole dvě, a to V Rakowie a K Solopiskemu Ribniku, která byla spojena. Došlo ale i k opačnému jevu, a to k rozdělení velkého pole *Pod březinou* na dvě menší – *Cimbál* a *Pod hájovnou*.

Některá jména se také v průběhu času proměnila – kvůli tomu, že objekt ve jméně zanikl (*Za starou cihelnou*), nebo naopak byl vystavěn (*Za panskejma stodolama).*

6.3 Malenovice

Na území malenovského katastru jsou opět zastoupena velkou částí agronyma. Jedná se o více než polovinu jmen.

Ve srovnání s ostatními obcemi je zde velké množství PJ utvořených z antroponym. Z celkových 65 PJ jsou zde zastoupena 17krát. Ve všech případech jsou utvořena z příjmení. Utvořena jsou buď z mužské podoby příjmení, anebo ze jmen rodinných. Motivací je většinou vlastnický vztah, současný, ale i zaniklý, dále také poloha vzhledem k jinému objektu. Jedná se o příjmení rodin, které v obci žijí již několik generací, a protože v minulosti mnohem více objektů patřilo do soukromého vlastnictví, odráží se to i v anoikonymii obce, jejíž lexikum si zde předávají z generace na generaci.

Mezi malenovskými jmény jsou také častá hodonyma. Podařilo se sebrat několik jmen označujících dnes již zaniklé cesty. Tato jména tudíž už znají pouze pamětníci, a tak by byla i jména odsouzena k zániku. Hodonyma jsou zde zastoupena 11krát. Ve velké míře jsou tvořená předložkami a motivovaná cílem cesty.

Z celkového počtu jmen sebraných v malenovském katastru tvoří největší část jména dvouslovná. Celkem jich je 52. Z nich je více jak polovina (32) předložkových. Nejčastější předložkou je *na*. Jednoslovných jmen bylo sebráno 11 a víceslovná pouze 2.

Borek [1]

1. Vrch severovýchodně nad Malenovicemi s nadmořskou výškou 388 m.
2. Jako borek se dle SSJČ může označovat borový lesík, případně lesík obecně. Jedná se o deminutivum substantiva *bor*, které je vytvořené pomocí přípony *-ek*. Motivací pojmenování je smíšený les pokrývající část kopce.
3. terénní výzkum, katastrální mapa
4. -

Břízky [7]

1. Březový porost lemující koryto *Dobřeňskýho potoka*, který je z druhé strany ohraničen polem *Za Suchovejma,* částečně i *Dobřeňskou loukou*. Nachází se proti domům č. p. 14 a 21.

2. Jednoslovné PJ tvoří deminutivní substantivum *břízky*. Vzniklo ze substantiva bříza, k základu *bříz-* byl připojen sufix *-ka*. Jméno vzniklo proprializací obecného jména. Jméno je motivováno porostem, který je v lesíku dominantní. Tvar jména souvisí s jeho vznikem – jméno vzniklo při vysazení stromků, které byly malé a vybízely k pojmenování deminutivem.
3. terénní výzkum, pamětní kniha
4. -

Cesta Roudnym [20]

1. Dnes už z části zaniklá cesta, která se napojovala na silnici vedoucí z Malenovic směrem ke *Křižovce* mezi domy č. p. 27 a 23 a vedla přes pole *Roudný*.
2. Dvouslovné hodonymum je utvořeno substantivem cesta označující druh objektu a PJ *Roudný* v instrumentálu s nářečním krácením *í, ý* > *i, y*. Motivováno bylo místem, kterým cesta vedla.
3. terénní výzkum
4. -

Černova hruška [44]

1. Strom – hrušeň, rostoucí po levé straně silnice III/33344 při směru z Malenovic k hlavní silnici I/2.
2. Dvouslovné jméno je utvořeno ze substantiva *hruška* označujícím druh stromu a adjektivem *Černova*. To je utvořeno z OJ *Černý* pomocí posesivního sufixu *-ova*. Tvar adjektiva je osvětlen v ČJA (2002, s. 336–339): Rodinné jméno má ve spisovné češtině tvar Černých, které se ve východní části středních Čech realizuje ve tvaru Černovi, který vznikl příklonem k běžnějšímu typu skloňování příjmení zakončeným na *-ovi*. Od toho tvaru se pak odvíjí i další deklinace.

   V místech, kde strom roste, byla hranice pole, které pan Černý vlastnil. V obci bylo zvykem u pole soukromého vlastníka vysadit strom na jeho hranici pro lepší orientaci. Stejná situace nastala i *U Škarkovejch třešní.*
3. terénní výzkum
4. -

Černova louka [39]

1. Výběžek louky *Ve vohrádkách* mezi *Černův les* a *Dobřeňskej potok*.
2. Jméno je utvořeno substantivem *louka* rozvíjené přivlastňovacím adjektivem *Černova*. To je utvořeno od antroponyma *Černý*, k němuž je nářečně připojena přípona *-ova* – příklon k běžnějšímu typu skloňování příjmení se sufixem *-ovi* (ČJA 2002, s. 336–339). Motivací je vlastnický vztah Černého k louce.
3. terénní výzkum
4. -

Černův les [38]

1. Výběžek lesa do louky *Ve vohrádkách.*
2. Substantivum *les* je v tomto dvouslovném PJ rozvíjeno přivlastňovacím jménem *Černův*, utvořeným z antroponyma Černý pomocí přípony *-ův,* která je příklonem k běžnějšímu typu skloňování (ČJA 2002, s. 336–339). Opět vyjadřuje vlastnický vztah Černého k této části lesa.
3. terénní výzkum
4. -

Červenej [8]

1. Viz heslo *Dobřeňskej potok*.
2. Jednoslovné hydronymum je utvořeno ze substantizovaného adjektiva červený (nářeční změna *ý* > *ej*). Červená barva ve spojitosti s hydronymem odkazuje ke zbarvení vody či vodního dna, které způsobuje obsah železa (Štěpán 2004, s. 40). V tomto případě je však motivace pojmenování nejasná, protože voda ani dno koryta tohoto potoka nevykazuje známky červené barvy. PJ se dnes už mezi lidmi vůbec nepoužívá, dotázaní respondenti jej neznají.
3. pamětní kniha
4. *Dobřeňskej potok*, *Chotouchovskej potok*, *Malenovskej potok*, *Polepka*, *Potok*

Dobřeňská louka [9]

1. Pás louky mezi *Dobřeňskej potok* a *Za panskejma stodolama*.
2. Dvouslovné PJ je utvořeno detoponymickým adjektivem *dobřeňská* (utvořeno z MJ Dobřeň připojením přípony přípona *-ský*) a substantivem *louka*. Jméno je motivováno polohou louky – směrem k obci Dobřeň.
3. terénní výzkum, pamětní kniha
4. -

Dobřeňskej potok [8]

1. Potok pramení v katastrálním území Dobřeně v blízkosti *Dobřeňskýho lesa* v nadmořské výšce 402 m. Celková délka toku činí 17,2 km. Protéká obcí Dobřeň a vlévá se do rybníku *Chobot*. Odtud pokračuje přes katastrální území obce Malenovice, kde do něho ústí *Solopyskej potok.* V Malenovicích se vlévá do rybníku *Na vobci* a dále teče směrem do obce Chotouchov, přes Polepy až do Kolína, kde se stává levostranným přítokem řeky Labe.

   Současné vodohospodářské i další mapy se řídí pravidlem, že jeden tok je označen jedním jménem. Místní tradice, jako například v tomto případě, jsou jiné, proto jsou starší, případně lokálně používaná jména uvedena v závorce. V mapě se tedy setkáme s tímto označením: Polepka (Chotouchovský potok). V minulosti ale bylo běžné, že různé části jednoho toku byly pojmenovávány rozdílně vzhledem k okolní krajině, zvyklostem v dané obci apod.
2. Dvouslovné jméno je tvořeno adjektivem utvořeným od místního jména Dobřeň pomocí přípony *-ský* (nářeční změna *ý* > *ej*) a apelativem *potok*.

   Toto i některá z dalších pojmenování potoka (viz bod 4.) jsou motivována názvy obcí, kterými potok protéká. Jako *Dobřeňskej potok* jej označují především obyvatelé *Dobřeně*, někteří obyvatelé ostatních obcí toto jméno znají, ale aktivně jej nepoužívají, spíše potok označují dalšími pojmenováními.
3. terénní výzkum, dotazník, katastrální mapa, stabilní katastr Dobrzen Bach
4. *Červenej*, *Chotouchovskej potok*, *Malenovskej potok*, *Polepka*, *Potok*

Dvořákov [34]

1. Pole severně od Malenovic, mezi silnicí III/33344 a polem *Na kamenný.*
2. Jednoslovné agronymum je utvořeno z antroponyma *Dvořák* připojením přípony *-ov*, která vyjadřuje posesivitu (Štěpán 2016, s. 251). Pole je zřejmě pojmenováno po svém vlastníkovi.
3. terénní výzkum, pamětní kniha, katastrální mapa Kamenná, topografická mapa, stabilní katastr
4. *Na kamenný*

Hovorkova zahrada [17]

1. Pole za pozemkem domu č. p. 22 ohraničené *Dobřeňským potokem* a *Cestou Roudnym.*
2. Dvouslovné PJ je tvořené apelativem *zahrada* a adjektivem *Hovorkova*, které je utvořeno z příjmení *Hovorka* a je motivováno vlastnickým vztahem. Díky indikačním skicám lze zjistit, že tento pozemek Hovorka vlastnil již v roce 1838. V těchto místech se dříve nacházel ovocný sad, který byl na přelomu osmdesátých a devadesátých let minulého století zrušen a přetvořen na pole. Pole je dnes ve vlastnictví zemědělského družstva. I přesto se jméno užívá dodnes.
3. terénní výzkum
4. -

Chotouchovská cesta [46]

1. Silnice vedoucí od *Křižovky* do obce Chotouchov.
2. Dvouslovné hodonymum tvoří adjektivum utvořené z MJ Chotouchov pomocí přípony *-ský* a apelativum *cesta*. Jak uvádí Olivová-Nezbedová (1995, s. 309), jména utvořená z VJ sídliště pomocí přípony *-ský* ve spojení s apelativem cesta či silnice tvoří nejpočetnější skupinu jmen cest. Apelativum cesta užité v tomto jméně označovalo druh pojmenovávaného objektu. Z cesty byla v roce 1883 vytvořena silnice. Jméno bylo zachováno a přeneseno na objekt nový.
3. terénní výzkum, pamětní kniha
4. **-**

Chotouchovskej potok [8]

1. Viz heslo *Dobřeňskej potok*.
2. Dvouslovné PJ jméno se skládá z adjektiva *chotouchovskej* a apelativa *potok*. Adjektivum je utvořeno z MJ Chotouchov pomocí přípony *-ský* (nářeční změna *ý* > *ej*). MJ Chotouchov, prvotní tvar Chotúchov vznikl přivlastňovací příponou *-ov* z osobního jména Chotúch ve smyslu Chotouchův dvůr (Profous 1949, s. 44).
3. terénní výzkum, dotazník, katastrální mapa, vodohospodářská mapa, stabilní katastr Dobrzen Bach
4. *Červenej*, *Dobřeňskej potok*, *Malenovskej potok*, *Polepka*, *Potok*

K lipce [18]

1. Zaniklá cesta, která oddělovala pole *Na stráni* a *Na sloupku* a ústila u silnice vedoucí k Chotouchovu.
2. Jméno je motivováno směrem cesty. V místě, kde cesta ústila, roste lípa. Prepozice *k* určuje směr a deminutivum *lipka* připomíná vznik PJ – když byla zasazena a nedosahovala velkých rozměrů.
3. terénní výzkum
4. -

K rybníku [41]

1. Cesta vedoucí z malenovské návsi přes louky *Ve vohrádkách* a *Na skále* až k rybníku *Na vobci*.
2. Předložkové PJ tvořené apelativem *rybník* a předložkou *k* vyjadřující směr, kam cesta vede.
3. terénní výzkum
4. -

K Suchdolu [45]

1. Zaniklá cesta, která vedla od *Borku* přes pole *Velkej díl* do obce Suchdol.
2. PJ je tvořenou předložkou *k*, která vyjadřuje směr, a MJ *Suchdol* – obec ležící v cíli této cesty.
3. terénní výzkum

4. -

Ke státovce [35]

1. Dnes již zaniklá cesta. Napojovala se na cestu *K rybníku* a vedla kolem lesa přes pole Dvořákov až k hlavní silnici I/2, nazývané obyvateli jako státovka.
2. Jméno tvoří předložka *ke* a substantivum *státovka.* Substantivum státovka je utvořeno od základu *stát-* připojením sufixu *-ovka.* Substantivum *státovka* je výsledkem univerbizace jako tendence k demokratizaci jazyka[32] (*státní cesta* > *státovka*). Jméno cesty bylo motivováno jejím cílem.
3. terénní výzkum
4. -

Křižovka [13]

1. Křižovatka silnic mezi obcemi Malenovice a Solopysky. Kříží se zde silnice III/33344 (směr z Malenovic do Solopysk) vystavěná v roce 1883 a III/12542 (směr z Dobřeně k Chotouchovu) vystavěná v roce 1885.
2. Jednoslovné PJ je utvořeno z apelativa *křižovka.* Jedná se o nářeční variantu substantiva křižovatka. To vzniklo ze základu *kříž-* (krácení *í* > *i*). Jak je uvedeno v ČJA (2005, s. 98), zkrácený tvar kříž- „*se rozprostírá na velké oblasti severočeských nářečí s přesahem do středočeských dialektů a do západní části centrálního úseku středomoravského nářečí*“. Připojen byl sufix *-ovka*. Jméno je utvořeno proprializací obecného jména.
3. terénní výzkum
4. -

Malenovskej potok [8]

1. Viz heslo *Dobřeňskej potok.*
2. Dvouslovné PJ je utvořeno adjektivem *malenovskej*, které vzniklo z MJ Malenovice – připojením přípony *-ský* (nářeční změna *ý* > *ej*) k základu *Malenov-* a z apelativa *potok*.
3. terénní výzkum, dotazník

[32] Tendence k demokratizaci jazyka se projevuje především v rovině foneticko-fonologické a morfologické. Projevuje se např. užíváním univerbizovaných pojmenování, snahami o pronikání nekodifikovaných prvků do spisovné češtiny, používáním slangismů či přejímek z cizích jazyků (Janovec 2007, s.57–66)

4. *Červenej, Dobřeňskej potok, Chotouchovskej potok, Polepka, Potok*

Mladej les [27]

1. Část *Velkýho lesa*, která byla vysazena v roce 1947.
2. Dvouslovné pojmenování odkazuje k tomu, že tato část byla vysazena později než jeho zbytek. Utvořeno je substantivem *les*, které je rozvito adjektivem *mladý* (nářeční změna *ý* > *ej*).
3. terénní výzkum
4. -

Mrňákova louka [11]

1. Zaniklá louka – byla přetvořena na pole, dnes část pole *Za Suchovejma* blíže u silnice.
2. Jméno bylo utvořeno z přivlastňovacího adjektiva vytvořeného od příjmení *Mrňák* a substantiva *louka*. Motivací byl vlastnický vztah Mrňáka k louce.
3. terénní výzkum
4. -

Mrňákův les [32]

1. Část *Velkýho lesa* sousedící s polem *Na kamenný.*
2. Dvouslovné PJ se skládá z adjektiva *Mrňákův*, které vzniklo z propria *Mrňák* připojením přivlastňovací adjektivní přípony *-ův*, a apelativa *les*. Motivací pojmenování je vlastnický vztah k lesu.
3. terénní výzkum
4. -

Na Borek [5]

1. Cesta vedoucí z okraje obce směrem na vrch *Borek,* kolem pole *Za stodolou.*
2. Předložkové PJ je tvořeno předložkou *na* určující směr cesty a PJ *Borek*, které označuje cíl cesty.
3. terénní výzkum
4. -

Na dlouhym [23]

1. Dříve bylo pole *Nad rybníkem* rozdělené na části. Takto se jmenovala ta část na samém okraji katastru.
2. PJ je utvořeno předložkou *na* a adjektivem *dlouhý*. Jedná se o elipsu apelativa pole. Z dialektologického hlediska zde proběhla změna *é* > *ý* a posléze krácení *ý* > *y*. SSJČ vykládá dlouhý jako ‚mající velký rozměr na délku'. Motivací pojmenování je tvar pole.
3. terénní výzkum, katastrální mapa Nad malenovickým rybníkem
4. -

Na honech [33]

1. Pole podél *Velkýho lesa*.
2. Předložkové jméno tvoří předložka *na* a substantivum *hon* v lokálu plurálu. Hon je v oblasti zemědělství chápán jako lán pole, který je určený pouze pro jeden druh plodiny. Pole bylo rozděleno na dva hony.
3. terénní výzkum, pamětní kniha
4. *Na kamenný*

Na kamenný [33]

1. Viz heslo *Na honech*.
2. Jméno je utvořeno předložkou *na* a substantizovaným adjektivem *kamenná* (změna *é* > *ý*). Je zde pravděpodobnost, že se jedná o elipsu substantiva půda. Pole je pojmenováno podle složení půdy, která je kamenitá.
3. terénní výzkum, stabilní katastr Kamenná, topografická mapa Dvořákov, stabilní katastr Dvořákov
4. *Dvořákov*

Na skále [37]

1. Vyvýšená část louky nad loukou *Ve vohrádkách*.
2. PJ tvoří předložka *na* určující polohu a substantivem *skála* v lokálu singuláru. Jméno je motivováno kamenitým podložím louky.
3. terénní výzkum, pamětní kniha
4. -

Na sloupku [19]

1. Dnes již zaniklé pole klínovitého tvaru, které leželo mezi poli *Na stráni* a *Roudný*. Bylo ohraničeno *Cestou Roudnym* a *K lipce*.
2. Předložkové jméno tvoří prepozice *na* a substantivum *sloupek*. Pole bylo pojmenováno podle kamenného sloupku, který stával v křižovatce cest.
3. terénní výzkum, pamětní kniha, katastrální mapa Nad malenovickým rybníkem, topografická mapa, stabilní katastr Na sloupku
4. -

Na stráni [15]

1. Pole po pravé straně silnice při výjezdu z Malenovic směrem ke *Křižovce* za domem č. p. 27.
2. Agroymum tvoří prepozice *na* a substantivum *stráň* v lokálu singuláru. Pole je z poloviny ohraničeno nízkou strání, která motivuje pojmenování.
3. terénní výzkum, stabilní katastr K špitálu, pamětní kniha Na špitále
4. *Za Malákem*

Na vobci [25]

1. Rybník ležící v malém údolí mezi *Velkým lesem* a polem *Nad rybníkem* v katastrálním území obce Malenovice, severozápadně od obce směrem k obci Chotouchov.
2. Předložkové PJ je utvořeno substantivem *obec* (s nářečním protetickým *v-*) a předložkou *na*. SSJČ jako jeden z možných výkladů substantiva *obec* uvádí ‚obecní pastvina či pozemek'. Rybník byl vybudován v roce 1941 rozšířením *Potoka* v místě, kde se nacházela stejnojmenná louka. Jméno louky bylo tedy přeneseno i na nově vybudovaný rybník.
3. terénní výzkum, dotazník, pamětní kniha
4. *Pod chotouchovskou cestou*, *Rybník*

Nad rybníkem [22]

1. Pole severozápadně od vsi podél silnice k Chotouchovu. Druhá strana pole je částečně lemována strání, pod níž se nachází rybník *Na vobci*.

2. Jméno je utvořené prepozicí *nad*, která vyjadřuje polohu, a apelativem *rybník*. Je motivováno polohou pole.
3. terénní výzkum, stabilní katastr Nad Malenovickým rybníkem, stabilní katastr Pod chotouchovskou cestou, Na sloupku a K špitálu
4. -

Nová silnice [2]

1. Asfaltová silnice vybudovaná v roce 2012 přes pole *Velkej díl* mezi silnicemi III/33347 a III/33344 určená primárně pro potřeby zemědělského družstva.
2. Dvouslovné jméno je tvořené substantivem *silnice*, které označuje pojmenovávaný objekt. Rozvíjí jej adjektivum *nová* odkazující ke stáří objektu.
3. terénní výzkum, dotazník
4. *Spojka, Přes Borek*

Pod Borkem [6]

1. Louka na úpatí kopce *Borek*. Dnes je soukromým pozemkem náležejícím k domu č. p. 21 (Pokorný) a je využívána jako pastvina pro dobytek.
2. Jméno je tvořeno předložkou *pod* a PJ *Borek* v instrumentálu a je motivované polohou louky.
3. terénní výzkum
4. -

Pod chotouchovskou cestou [25]

1. Louka, která zanikla v roce 1941 vytvořením rybníku *Na vobci,* a část pole dnes nazvaná *Nad rybníkem.*
2. Víceslovné PJ je tvořené předložkou *pod* určující polohu, substantivem *cesta*, které je rozvíjeno adjektivem *choutouchovská.* To odkazuje k cíli cesty.
3. terénní výzkum, katastrální mapa Nad Malenovickým rybníkem
4. *Na vobci*, *Rybník*, *Nad rybníkem*

Pokornův les [31]

1. Část *Velkýho lesa* mezi *Škarkův les* a *Mrňákův les*.
2. Dvouslovné jméno tvoří apelativum *les*, které je rozvíjeno adjektivem utvořeným z antroponyma *Pokorný* pomocí posesivní přípony *-ův*. Adjektivum

je utvořeno nářečně (ČJA 2002, s. 336–339). Tento typ posesivního adjektiva byl utvořen příklonem k běžnějšímu zakončení rodinných jmen na *-ovi* (*Pokorní* > *Pokornovi*). Od tohoto tvaru se odvíjí tvary další. Motivací je vlastnický vztah.

3. terénní výzkum
4. -

Pokornovo [14]

1. Pole na jižní straně obce mezi silnicí a *Solopyskym potokem*.
2. Jméno je utvořeno substantivizací posesivního adjektiva a jedná se o elipsu apelativa pole. Adjektivum je utvořeno od osobního jména *Pokorný* připojením přivlastňovací přípony *-ov-* a neutrální koncovky *-o*. Knappová (1995b, s. 209) uvádí, že „*v tomto pojetí je tvar na -ovo rozšířen ve východních a středních Čechách*“. Pro vysvětlení nářeční změny viz heslo *Pokornův les*.
3. terénní výzkum
4. *Za Černovejma*

Polepka [8]

1. Viz heslo *Dobřeňskej potok*.
2. Jednoslovné hydronymum *Polepka* je tvořeno z MJ Polepy s pomocí přípony *-ka*. MJ Polepy Antonín Profous (1951, s. 424) vykládá jako „*ves lidí, kteří polepují nebo natírají lepidlem (asi na ptáky).*“
3. terénní výzkum, katastrální mapa, vodohospodářská mapa
4. *Červenej, Dobřeňskej potok, Malenovskej potok, Chotouchovskej potok, Potok*

Potok [8]

1. Viz heslo *Dobřeňskej potok*.
2. Jednoslovné hydronymum *Potok* je utvořeno proprializací apelativa *potok*. Malenínská (1995a, s. 294) uvádí, že „*pojmenování vod prostými apelativy ‚voda, řeka, potok atd.‘ je způsob velmi dávný a v lidovém jazyce dosud značně rozšířený.*“
3. terénní výzkum
4. *Červenej, Dobřeňskej potok, Malenovskej potok, Chotouchovskej potok, Polepka*

Přes Borek [2]

1. Viz heslo *Nová silnice*.
2. Hodonymum je utvořeno prepozicí *přes* a PJ *Borek*. Jméno je motivováno polohou cesty, která vede celou délkou přes vrch *Borek*.
3. terénní výzkum, dotazník
4. *Nová silnice, Spojka*

Roudný [21]

1. Dnes již zaniklé pole, které bylo ohraničené *Cestou Roudnym* a polem *Nad rybníkem*.
2. Jednoslovné agronymum je utvořeno substantizovaným adjektivem *roudný*. Profous (1951, s. 591) uvádí, že adjektivum *roudný* „*bylo utvořeno k substantivu ruda, a proto má různé významy*“. V SSJČ je uveden význam ‚nerostná surovina obsahující kov‘. Jméno Roudný by tedy mohlo odkazovat na těžbu rud, ale jak zmiňuje Matúšová (1995, s. 413) mnozí místní znalci těžbu rud zpochybňují. V ESSČ je ovšem uvedena také spojitost s barvou hlíny, která může být žlutočervená nebo červenohnědá. Zastarale ale ruda označovala také ‚načervenalé skvrny na obilí nebo na ovoci‘ (SSJČ). Machek (1971, s. 522) doplňuje, že tyto chorobné jevy způsobuje především teplé a vlhké počasí a uvádí etymologii: „*Ruda je slovo jistě starobylé, od rъd-, rdíti se, z *roudh- s náležitým plným stupněm o v kořeni*“. Pole tedy mohlo být pojmenováno podle choroby obilí, která mohla toto pole v minulosti postihnout, nebo také podle barvy hlíny. To dnes ovšem nelze rozpoznat, neboť pole byla spojena a rozorána.
3. terénní výzkum
4. -

Rybník [25]

1. Viz heslo *Na vobci*.
2. Jednoslovné hydronymum je utvořeno proprializací apelativa *rybník*. Jak uvádí Malenínská (1995a, s. 294) tento způsob pojmenování je „*velmi dávný a v lidovém jazyce dosud značně rozšířený.*“
3. terénní výzkum

4. *Na vobci, Pod chotouchovskou cestou*

Spojka [2]

1. Viz heslo *Nová silnice*.
2. Jméno bylo utvořeno proprializací apelativa *spojka*. SSČ vykládá jako ‚spojení mezi hlavními cestami'. Silnice je pojmenovaná podle své funkce (Olivová-Nezbedová 1995, s. 323).
3. terénní výzkum, dotazník
4. *Nová silnice, Přes Borek*

Suchův les [30]

1. Část *Velkýho lesa* mezi *Škarovým* a *Mrňákovým lesem*.
2. Antroponymum *Suchý* je základem k vytvoření posesivního adjektiva pomocí přípony *-ův*. Jedná se o nářeční tvar (*Suchého* > *Suchův*). Ten byl utvořen příklonem k běžnějšímu typu skloňování příjmení se zakončením *-ovi* (ČJA 2002, s. 336–339). Motivací pojmenování je vlastnický vztah *Suchého* k *lesu*.
3. terénní výzkum
4. -

Suchův sad [26]

1. Stráň nad rybníkem *Na vobci* směrem k poli *Nad rybníkem*.
2. Dvouslovné jméno je utvořeno posesivním adjektivem *Suchův*, z příjmení *Suchý* pomocí přípony *-ův*, která je nářečním příklonem k běžnějšímu typu skloňování (ČJA 2002, s. 336–339). Sad byl založen roku 1938 a byl pojmenován k uctění památky bývalého starosty Karla Suchého.
3. terénní výzkum, pamětní kniha
4. -

Škarkův les [29]

1. Okrajová část *Velkýho lesa* u pole *Na kamenný*.
2. Dvouslovné PJ je spojením posesivního adjektiva *Škarkův,* to je utvořeno od příjmení *Škarka* pomocí přípony *-ův*, a apelativa *les* označujícího druh

pojmenovávaného objektu. Pojmenování je motivováno vlastnickým vztahem *Škarky* k danému objektu.

3. terénní výzkum
4. -

Švehlova lípa [13]

1. Lípa, která byla vysazena na ostrůvku uprostřed *Křižovky.*
2. Dvouslovné jméno je utvořeno apelativem *lípa* a přivlastňovacím adjektivem utvořeným od osobního jména *Švehla*. Jedná se o honorifikační pojmenování (David 2013, s. 20). V pamětní knize Malenovic je událost popsána následovně: „*Na křižovatce silnic zasazena byla starostou K. Suchým č. 4 ‚lípa' pojmenovaná po selském vůdci a velkém státníku naší Čsl. republiky – rolníku Anton. Švehlovi.*" V devadesátých letech minulého století byla lípa pokácena, protože uschla. Na jejím místě byla zasazena lípa nová.
3. pamětní kniha
4. -

U kapličky [16]

1. Travnatá část návsi před domem č. p. 22. Celému prostoru dominuje kaplička.
2. Jméno tvoří předložka *u* a deminutivní substantivum *kaplička*. Kaplička byla vystavěna v roce 1906 podle návrhu kutnohorského stavitele J. Robocha, kdy jméno pravděpodobně vzniklo. Od roku 1851 na jejím místě stála pouze dřevěná zvonice. Pojmenování prostoru je motivováno jeho nejvýraznějším bodem.
3. terénní výzkum
4. -

U křížku [43]

1. Zatravněná horní část návsi před č. p. 8, 10 a 25 se vzrostlými lípami, kovovým křížem na kamenném podstavci a pomníkem padlých v první světové válce.
2. Předložka *u* a deminutivum *křížek* tvoří toto PJ. Kovový kříž s podstavcem, který byl původně umístěn u zvoničky, byl v roce 1906, kdy byla vystavěna

kaplička, přemístěn do této části návsi. Tehdy byl jedinou dominantou tohoto prostoru a stal se motivací pojmenování.

3. terénní výzkum
4. -

U lomu [36]

1. Cesta, která se *Na skále* odděluje od cesty *K rybníku* a pokračuje hlouběji do lesa.
2. Hodonymum se skládá z prepozice *u* a substantiva *lom.* Je motivováno okolím, kterým cesta vede. Ještě na počátku 20. století byl v těchto místech kamenolom, kde se těžila rula. Po uzavření lomu se sem vozila hlína a byl zalesněn listnatým porostem.
3. terénní výzkum
4. -

U Škarkovejch třešní [3]

1. Část pole, kde dnes vede *Nová silnice*.
2. V těchto místech rostlo několik třešní, které zde byly vysazeny, aby určovaly polohu pole, které vlastnil pan Škarka. Tyto stromy byly již pokáceny, ale toponymum se ještě řídce užívá. Skládá se z předložky *u*, která určovala polohu, substantiva *třešně* a přivlastňovacího adjektiva *Škarkovejch* (nářeční změna *ý* > *ej*) utvořeného z rodinného jména *Škarkovi*.
3. terénní výzkum
4. *V cestkách, Ve stažkách*

V brodcích [12]

1. Lesík zasahující do pole *Průhon* v solopyském katastru.
2. PJ je utvořeno předložkou *v* a deminutivem *brodek* v lokálu plurálu. V pamětní knize je uvedeno, že zde býval panský rybník, který byl vysušen. To potvrzují i pamětníci, ti nepamatují rybník samotný, ale zbytek jeho hráze, který tu byl dlouhý čas patrný. SSJČ uvádí jako jeden z možných významů substantiva *brod* ‚napajedlo dobytka‘, což by mohla být motivace pojmenování, vzhledem k poloze objektu blízko průhonu. Zároveň lze brod vykládat jako ‚mělčinu

umožňující přechod‘. Toto místo bývá hlavně po deštích podmáčené a tvoří se zde kaluže, které by vzhledem ke své mělkosti umožňovaly „přebrodění“.

3. terénní výzkum, pamětní kniha
4. *V jezírkách*

V cestkách [3]

1. Viz heslo *U Škarkovejch třešní.*
2. Agronymum je utvořeno předložkou *v* a apelativem *cestka.* Cuřín (1969, s. 67) uvádí, že „*není jisté, že takové jméno mělo vždycky za úkol určit pozemek podle polohy u stezky*“. Hlavně v případech plurálových tvarů. Jiné významy hledá v polských paralelách a dochází k závěru, že „*jméno Stezky a snad i Cestky označovalo (...) pastviště pro dobytek a ovšem původně i cestu na toto pastviště*“.
3. terénní výzkum
4. *U Škarkovejch třešní, Ve stažkách*

V jezírkách [12]

1. Viz heslo *V brodcích.*
2. Jméno se skládá z předložky *v* a deminutiva *jezírko* v lokálu plurálu. Cuřín (1969, s. 47) uvádí, že základ *jezero* je v pomístních jménech častý. V tomto případě je užito ve významu bahnitý či při dešti zaplavovaný pozemek. Lesík je hodně mokřinatý a po dešti se zde opravdu špatně vstřebává voda, která vytváří kaluže – jezírka.
3. terénní výzkum, pamětní kniha
4. -

Ve stažkách[3]

1. Viz heslo *U Škarkovejch třešní.*
2. Předložkové jméno tvoří předložka *ve* a substantivum *stažka* v lokálu plurálu. Substantivum je pravděpodobně odvozeno od slova *stezka/stežka* (Bachmann 1962, s. 192). V Machkově etymologickém slovníku (1971, s. 577) je uvedeno, že varianta *stežka* je rozšířená od Orlice na jih přes celou západní Moravu, čímž zasahuje především do severo- a jihovýchodočeské nářeční podskupiny, kam zkoumaná oblast nespadá. Ale jak bylo zmíněno v kapitole o nářeční

charakteristice oblasti, vzhledem k okrajové poloze zkoumaného území, je zde patrný vliv zejména severovýchodočeské nářeční skupiny.

Motivací pojmenování byly cesty pro pěší, které tudy vedly (z Malenovic do Dobřeně, K Suchdolu, z Dobřeně na Těšínky a do Chotouchova).

3. terénní výzkum, pamětní kniha, stabilní katastr
4. *V cestkách, U Škarkovejch třešní*

Ve vohrádkách [40]

1. Louka ohraničená cestou *K rybníku* a *Dobřeňským potokem*.
2. Jméno je tvořené předložkou *ve* a deminutivním substantivem *ohrádka* v lokálu plurálu v nářeční podobě s protetickým *v-*. Pojmenování je motivováno tím, že část louky kolem cesty byla obezděna nízkou zídkou a její plocha byla rozdělena na několik menších částí mezi různé majitele.
3. terénní výzkum
4. -

Velkej les [24]

1. Les rostoucí okolo rybníku *Na vobci*, rozkládající se až na kraj katastrálního území Malenovic, který dále pokračuje v katastrálním území obce Chotouchov.
2. Dvouslovné PJ složené z adjektiva *velký* (nářeční změna *ý* > *ej*) a substantiva *les*. Les byl vysazen v roce 1893.
3. terénní výzkum, katastrální mapa Na vrších, topografická mapa Na vrších, stabilní katastr Na vrších

   Pojmenování Na vrších uvedené v mapách je motivované terénem, na němž je les vysazen. Dle SSČ může mít substantivum vrch význam ‚stoupající terén, či svah'.
4. -

Vlčí jáma [28]

1. Dolík ve *Velkým lese* u cesty *K lomu.*
2. Dvouslovné oronymum je utvořeno adjektivem *vlčí* utvořeného ze substantiva *vlk* a apelativem *jáma*. Jak uvádí David (2008, s. 102) výskyt tohoto anoikonyma je celočeský a nesouvisí s výskytem této psovité šelmy. Jáma je pravděpodobně pozůstatkem po těžbě kamene, protože se nachází v blízkosti

bývalého kamenolomu. To potvrzuje i Olivová-Nezbedová (1995, s. 407). Takovéto útvary byly často označovány tímto spojením, neboť dle fantazie kronikářů měly sloužit k odchytu škodné zvěře. (David a Rous 2006, s. 11)
Jméno se dnes neužívá, mezi lidmi je zapomenuté.

3. pamětní kniha
4. -

Za Černovejma [14]

1. Viz heslo *Pokornovo*.
2. V tomto jméně se prepozice *za* spojuje s rodinným jménem *Černí* v instrumentálu v nářeční podobě *Černovi*, které vzniklo nářečním připojením koncovky *-ovi* (ČJA 2002, s. 336–339). Zároveň zde proběhla nářeční diftongizace *ý* > *ej*.
3. terénní výzkum
4. *Pokornovo*

Za Malákem [15]

1. Viz heslo *Na stráni*.
2. Jméno je tvořené předložkou *za* a příjmením *Malák* v instrumentálu a je motivováno polohou pole za domem, který vlastní zmíněný majitel.
3. terénní výzkum, topografická mapa K špitálu, stabilní katastr K Špitálu
V Jungmannově slovníku (1838, s. 497) je špitál vykládán ve významu ‚hostinec či dům chudých'. Zde je užito v prvním významu, pole směřuje k obci Solopysky, vedla tudy i cesta nasměrována přímo k hospodě, která se nacházela na okraji obce.
4. *Na stráni*

Za Škarkovejma [4]

1. Viz heslo *Za stodolou*.
2. PJ je tvořeno přeložkou *za* určující polohu pole a rodinným příjmením *Škarkovi* v nářeční podobě v instrumentálu (*Škarkovými*; nářeční změna *ý* > *ej*, *-mi* > *-ma*).
3. terénní výzkum
4. *Za stodolou*

Za stodolou [4]

1. Pole, které se nachází po pravé straně silnice při výjezdu z Malenovic směrem k obci Těšínky za zahradou patřící k domu č. p. 14, v němž žije rodina Škarkova. Na zahradě stojí velká stodola.
2. Předložkové PJ je tvořeno předložkou *za*, která určuje polohu pole, a substantivem *stodola*, které odkazuje na budovu stojící na zahradě v blízkosti pole.
3. terénní výzkum
4. *Za Škarkovejma*

Za Suchovejma [10]

1. Pole mezi *Solopyským potokem* a polem *Za panskejma stodolama*.
2. Pole je pojmenováno na základě své polohy – leží za domem, který patří rodině Suchých. Polohu určuje prepozice *za*, která se spojuje s rodinným jménem *Suchovi* v instrumentálu v nářeční podobě (*ý* > *ej*, koncovka *-mi* > *-ma*).
3. terénní výzkum
4. -

Zdychyncova zahrada [42]

1. Neoplocená část pozemku náležející k č. p. 29.
2. PJ je tvořeno posesivním adjektivem *Zdychyncova*, které odkazuje na skutečnost, že vlastníkem je pan Zdychynec, a substantivem *zahrada*, čímž je vyjádřeno, že se jedná o obdělávaný pozemek v blízkosti obydlí.
3. terénní výzkum
4. -

Mapa 3 Malenovice - čísla hesel

Tabulka 5: Podoby jmen v mapových pramenech (Malenovice)

Terénní výzkum 2016	Katastrální mapa 2016	Mapy topografického systému S-1952	Indikační skici stabilního katastru (1848)
Borek	Borek		
Břízky			
Cesta Roudnym			
Černova hruška			
Černův les			
Dobřeň./Chotouch./ Malen. p./Polepka	Polepka		Dobrzen Bach
Dvořákov	Kamenná	Dvořákov	Dwořakow
Hovorkova zahrada			
K lipce			
K rybníku			
K Suchdolu			

Ke státovce			
Křižovka			
Mladej les			
Mrňákova louka			
Mrňákův les			
Na Borek			
Na dlouhym	Nad Malenovickým rybníkem		
Na honech	Kamenná		
Na kamenný	Kamenná		
Na skále			
Na sloupku	Nad Malenovickým rybníkem	Na sloupku	Na slupku
Na stráni			
Na vobci / Pod chotouchovskou cestou / Rybník			
Nad rybníkem / Roudný	Nad Malenovickým rybníkem		Pod Chotauchovskau Cestau + Na Slupku + K Spitalu
Nová silnice / Spojka / Přes Borek			
Pod Borkem			
Pokornův les			
Pokornovo/Za Černovejma			
Suchův les			
Škarkův les			
Švehlova lípa			
U kapličky			
U křížku			
U lomu			
U Škarkovejch třešní / Ve stažkách			W Staškach
Za Malákem / Na stráni	Nad Malenovickým rybníkem	K špitálu	K Spitalu
		V hranicích	
Ve vohrádkách			
Velkej les	Na vrších	Na vrších	Na Wrších
Vlčí jáma			
Za stodolou / Za Škarkovejma			
Zdychyncova zahrada			

V katastru obce Malenovice lze v průběhu historie sledovat pozemkové proměny. V několika případech byla pole sjednocena. Nejvýraznějším příkladem sjednocení je pole dnes nazývané Nad rybníkem či Nad malenovickým rybníkem (katastrální mapa). Toto pole vzniklo sjednocením polí Roudný, Na sloupku, K špitálu (z pole K špitálu zůstala zachována malá část, dnes nazývaná Za Malákem / Na stráni). Spojením těchto polí byly rozorány dvě polní cesty (Cesta Roudnym a K lipce). Zároveň zmizely specifické rysy polí, která jsou motivací jejich pojmenování. Tyto informace lze dnes získat pouze od pamětníků, protože tyto skutečnosti nejsou detailně popsány ani v pamětní knize.

Z topografické mapy bylo excerpováno jedno jméno, které není uvedeno v žádném jiném pramenu, a to pole Na hranicích. Dnes se neužívá. Pole dle mapy leží na okraji malenovského katastru, čím je jeho název motivován. Respondenti toto jméno nezavrhovali, ale přesně nevěděli, jak jej lokalizovat.

6.4 Solopysky

Jako velmi cenný zdroj informací pro sběr PJ na katastru obce Solopysky nutno vyzdvihnout pamětní knihu. V knize bylo dohledáno velké množství informací spojených s historií jmen, objektů, které označují. Její součástí je také oddíl zaměřený na lidová vyprávění a pověsti.

Na území Solopysk lze napočítat 10 jednoslovných jmen, 30 dvouslovných a pouze 2 víceslovná. Z předložek je nejvíce zastoupena předložka *za* (celkem 8 dokladů).

Bečvárka [8]

1. Potok, který pramení v malém rybníku na návsi v obci Miletín. Protéká rybníky *Horní a Dolní Kunvald*, z nichž dále pokračuje přes obec Bečváry až do Kouřimi, kde se stává pravostranným přítokem řeky Výrovky.
2. Jednoslovné PJ je utvořené substantivem v nominativu singuláru. Jméno je utvořeno od MJ *Bečváry* derivací sufixem *-ka*, která je častá u jmen vodních toků utvořených právě z MJ. (Olivová-Nezbedová 1988, s. 78). Název je motivován polohou koryta potoka, které směřuje k této obci a zároveň jí protéká. MJ Bečváry vykládá A. Profous (1947, s. 38) jako bydliště bečvářů, tedy těch, kteří vyrábí sudy.
3. terénní výzkum, katastrální mapa, pamětní kniha, vodohospodářská mapa, stabilní katastr Wiesenbach
   Německé jméno uvedené ve stabilním katastru v doslovném překladu znamená Luční potok. Jméno bylo motivováno prostředím, kterým potok protékal.
4. -

Bejkovka [32]

1. Zaniklá louka, která byla součástí pole *Pod kravínem*.
2. Olivová-Nezbedová (1995, s. 19) uvádí, že se jedná o louku, kterou užíval držitel obecního býka. V tomto případě se podle slov pamětníků jednalo o louku, která sloužila jako pastvina pro dobytek ze solopyského kravína, který sem byl přiváděn průhonem. PJ vzniklo z nářečního tvaru *bejk* (*ý* > *ej*) s pomocí přípony *-ovka*. Takto tvořená PJ se na území Čech vyskytují často. (Olivová-Nezbedová 1995, s. 19)

3. terénní výzkum, pamětní kniha
4. -

Beránkův stůl [14]

1. Kámen v *Solopyskym lese*.
2. Jméno je utvořeno přivlastňovacím adjektivem *Beránkův* utvořeným od příjmení *Beránek* pomocí přípony *-ův* a substantiva *stůl*. Kámen je pojmenován podle pana Beránka, který byl kuchařem na zámku v Červeném Hrádku. Ten připravoval občerstvení pro pány z Kunvaldu, které bylo při honitbách servírováno na tomto kameni. Nad kamenem podle slov pamětníků rostla velká rozvětvená lípa, na níž prý sedávali muzikanti hrající během hostin.
3. terénní výzkum
4. -

Červená [27]

1. Pole jižně od obce, po levé straně při výjezdu směrem na *Solopyský vrcha.*
2. Jméno vzniklo substantivizací adjektiva *červená*. Jméno pravděpodobně vzniklo elipsou substantiva země. To je jedno ze spojení vyskytující se v současné češtině pro označení takto zbarvené půdy (Olivová-Nezbedová 1995a, s. 243). Motivací pojmenování je tedy červeně zbarvená půda, která je způsobena zvýšeným obsahem železa (Štěpán 2004, s. 84).
3. terénní výzkum, katastrální mapa, stabilní katastr Na červenym
4. -

Dolní Kunvald [9]

1. Rybník v blízkosti bývalého dvora Kunvald na potoce *Bečvárka.*
2. Dvouslovné PJ je utvořeno adjektivem *dolní*, ve smyslu níže položený vzhledem dříve založenému rybníku *Horní Kunvald*, a jménem *Kunvald* vyjadřující majetnický vztah dvora k danému rybníku. Rybník byl založen v roce 1905 Bernardem Mandelíkem jako zásobárna vody pro cukrovar v Bečvárech. Později, přibližně v 50. letech, byl rybník využíván jako přírodní koupaliště. Časem se dostal do nájmu vodohospodářské společnosti v Chlumci nad Cidlinou a chovaly se v něm ryby. Pak přestal být udržován – byl zanášen bahnem a zarůstal. V současnosti je v dobrém stavu a chovají se v něm ryby.

3. terénní výzkum, katastrální mapa, vodohospodářská mapa, pamětní kniha
4. -

Dlabalův dub [25]

1. Vzrostlý strom u Dlabalů, č. p. 1, na zahradě.
2. Dvouslovné PJ je tvořeno adjektivem *Dlabalův* utvořeným od antroponyma *Dlabal* pomocí posesivního sufixu *-ův* a substantivem *dub* označujícím druh stromu. Jedná se o dub letní, je na seznamu památných stromů. Zasazen byl kolem roku 1800 majitelem statku – Dlabalem, k čemuž jméno odkazuje. Označení domu a přilehlého pozemku je dnes jménem po chalupě. Vlastníkem je nyní jejich pravnuk Novotný. V současné době je strom vysoký zhruba 23 metrů a obvod kmene přesahuje 3 metry. Za památku byl prohlášen v roce 2002.
3. terénní výzkum, pamětní kniha
4. -

Dubovle [7]

1. Pole mezi cestou *Ke Kunvaldu* a potokem *Bečvárka*.
2. Při analýze jména Dubovle pomohly výklady MJ: Třebovle (Profous 1957, s. 367) Davle (Profous 1947, s. 367), Drhovle (Profous 1947, s. 469) a Vidovle (Profous 1957, s. 541).

   MJ Třebovle (lid. Třeboule) je utvořeno z adjektiva *Třebova* (ves) pomocí substantivizující přípony *-ľa*.

   S MJ Davle přichází pouze hypotézy. Do 16. století existoval tvar *Davel*, který byl později nahrazen tvarem *Davle*. Vzhledem k ostatním jménům tohoto typu by se dalo uvažovat, že vzniklo také z OJ, ovšem OJ **Davel* není doloženo. Černý a Váša (1907, s. 39) jméno vykládají z OJ **Dav*, které ovšem také není doloženo, pomocí přípony -ja. Pak se vyvinulo *epentetické l* > *Davlja* > *Davle*. Ale jak uvádí Šmilauer (1938) odkazující na Trávníčkovu Historickou mluvnici, *epentetické l* se v západoslovanských jazycích objevuje řídce, tudíž se přiklání k výkladu Jaroslawa Rudnickiho, který uvádí, že se jedná o složenou příponu *-ov-ľ,* eventuálně *-ov-ľa.*

   Jméno Drhovle (původně Druhovle) vykládá Profous také z OJ *Druhov* pomocí přivlastňovacího sufixu *-ja.* Seskupení *-vj-* se před samohláskou změnilo na *-vl-*.

MJ Vidovle je vykládáno z OJ *Vidov* pomocí přivlastňovací přípony *-ja*. Původní koncovka *-vja* se změnila ve *vl'a* a přehláskou ve *vle*.

Vzhledem k uvedeným výkladům by se dalo předpokládat, že jméno je utvořeno také od OJ *Dub*, které je v ESSČ i v StčS doloženo. Tudíž by jméno mohlo být vyloženo ve smyslu „Dubovo pole".

3. terénní výzkum, katastrální mapa K dubovli, topografická mapa K Dubovli, stabilní katastr Za humny

   Jméno ze stabilního katastru se skládá z předložky *za* a substantiva *humno* v instrumentálu plurálu. Výklad substantiva podává například Machek (1971, s. 190): „*Původně místo tvrdě udeptané, nekryté, kde voli vyšlapávali zrna z klasů; později tam mláceno obilí cepy (...); konečně mlat krytý po něm. způsobu stodolou a pak i stodola vůbec. Humna bývala, jako stodoly dosud, blízko domu, za nimi byl sad; odtud jsou stálá rčení za humny = za stodolou, v sadě.*"

4. -

Farský [33]

1. Pole ležící severovýchodně od obce, které je ohraničené z levé strany silnicí vedoucí na *Křižovku* a alejí topolů.
2. Adjektivní PJ vzniklo derivací substantiva *fara* pomocí přípony *-ské* (nářeční změna *é* > *ý*). Jednalo se o pole, jež bylo v majetku solopyské fary.
3. terénní výzkum, katastrální mapa Pode vsí, stabilní katastr V brodcích

   Na mapě stabilního katastru je viditelné, že plocha dnešního pole byla z velké části zatravněnou loukou. Jméno se dodnes užívá, ale v užším smyslu (viz heslo *V brodcích).*
4. *Pode vsí*

Horní Kunvald [10]

1. Menší z rybníků u bývalého dvora *Kunvald* na potoce *Bečvárka.*
2. Dvouslovné jméno tvoří adjektivum *horní* – výše položený, které rozvíjí proprium *Kunvald*. To vyjadřuje, že se rybník nachází na pozemcích, které náleží do vlastnictví dvora. Rybník byl založený v roce 1868. Před vybudováním rybníka zde bývala ovocná zahrádka, jíž protékaly potůčky. Rybník je již

několik desítek let vypuštěný. V současnosti je zde zarostlá a zabahněná mokřina.

3. terénní výzkum, katastrální mapa, vodohospodářská mapa, pamětní kniha
4. -

Hrádeckej vrch [18]

1. Částečně zalesněný kopec jižně od obce s nadmořskou výškou 430 m.
2. Dvouslovné PJ tvoří adjektivum *hrádeckej*, utvořené z MJ (Červený) *Hrádek* pomocí přípony *-cký* (nářeční diftongizace *ý* > *ej*) a substantiva *vrch*. Jméno vyjadřuje, že vrch v minulosti náležel k hrádeckému panství.
3. terénní výzkum, katastrální mapa
4. -

Kaplička u lípy [1]

1. Kaplička v poli *V řeticích*, k níž vede cesta od solopyského hřbitova nazývaná *Ke kapličce.*
2. Víceslovné PJ tvoří deminutivum *kaplička* v nominativu a předložkové spojení *u lípy* vyjadřující polohu kapličky. Lípa byla v roce 2002 prohlášena památným stromem. Nelze zjistit, kdy byla lípa zasazena, ale podle zápisů v pamětní knize byla při stavbě kapličky již vzrostlým stromem. Deminutivum *kaplička* je odvozeno od substantiva kaple připojením přípony *-ička* k základu *kapl-*. Postavena byla v roce 1863 na oslavu 1000. výročí příchodu Cyrila a Metoděje, jimž byla zasvěcena. Kaplička byla postavena podle návrhu Aloise Peroutky, stavitele z Uhlířských Janovic. Na stavbu poskytla peníze fara, která je získala sbírkami.

   Dle lidového podání jsou pod kapličkou pochováni francouzští vojáci zemřelí v roce 1814. V místech kapličky a okolo prý byly vykopány hromadné hroby, kam se sváželi mrtví z okolních lazaretů.
3. terénní výzkum, dotazník, katastrální mapa Sv. Cyril a Metoděj, pamětní kniha
4. Kaplička pod lípou

Ke kapličce [4]

1. Cesta vedoucí od plácku před současným solopyským hřbitovem ke *Kapličce u lípy.*

2. Jméno je tvoří předložka *ke* vyjadřující směr a deminutivum *kaplička.* Jméno je motivováno cílem cesty. Cesta v minulosti vedla až do obce Poďousy, byla však rozorána. V roce 1930 byla první polovina cesty vydlážděna štětovou dlažbou, na níž se kámen vytěžil ze skály, která vyčnívala v poli *Raková.* Cesta byla dokončena v roce 1936, kámen byl přivážen z lomu na *Skalce.*
3. terénní výzkum, pamětní kniha
4. -

Ke Kunvaldu [6]

1. Cesta vedoucí mezi poli *Dubovle* a *Za školou*.
2. Jméno tvoří předložka *ke* vyjadřující směr a PJ *Kunvald* v dativu. Jméno je motivováno cílem cesty.
3. terénní výzkum
4. -

Kocábkova louka [21]

1. Louka jižně od obce sousedící přes silnici s polem *Na vostrym.*
2. Dvouslovné jméno je utvořeno přivlastňovacím adjektivem *Kocábkova*, které je utvořené z příjmení *Kocábka* připojením přivlastňovací přípony, a substantivem *louka*. Jméno je motivováno vlastnickým vztahem.
3. terénní výzkum
4. -

Kunvald [11]

1. Zřícenina hospodářských stavení v *Solopyskym lese*.
2. Toto jméno se objevuje i ve jménech místních. Profous (1949, s. 451) uvádí Kunvald ve významu ‚Kunův či Kunovský les'. Jedná se o původně hospodářský dvůr obývaný rodinou Vraždů z Kunvaldu. Dvůr vyhořel v létě roku 1969. Dnes jsou zde k vidění zbytky hospodářských stavení, z nichž většinou zbyly pouze obvodové zdi. Jako Kunvald je dnes pojmenováváno i blízké okolí bývalého dvora.
3. terénní výzkum, pamětní kniha, katastrální mapa, stabilní katastr Kunwalder Hof
4. -

Louže [26]

1. Rybník uprostřed vsi mezi domy č. p. 20 a 21.
2. Hydronymum je utvořeno substantivem *louže*. SSJČ substantivum vysvětluje jako ‚mělkou prohlubeň se zachycenou vodou'. Název je motivován mělkostí tohoto rybníka, protože hloubka nepřesahuje 1 metr, a vznikl onymizací obecného jména.
3. terénní výzkum, dotazník
4. -

Miletínskej potok [16]

1. Potok pramenící v Jindickém lese v nadmořské výšce 450 m v katastrálním území obce Miletín. Částečně protéká přes katastrální území Solopysk a vlévá se do potoka Bečvárka. Délka toku činí přibližně 3 kilometry.
2. Základem tohoto jména je substantivum *potok*, které je dále specifikováno adjektivem *miletínskej* utvořeným od MJ *Miletín* pomocí přípony *-ský* (nařeční změna *ý* > *ej*). Motivace pojmenování pochází od místa, kde pramení.
3. terénní výzkum, katastrální mapa Miletínský potok
4. -

Na kopách [3]

1. Pole na okraji solopyského katastru v sousedství pole *V řeticích.*
2. Předložkové agronymum tvoří předložka *na* a substantivem *kopa* v lokálu plurálu. ESSČ podává několik výkladů substantiva kopa. Jako nejpravděpodobnější pro toto jméno se jeví ‚kupa či hromada nakopané země sloužící jako mezník'. Pole leží na okraji katastru Solopysk. Nakopaná půda tu v minulosti sloužila jako hranice.
3. terénní výzkum, katastrální mapa Kopa, stabilní katastr V ohrádkách Jméno V ohrádkách má stejnou motivaci jako jméno *Na kopách.* Nakopaná hlína zde vytvářela hradbu. Hradba je jeden z významů uváděných pro substantivum ohrádka dle SSJČ.
4. -

Na vostrym [19]

1. Pole jižně od obce pod *Malešákem.*

2. Jméno je tvořené prepozicí *na*, adjektivem *ostrý* v lokálu singuláru v nářeční podobě s protetickým *v-*, se změnou *é* > *ý* a krácením v koncovce. Jedná se o elipsu substantiva pole. Motivací pojmenování je tvar pole, pole je hranaté, tudíž jeho „*výčnělky jsou ostré*“ (StčS), nebo motivací může být ‚*drsná, hrubá*‘ půda (StčS).
3. terénní výzkum, katastrální mapa Na ostrém, topografická mapa, stabilní katastr
4. -

Pod kravínem [31]

1. Pole ležící východně od obce ohraničené řadou topolů z jedné strany a ze strany druhé *Solopyským potokem.*
2. Předložkové PJ je tvořené předložkou *pod* a substantivem *kravín* instrumentálu singuláru. Jméno je motivováno polohou pole. Předložka *pod* je zde zřejmě synonymem pro předložku *za,* neboť kravín i pole jsou v jedné rovině, žádný z objektů není položen výše než ten druhý. Dokladem je i druhý tvar jmen, který se také užívá (*Za kravínem*).
3. terénní výzkum, katastrální mapa, topografická mapa Za uličkou, stabilní katastr Za uličkou

   Jméno Za uličkou bylo motivováno polohou pole. V MSS je deminutivum ulička definováno také jako ‚vesnička, či osada‘.
4. Za kravínem

Pode vsí [33]

1. Viz heslo *Farský.*
2. PJ se skládá z předložky *pode* a substantiva *ves* v instrumentálu singuláru. Předložka *pode* vyjadřuje nejčastěji polohu – něco je položeno níže, než je něco (SSČ). Motivací by tedy mohla být poloha pole vzhledem k obci. Ale mezi nadmořskou výškou pole a vesnice jsou minimální rozdíly. Proto je předpoklad, že by zde předložka mohla být použita ve významu ‚podřízenost něčeho určité instituci‘ (SSJČ). Motivací pojmenování by pak bylo kladení důrazu na to, že se pole dostalo z vlastnictví fary do vlastnictví obce.
3. terénní výzkum, katastrální mapa *Pode vsí*, stabilní katastr V Brodcích
4. *Farský*

Průhon [30]

1. Pole ležící mezi poli *Pod kravínem* a *Raková.* Je ohraničené *Solopyským potokem* a polní cestou, po níž se vodil dobytek z kravína na louku *Bejkovku*.
2. PJ vzniklo proprializací obecného jména *průhon*, jež označovalo cestu pro vyhánění dobytka. Obecné označení cesty lemující pole bylo přeneseno do jména pole.
3. terénní výzkum, katastrální mapa
4. -

Skalka [22]

1. Remíz a pole po levé straně cesty *Ke Kunvaldu*.
2. Jméno je utvořeno substantivem v nominativu singuláru. Vzniklo proprializací substantiva *skalka*. Deminutivum je utvořeno ze základu *skal-*, k němuž byla připojena přípona *-ka.* V remízku se těžil turmalín, lom byl pak zalesněn – to je motivací pojmenování pro remíz, v případě pole je motivací podloží.
3. terénní výzkum, pamětní kniha *lom před Kunwaldem,*
4. -

Solopyskej potok [28]

1. Potok pramenící v *Solopyskejch vrchách* v nadmořské výšce 410 m. Potok se vlévá do rybníka *U vrby*, z něhož pokračuje až do obce Malenovice, kde se stává levostranným přítokem *Dobřeňskýho potoka*. Délka toku činí přibližně 2,1 km.
2. Toto hydronymum je tvořeno adjektivem utvořeným od MJ *Solopysky* s pomocí přípony *-ský* (nářeční změna *ý* > *ej*) a apelativa *potok*. Označení potoka je motivováno místem, kde pramení.
3. terénní výzkum, katastrální mapa, vodohospodářská mapa Solopyský potok
4. -

Solopyskej les [17]

1. Les na okraji katastru jižně od obce.
2. Jméno je utvořeno substantivem *les* v nominativu a je specifikováno adjektivem *solopyskej*, utvořeným od MJ *Solopysky* připojením sufixu *-ský* (nářeční

diftongizace *ý* > *ej*). Les náleží do katastru obce a tím je pojmenování motivováno.

3. terénní výzkum, pamětní kniha Karlův les

   Les byl vysazen v 19. století v místech pastvin, které se rozkládaly mezi obcí Solopysky a Miletín. Část těchto pastvin byla rozorána na pole *V novinách*, zbývající pozemky byly zalesněny a pojmenovány na počest Karla Möhra z Ehrenfeldu, zástupce velkostatku.

   Část lesa je v pamětní knize nazvána jako Borek. Substantivum borek je dle SSJČ užíváno ve významu ‚borový les' nebo les v obecném významu. V tomto případě by se mohlo jednat o význam první, neboť porost okolo *Miletínskýho potoka* byl nazýván Smrčina ve významu ‚smrkový porost'.

4. -

Solopyský vrcha [20]

1. Mírně zvlněný terén s narůstající nadmořskou výškou jižně od obce.
2. Dvouslovné PJ je utvořené adjektivem *solopyský* utvořeným z MJ Solopysky v nářeční podobě substantivem *vrcha*. Jedná se o tzv. lidový plurál, utvořený od spisovného tvaru *vrchy* (*y* > *a*). (Štěpán 2017, s. 149)
3. terénní výzkum, katastrální mapa Solopyské vrchy, topografická mapa K borku. Objekt se nachází v sousedství *Solopyskýho lesa*, který je v pamětní knize nazván také jako Borek.
4. -

Spálenka [12]

1. Pole uprostřed *Solopyskýho lesa* v blízkosti dvoru *Kunvald.*
2. Jednoslovné jméno je tvořené substantivem v nominativu singuláru. Substantivum je utvořeno z adjektiva *spálený*, k základu *spálen-* je připojena přípona *-ka*. V těchto místech stávala myslivna nazývaná *Ve voboře*, která počátkem 19. století vyhořela. Počátkem 20. století zde byly viditelné zbytky jejích základů. Ve srovnání se jmény, která jsou uvedena v pamětní knize, by se mohlo v tomto případě jednat o jméno novější, které je výsledkem univerbizace jako tendence k demokratizaci jazyka (spálená myslivna > spálenka).
3. terénní výzkum, pamětní kniha *Spálený, Na spálenym,* stabilní katastr Při Kunwaldě

4. -

U Pána Ježíše [15]

1. Památné místo v Solopyskym lese u bývalé hřbitovní cesty vedoucí z Křečovic do Solopysk.
2. Víceslovné jméno je tvořené předložkou *u* a theonymem *Ježíš Pán*. Kdysi zde stávala borovice, na níž byl zavěšený kříž s Ježíšem Kristem a obrázkem Panny Marie. Od roku 2013 je zde umístěn nový posvěcený kovový křížek s obrázkem Ježíše.
3. terénní výzkum
4. -

U vrby [29]

1. Rybník ležící na *Solopyskym potoce* v místě, kde cesta odděluje pole *Červený* a *Pod Kravínem.*
2. Jméno je tvořeno substantivem *vrba* a předložkou *u* vyjadřující polohu. Motivací pojmenování je vrba rostoucí nad rybníkem.
3. terénní výzkum
4. -

V novinách [23]

1. Pole ležící jihozápadně od obce Solopysky směrem ke dvoru *Kunvald*, po levé straně cesty *Ke Kunvaldu*.
2. Součástí předložkového jména je lokálová prepozice *v* a substantivum *noviny*, které je zde užito ve významu ‚nové pole, pozemek přeměněný na ornou půdu' dle SSJČ. V 19. století se zde rozkládaly rozsáhlé pastviny, které byly obcí zorány a přetvořeny na pole.
3. terénní výzkum, pamětní kniha, stabilní katastr
4. -

Ve skálách [13]

1. Uměle vytvořená studánka ve skále nad Beránkovým stolem.
2. Předložkové PJ tvoří předložka *ve* a substantivum *skála* v lokálu plurálu. Jméno je motivováno polohou studánky.

3. terénní výzkum
4. -

V řeticích [2]

1. Pole severozápadně od obce, uprostřed něhož stojí *Kaplička u lípy*.
2. Předložkové jméno je utvořeno předložkou *v* a substantivem *řetice* v lokálu plurálu. Podle jednoho z respondentů se jako *řetice* označuje struha, která odvádí vodu z pole. Na tomto poli je několik struh, z nichž voda pokračuje do hlavní svodné struhy. Jungmann (1837, s. 820) uvádí adjektivum *retiwý* ve významu ‚náhlý, prchlý a hybný'. Tyto významy lze spojit s povahou vodního toku. Ovšem jak uvádí David a Rous (2006, s. 24), pro jména obydlených míst jsou typické některé topoformanty a jedním z nich je právě i zakončení *-ice*. „*Objeví-li se jméno takto zakončené mezi pomístními jmény, například jako název lesa, pole či rybníka, je to nepochybně signál, že by mohlo jít o zaniklou osadu.*" V některých pramenech je jméno uvedeno jako utvořené z propria (V Řeticích), tudíž by i tento výklad byl možný.

   Substantivum řetice je doloženo také jako apelativum - označovalo se tak síto, které se používalo při ručním mlácení obilí (Pometlo 2007, 15–22).

   Doloženo je i v antroponymech, na webu[33] lze dohledat podoby příjmení Řetický/Řetická.
3. terénní výzkum, katastrální mapa, topografické mapy Za lípou, Za kostelem, stabilní katastr Za Pilířem, Za Kostelem

   Na starších mapách se pojmenování *V řeticích* nevyskytuje. Toto pole je zde rozděleno cestami na několik částí, z nichž každá má své vlastní jméno:

   Za Pilířem je označena ta část pole nejblíže k Červenému Hrádku. Pole bylo ohraničeno cestou *Ke Kolínu*, na níž stál kamenný sloup – pilíř, který označoval směr cest. Poloha pole vůči tomuto sloupku se stala motivací pojmenování. Jak je ale uvedeno v pamětní knize, toto jméno bylo již začátkem 20. století zapomenuto. Pravděpodobně se zánikem sloupku zaniklo také jméno. Bylo nahrazeno jménem *Za lípou*, která je v poli dominantním prvkem, a motivováno bylo polohou pole.

   Druhá část pole se jmenovala *Za Kostelem* a byla částečně ohraničená cestou, která se dnes nazývá *Ke kapličce*. V této době ale kaplička ještě nebyla

[33] *Kde jsme* [online]. [cit. 2017-11-20]. Dostupné z: http://www.kdejsme.cz/prijmeni/%C5%98etick%C3%BD/hustota/

postavena, cesta vedla až do obce Poďousy, tudíž lze vzhledem k místnímu tvoření hodonym předpokládat, že se cesta nazývala *K Poďousům*. Jméno pole je motivováno polohou, za kostelem se totiž nenacházela žádná další zástavba, pole tedy sousedilo přímo s kostelní zahradou. Na mapách topografického systému toto jméno bylo přejato, přestože se zástavba domů rozšířila.

4. Za kapličkou

Za Dlabalem [24]

1. Pole na jižním okraji obce.
2. Jméno je utvořeno antroponymem *Dlabal* v instrumentálu, jemuž předchází prepozice *za*. Jedná se o pojmenování synekdochou. Jméno je motivováno polohou pole – leží za domem majitele Dlabala.
3. terénní výzkum, katastrální mapa *Za Dlabalovými*
4. -

Za hřbitovem [34]

1. Pole sousedící přes silnici s polem *Pode vsí.*
2. Utvořeno je předložkou *za* a substantivem *hřbitov* v instrumentálu singuláru. Jméno je motivováno polohou pole. Tuto variantu jména používají především obyvatelé Solopysk, kteří vnímají polohu pole vzhledem k relačnímu objektu jinak než obyvatelé ostatních obcí, kteří používají především variantu *Ke hřbitovu.*
3. terénní výzkum, katastrální mapa Za hřbitovem, topografická mapa Za kovárnou, stabilní katastr Za Kovárnou

   Jméno *Za hřbitovem* vzniklo pravděpodobně až po roce 1868, kdy byl hřbitov založen. Do té doby neslo pole označení Za kovárnou, která byla výrazným orientačním bodem ve vsi.
4. *Ke hřbitovu*

Za školou [5]

1. Pole nacházející se jihozápadně od obce, za budovou, v níž dříve fungovala škola. Dnes se v budově nachází bytové jednotky.
2. PJ je tvořené ze dvou částí – ze substantiva *škola* v instrumentálu singuláru a předložky *za* vyjadřující polohu pole vzhledem k relačnímu objektu.

3. terénní výzkum, katastrální mapa, stabilní katastr Za Humny (viz heslo *Dubovle*)
4. -

Mapa 4 Solopysky - čísla hesel

Tabulka 6: Podoby jmen v mapových pramenech (Solopysky)

Terénní výzkum 2016	Katastrální mapa 2016	Mapy topografického systému S-1952	Indikační skici stabilního katastru (1848)
Bečvárka	Bečvárka		Wiesenbach
Bejkovka			
Beránkův stůl			
Červená	Červená		Na Czerwenym
Dolní Kunvald	Dolní Kunvald		
Dlabalův dub			
Dubovle	K Dubovli	K Dubovli	Za humny
Farský/Pode vsí	Pode vsí		W Brodcich
Horní Kunvald	Horní Kunvald		
Hrádeckej vrch	Hrádecký vrch	Hrádecký vrch	
Kaplička u lípy		U lípy	
Ke hřbitovu / Za hřbitovem	Za hřbitovem	Za kovárnou	Za kowarnau
Ke Kunvaldu			
Kocábkova louka			

Kunvald	Kunvald		Kunwalder Hof
Louže			
Miletínskej potok	Miletínský potok		
Na kopách	Kopa	V řeticích	W ohrádkách
Na vostrym	Na ostrém	Na ostrém	Na Wostrym
Pod kravínem / Za kravínem	Pod kravínem	Za uličkou	Za Uliczkau + Na Rakowie
Průhon	Průhon		
Raková	Raková	V rakové	
Skalka	Na skalce	Na skalce	
Solopyskej les		Jindický les	
Solopyskej potok	Solopyský potok		
Solopyský vrcha	Solopyské vrchy	K borku	
Spálenka	Spálenka		Při Kunwaldě
			U Kocandy
U pána Ježíše			
U vrby			
V novinách			W Nowynach
V řeticích / Za kapličkou	V Řeticích	Za kostelem + Za lípou	Za Kostelem + Za Pilířem
Za Dlabalem	Za Dlabalovým		
Za školou	Za školou		Za Humny

Z Tabulky 6 lze vyčíst, že anoikonymie obce Solopysky se proměňovala poměrně výrazně.

Sjednocení polí je nejpatrnější v případě pole *V řeticích*, které bylo původně rozdělené na pole Za Kostelem a Za pilířem, později Za lípou. Částečně sem patřilo i pole Za kovárnou. V tomto případě je také zajímavé sledovat, jak se proměňovala jména pole s proměňující se krajinou (pilíř – lípa – kaplička).

Díky mapám z 19. století lze zjistit, že se proměnila také hranice katastrálního území. Pole Raková totiž původně patřilo k obci Solopysky. Tyto údaje poskytuje i pamětní kniha.

I tady bylo z mapy získáno jméno, které se dnes neužívá, a to U Kocandy. Jungmann (1836, s. 92) jméno vykládá ve významu ‚trh, který se držívá někde před velikým trhem na větším díle na předměstí‘. Jménem se často označovaly hospody. Štěpán (2016, s. 40) řadí substantivum kocanda do skupiny vzniklé ze slovesných základů pomocí přípony -nda. Přiklání se k výkladu, že jméno vzniklo ze slovesa kocat ve významu ‚kecat, tlachat‘.

6.5 Suchdol

Přestože je Suchdol největší ze zkoumaných obcí, počet získaných jmen tomuto stavu neodpovídá. Jedná se o městys, kde lze napočítat mnohem vyšší počet mladších lidí než v okolních obcích. Městys se stavebně rozrůstá a přichází lidé noví. Životní styl odpovídá spíše městu. Je tu znatelná menší semknutost s krajinou a přírodou.

Bylo zde sebráno 7 jednoslovných jmen, 31 dvouslovných a 3 víceslovná. Co se týká víceslovných jmen, lze tu nalézt ta nejdelší získaná jména, která jsou složena ze 4 slov (*U Prokšů ve dvoře* a *U Šandy ve dvoře).* Tato PJ jsou ojedinělá (Pleskalová 1992, s. 9).

Cihelna [1]

1. Areál uhelných skladů a čistička odpadních vod severně od obce.
2. PJ vzniklo proprializací apelativa *cihelna*. V tomto areálu totiž cihelna původně sídlila. Nepodařilo se dohledat, kdy byla cihelna uzavřena. Jedinou informací je, že v roce 1932 stále fungovala.
3. terénní výzkum, katastrální mapa
4. **-**

Hamplák [5]

1. Rybník na *Vysockým potoce* v lesíku *V lomě.*
2. Jméno je utvořeno od příjmení *Hampl* připojením přípony *-ák.* Motivací pojmenování je to, že rybník byl zbudován během funkčního období starosty Hampla, přibližně v 50. letech minulého století.
3. terénní výzkum
4. *Ve skále*

Lipina [13]

1. Pole sousedící s obcí na východní straně. Pole je ze severu ohraničeno silnicí I/2.
2. Jednoslovné PJ tvoří substantivum v nominativu singuláru. Jméno vzniklo proprializací dnes již zaniklého apelativa *lipina* (Olivová-Nezbedová 1999, s. 105). Apelativum je utvořeno od základu *lip-* pomocí sufixu *-ina.* Pole je pojmenováno podle několika lip, které rostly na okraji pole.

3. terénní výzkum, katastrální mapa, stabilní katastr Za vohrádkou a V štrampouchu

   Jméno uvedené ve stabilním katastru tvoří předložka *za* a apelativum *ohrádka* s protetickým *v-*. V MSS je význam substantiva ‚ohrada, plot, hradba či obvod; hrazené místo, obora, zahrada'. Vedle pole totiž nebyla zástavba, byly zde malé zeleně znázorněné pozemky, které byly pravděpodobně oplocené, čímž vznikl název ohrádka. V místech se dnes nachází zástavba rodinných domů – vznikly tu dvě nové ulice pojmenované jako Ohrádka I a Ohrádka II.

   Další část pole Lipina byla nazvána V štrampouchu. Výklad byl nalezen ve čtvrtém svazku Profousova díla MJČ (1957, s. 307). MJ Štrampouch je zde s odkazem na Sedláčka vykládáno z něm. *stein-bruch*, tedy kamenolom. V této části pole se v minulosti opravdu kámen těžil.
4. -

Malý hřiště [22]

1. Multifunkční sportovní hřiště za suchdolským zámkem.
2. Dvouslovné jméno je utvořeno adjektivem *malý*, které určuje velikost, a substantivem *hřiště* označující druh daného objektu. V obci jsou totiž hřiště dvě, toto a fotbalové, které se označuje jako velké. Velikost hřišť se tady stala základním rozlišovacím prvkem.
3. terénní výzkum
4. *Sokolák*

Na hrobech [19]

1. Pole na okraji katastru vedle pole *Pod výkupem*.
2. Předložkové agronymum tvoří prepozice *na* a substantivum *hrob* v lokálu plurálu. Motivace pojmenování je uvedena v Pamětní knize obce Suchdola: „*Ve špýchaře suchdolském byla vojenská nemocnice, kde mnoho vojínů zemřelo, kteří jsou pohřbeni dílem v Suchdole a dílem v Dobřeni na hřbitově. Snad i pro nedostatek místa, někteří hned vedle špýcharu pohřbeni jsou, kde až dosud na hrobech se říká*".

   Cuřín (1969, s. 81) uvádí jiný výklad PJ obsahujících substantivum *hrob*. Původním významem slova hrob byl ‚násep, kopeček či hromada', a tak se přeneslo i do PJ. V tomto případě se ale přikláním k prvnímu významu, protože

terén je v této oblasti rovinatý a není velký předpoklad, že by právě toto pole bylo v minulosti v nějakém výraznějším kopci, aby vznikla potřeba jej takto pojmenovat. Zároveň velké množství záznamů v pamětní knize, které se týkají historie, byly čerpány z historických pramenů, takže je velká pravděpodobnost, že se nejedná o fantazii kronikáře.

3. terénní výzkum, stabilní katastr K Sedlovu
   Jméno uvedené ve stabilním katastru bylo utvořeno z MJ Sedlov – vesnice ležící v sousedství. Jméno bylo motivované polohou pole.
4. -

Na kulatym [16]

1. Pole pod vrchem *Vysoká*.
2. PJ tvoří prepozice *na* a adjektivum *kulatý* v lokálu, nářeční změna *é* > *ý* s nářečním krácením. Jedná se o elipsu apelativa *pole*. Jméno je motivováno tvarem pole, které kopíruje svah kopce, a tak byly jeho okraje oblé.
3. terénní výzkum, katastrální mapa Na kulatém, stabilní katastr Na trubách
   Pole Na trubach bylo rozdělené na dvě části. Lze si jej představit jako obdélník, jehož úhlopříčkou procházel travnatý pás. Tím se pole rozdělilo na dva útvary klínovitého tvaru. Pro apelativum trouba nabízí SSČ několik výkladů. Jako nejvíce pravděpodobná motivace pro toto jméno je ‚starý hudební nástroj tvaru rozšířeného válce'. Tento tvar by odpovídal tedy i tvaru pole a plurál odkazuje ne jeho dvě části.
4. -

Na Markétě [12]

1. Křižovatka silnic I/2 a III/12550.
2. Předložkové jméno je tvořeno prepozicí *na* a osobním jménem *Markéta* v lokálu. Křižovatka je pojmenovaná podle kamenné sochy sv. Markéty, která stojí vedle silnice III/12550 na okraji pole (viz heslo *U Markéty*).
3. terénní výzkum, dotazník
4. -

Na Starym Suchdole [7]

1. Pole na okraji katastru z levé části ohraničené lesíkem *V lomě*.

2. Víceslovné jméno tvoří předložka *na*, MJ *Suchdol* v lokálu, které je rozvíjeno adjektivem *starý* v nářeční podobě (úžení *é* > *í* a krácení *í*, *ý* > *i*, *y*). Jako *Starý Suchdol* byla nazývána osada, která se nacházela právě v těchto místech a která se založením městyse Suchdola zanikla. Jméno zaniklé osady bylo v nezměněné podobě přeneseno do jména pomístního.
3. terénní výzkum, katastrální mapa, topografická mapa, pamětní kniha, stabilní katastr
4. -

Plácek [24]

1. Zatravněný prostor se vzrostlými lípami uprostřed náměstíčka.
2. Deminutivní označení plácek je motivováno nevelkým prostranstvím. Je utvořeno ze substantiva *plac* pomocí přípony *-ek*, jejíž přítomností se dlouží předcházející vokál. Plac z něm. *Platz* ‚prostor, prostranství, náměstí' (Birkhahnová 2006, s. 289). Ve StčS je plac definován se stejným významem.
3. terénní výzkum, pamětní kniha
4. -

Pod kravínem [23]

1. Pole ze severní části ohraničené Cihelnou a na jižní straně domy na okraji vesnice.
2. Předložkové jméno tvoří předložka *pod* a substantivum *kravín* v instrumentálu singuláru. Jméno je motivované polohou pole. Ačkoliv kravín fungoval pouze do roku 1990 a dnes v areálu sídlí velkoobchod s průmyslovou chemií, jméno se stále udržuje.
3. terénní výzkum
4. -

Pod Ladrou [14]

1. Pole severozápadně od obce *Vysoká*.
2. Částí předložkového jména je prepozice *pod* a příjmení *Ladra* v instrumentálu. *Ladra* je majitelem domu, který s polem sousedí. Příjmení *Ladra* vzniklo ze stč. apelativa ládry – postroje na koně (Moldanová 2004, s. 102).

3. terénní výzkum, katastrální mapa Pod ladrou, topografická mapa Pod Vysokou, stabilní katastr Pod krchovem

   V katastrální mapě se nerespektuje, že součástí PJ je antroponymum. V topografické mapě jméno Pod Vysokou vyjadřuje polohu vzhledem k celé obci, nikoli pouze k její části. Jméno uvedené ve stabilním katastru opět odkazuje k poloze pole, ale k jinému relačnímu objektu. Krchov je staročeské apelativum označující hřbitov.
4. -

Pod výkupem [21]

1. Pole mezi *Špejcharem* a polem *Na hrobech*. Pole jsou rozdělena struhou.
2. Jméno je motivováno polohou pole. Skládá se z předložky *pod* a substantiva *výkup* v instrumentálu singuláru. *Výkup* je další označení pro *Špejchar,* které vzniklo proto, že se zde vykupovalo obilí.
3. terénní výzkum, stabilní katastr Za stodolama

   ESSČ uvádí výklad slova stodola jako ‚*jednoduchá stavba pro uložení sena n. pokoseného obilí, pro jeho vymlácení a uskladnění zrna, a také jako zásobárna, sklad potravin*‘. Na okraji pole dle mapy stabilního katastru totiž ležely dvě budovy – Špejchar a cukrovar (určitě tam byl sklad), které tedy naplňují tuto definici a staly se motivací pojmenování. Pole bylo opět pojmenováno podle polohy.
4. -

Sokolák [22]

1. Viz heslo *Malý hřiště.*
2. Jednoslovné substantivum v nominativu singuláru je utvořeno z chrématonyma *Sokol* pomocí přípony *-ák*. Jedná se o výsledek univerbizace (*sokolské hřiště* > *sokolák*). Hřiště je spravováno TJ Sokol Družba Suchdol.
3. terénní výzkum
4. *Malý hřiště*

Špejchar [20]

1. Čtyřpatrová budova po pravé straně silnice I/2 při výjezdu ze Suchdola směrem na Prahu.

2. Pojmenování je tvořené substantivem v nominativu singuláru. Jméno vzniklo proprializací substantiva *špýchar* (nářeční diftongizace *ý* > *ej*). Substantivum je zastaralým označením pro sýpku. Převzato bylo z německého *Speicher* ve stejném významu (Birkhahnová 2006, s. 339).

   O užívání tohoto slova svědčí i úryvek ze suchdolské pamětní knihy: „*1757 porážka Prusů u Kolína. (...) Suchdol musel tehdá mnohé zkoušeti, vojsko bylo na stálých pochodech a ve špýchaře suchdolském byla vojenská nemocnice.*“

   Mezi léty 1839–1859 sloužil pro potřeby suchdolského cukrovaru.

   Ve druhé polovině 20. století se v budově vykupovalo obilí, proto se pro ni vžilo také pojmenování *Výkup* (viz heslo *Pod výkupem*).

   V současnosti se v areálu nachází autoservis.
3. terénní výzkum, pamětní kniha, stabilní katastr Schüttboden
4. Výkup

Švehlův sad [9]

1. Dnes již zaniklý smíšený sad ovocných stromů a ořešáků před hřbitovem naproti hřišti.
2. Dvouslovné agronymum tvoří adjektivum *Švehlův* utvořené pomocí přípony *-ův* od antroponyma *Švehla* a apelativem *sad.* Opět se jedná o typ posesivního deantroponymického adjektiva spojeného s apelativem. Tento typ se v toponymii objevuje poměrně výrazně. (David 2011, s. 20)

   Sad byl pojmenován na počest československého politika. Se zánikem sadu se jméno přestalo aktivně používat a žije především v mysli pamětníků.

   Dnes zde roste několik ořešáků, které nebyly při rušení sadu vykáceny. Byl zde umístěný památník Antonína Švehly, který byl slavnostně odhalen při předání sadu obci dne 6. 6. 1937. Památník byl po zrušení sadu přemístěn před suchdolský zámek.
3. terénní výzkum, pamětní kniha
4. -

U Klasu [26]

1. Křižovatka v obci u obchodu.

2. Jméno je utvořeno předložkou *u* a chrématonymem *Klas* – jméno obchodu. Obchod je stále v provozu, ale stal se členem maloobchodní sítě, čímž jeho původní jméno zaniklo, avšak v mysli lidí stále přetrvává.
3. terénní výzkum
4. -

U Markéty [11]

1. Pole sousedící s křižovatkou *Na Markétě*.
2. Jméno je utvořeno antroponymem *Markéta* v genitivu a předložkou *u*. Motivováno je tím, že na okraji pole stojí kamenná socha sv. Markéty, údajně na hrázi vysušeného rybníka. Socha byla vytvořena mezi léty 1740–1750 neznámým sochařem na náklady hejtmana Červených Peček a jeho manželky, kteří byli sv. Markétě vděční za záchranu před utonutím v močále bývalého rybníka. Socha byla v roce 1958 prohlášena za památku.
3. terénní výzkum, katastrální mapa
4. -

U Prokšů ve dvoře [25]

1. Malý rybník na pozemku č. p. 2 vedle kostela sv. Markéty.
2. Víceslovné PJ tvoří předložka *u* a rodinné jméno *Prokšovi* v genitivu, dále předložka *ve* a substantivum dvůr v lokálu. Jméno je motivováno polohou rybníka. Rybník je uprostřed soukromého pozemku – *ve dvoře*, který patřil Prokšům. Prokšovi zemřeli a majetek zdědila jejich dcera, která se provdala za Šandu. Proto se u mladší generace setkáváme se jménem *U Šandy ve dvoře*.
3. terénní výzkum
4. U Šandy ve dvoře

U vinárny [27]

1. Křižovatka silnic v Suchdole. Kříží se tu silnice vedoucí od křižovatky *U Klasu* do Dobřeně (III/33347) a silnice na Vysokou (III/33349).
2. Hodonymum je utvořeno předložkou *u* a apelativem *vinárna*. Motivací je poloha křižovatky, v její blízkosti se totiž nachází restaurace *Na kovárně*, místními zásadně pojmenovávaná *vinárna*.
3. terénní výzkum

4. -

Velký hřiště [8]

1. Fotbalové hřiště vedle suchdolského hřbitova.
2. Dvouslovné jméno tvoří adjektivum *velký* (nářeční změna *é* > *ý*) určující velikost, a substantivum *hřiště*, které označuje druh objektu. PJ je protikladem k PJ *Malý hřiště*, které se nachází za suchdolským zámkem.
3. terénní výzkum
4. -

V cestách [18]

1. Pole jihozápadně od obce.
2. PJ je utvořeno předložkou *v* a substantivem *cesta* v lokálu plurálu. Přes pole vedla cesta z Malenovic do Suchdola a vedlo z ní několik odboček směrem k Dobřeni, do Kořenic a do Chotouchova.
3. terénní výzkum
4. *V křižovkách*, *Velkej díl*

V cihelně [2]

1. Pole na severním okraji *Cihelny*.
2. Předložka *v* tvoří vazbu se substantivem *cihelna* v lokálu singuláru. Pole patřilo k areálu cihelny a těžila se z něj hlína pro výrobu cihel.
3. terénní výzkum, katastrální mapa Cihelna
4. -

V čihadlech [17]

1. Pole ležící na jih od obce, ohraničené silnicemi III/33347 a III/33349.
2. Předložkové agronymum je utvořeno předložkou *v* a apelativem *čihadlo*. Význam uvedený v SSJČ se shoduje s výkladem Profousovým (1947, s. 303), a to že čihadlo označuje místo, kde bylo líčeno na ptáky.
3. terénní výzkum, topografická mapa V čihadlech a Na kratinách, katastrální mapa, stabilní katastr
4. -

V křižovkách [18]

1. Viz heslo *V cestách.*
2. Prepozice *v* tvoří vazbu se substantivem *křižovka* v lokálu plurálu, které je nářeční variantou substantiva křižovatka, z něhož je také utvořeno. K základu *kříž-* (*í* > *i*) byla připojena přípona *-ovka.* Přes pole vedlo několik cest, které se na sebe napojovaly a vytvářely křižovatky.
3. terénní výzkum
4. *V cestách, Velkej díl*

V lomě [6]

1. Lesík mezi poli *Na starym Suchdole* a *Za Kašparova.*
2. Předložkové jméno sestává z prepozice *v* a substantiva *lom* v lokálu singuláru. Ovšem zakončení substantiva na *-ě* je nespisovné. Jak je uvedeno v ČJA (2002, s. 132), tento tvar je rozšířený mimo jiné v severní části středočeských nářečí. Nářečí uchovávají archaické tvary, v tomto případě původní koncovku o-kmenovou. Spisovný tvar lokálu singuláru je u substantiva lom zakončen na *-u*. V místech lesíku se těžil kámen, lom byl následně zalesněn.
3. terénní výzkum
4. -

Velkej díl [18]

1. Viz heslo *V cestách.*
2. Dvouslovné agronymum je utvořeno adjektivum *velký* (nářeční diftongizace *ý* > *ej*) odkazujícím k velikosti. Dále substantivem *díl,* jehož výskyt v PJ vysvětluje Knappová (1995a, s. 366): „*substantivum díl svědčí o právně podloženém dělení majetku – konkrétně šlo vždy o pozemek, který byl rozdělen mezi několik majitelů*“.
3. terénní výzkum
4. *V cestách, V křižovkách*

Ve skále [5]

1. Viz heslo *Hamplák.*

2. Jméno tvoří prepozice *ve* a substantivum *skála* v lokálu singuláru. Rybník vznikl zatopením části kamenolomu.
3. terénní výzkum
4. *Hamplák*

Vošidil [15]

1. Rybník v lesíku vedle silnice vedoucí ze Suchdola na Vysokou III/33349 poblíž křižovatky *U křížku.*
2. Jednoslovné hydronymum tvoří sloveso ve 3. osobě singuláru, čas minulý. Je utvořeno ze slovesa *ošiditi* ve významu ‚o něco připraviti' (Jungmann 1836, s. 1006). Nářečně je přidáno protetické *v-*. S rybníkem je spojen příběh, který vysvětluje motivaci pojmenování: V rybníku byly nasazeny ryby. Pytlák ale ryby vylovil, čímž rybník ošidil.
3. terénní výzkum
4. -

Za Brožova [3]

1. Pole po levé straně silnice vedoucí ze Suchdola do Bořetic.
2. Agronymum tvoří předložka *za* a rodinné jméno *Brožovi* v instrumentálu (spisovně Brožovými) s příponou *-ova*, jejíž výskyt je nejčastější právě ve středních, dále jižních a jihovýchodních Čechách (Knappová 1995b, s. 210).
3. terénní výzkum, katastrální mapa Za stodolami, topografická mapa Za stodolami, stabilní katastr Za stodolama

   Jméno Za Brožova je pravděpodobně mladšího původu. V minulosti neslo jméno Za stodolami a tvořilo celek s polem, dnes označovaným *Pod výkupem.*
4. -

Za hřbitovem [10]

1. Pole severovýchodně od obce.
2. PJ tvoří substantivum *hřbitov* v instrumentálu singuláru a předložka *za.* Je motivováno polohou pole.
3. terénní výzkum, katastrální mapa
4. -

Za Kašparova [4]

1. Pole mezi poli *Za Brožova* a *Na starym Suchdole*.
2. Agronymum tvoří předložka *za,* která určuje polohu, a rodinné jméno *Kašparovi* v instrumentálu (spisovně Kašparovými). Tento tvar zakončený na *-ova,* která je u rodinných jmen v instrumentálu častý mj. ve středních Čechách (Knappová 1995b, s. 210). Pole je pojmenované podle své polohy – leží za domem a pozemkem, jejichž vlastníkem jsou Kašparovi.
3. terénní výzkum, katastrální mapa Za Kašparovým, stabilní katastr K Bořeticům
   Jméno uvedené v katastrální mapě se vlastně shoduje s orálně užívaným jménem, avšak neakceptuje nářeční podobu. Ve stabilním katastru je jméno tvořené z MJ *Bořetice*, sousední vesnice, a je motivováno polohou pole.
4. -

Mapa 5 Suchdol - čísla hesel

Tabulka 7: Podoby jmen v mapových pramenech (Suchdol)

Terénní výzkum 2016	Katastrální mapa 2016	Mapy topografického systému S-1952	Indikační skici stabilního katastru (1848)
Cihelna	Cihelna		
Hamplák / Ve skále			
Lipina	Lipina		Za Wohradkau + W Strampouchu
Na hrobech			K Sedlowu
Na kulatym			Na Trubach
Na Markétě			
Na starym Suchdole	Na starém Suchdole	Na starém Suchdole	Na starym Sukdolle
Plácek			
Pod kravínem			
Pod Ladrou	Pod ladrou	Pod Vysokou	Pod Krchowem + W Strampouchu
Pod výkupem	Pod výkupem		Za stodolma
Sokolák / Malý hřiště			
Švehlův sad			
Špejchar			Schüttboden
U Klasu			
U Markéty	U Markéty		
U Prokšů/Šandy ve dvoře			
U vinárny			
V cestách / V křižovkách / Velkej díl	Velký díl	V cestách	W Staškach
Velký hřiště			
V cihelně			
V čihadlech	V čihadlech	V čihadlech	W Czihadlech
V lomě			
Vošidil			
Za Brožova	Za stodolami	Za stodolami	Za stodolma
Za hřbitovem	Za hřbitovem		
Za Kašparova	Za Kašparovým		K Bořzeticum

Mezi nejstarší získaná jména lze jistě zařadit PJ *Na starym Suchdole*. V tomto případě jméno vzniklo přenesením jména osady, jejíž existence se předpokládá ještě dříve, než založení Suchdola samotného.

Při sledování proměn jmen lze sledovat tendenci, že starší jména jsou motivována svou polohou směrem k okolním obcím (K Bořeticům, K Sedlovu), zatímco jména novější se lokalizují vzhledem k objektům, které jsou součástí obce (*Za Kašparova*[34]).

Ani v suchdolském katastru nelze opomenout scelování pozemků. Příkladem toho jsou pole Lipina, Pod Ladrou či V čihadlech, která byla v minulosti rozdělena minimálně na dvě části.

[34] Za pozemkem, který je ve vlastnictví Kašpara.

6.6 Vysoká

Velikost katastrálního území obce Vysoké se odráží i na počtu sebraných jmen. Území je nejmenší z pěti zkoumaných a jmen tu bylo sebráno pouze 20. Z toho 12 agronym, která označují pole a porosty. Navíc některá agronyma (K Mezholezům, K Tuchoticům, K Vidicům, Na začátku, V síti, U bojišťský obce) byla získána pouze z map. Po jednom se tu nachází hydronymum, hodonymum, spojené s tragickou událostí, a oronymum označující nejvýraznější útvar toho druhu. Zbývající jména patří jednotlivinám.

Jednoslovných jmen tu bylo sebráno 7, dvouslovných 12 a pouze 1 víceslovné. Z předložek je nevíce zastoupena *k* a *u*.

Amerika [5]

1. Remíz vysázený podél silnice směrem ke křižovatce *Na Markétě*.
2. Jednoslovné agronymum je utvořeno substantivem v nominativu singuláru. Jméno vzniklo metaforickým přenesením choronyma *Amerika*. Jak je uvedeno v SPJČ (2005) PJ Amerika je celočeské. Jeho rozšíření souvisí s vystěhovaleckými vlnami na přelomu 19. a 20. století. (David a Rous 2006, s. 26). Jak uvádí pamětní knihy i v těchto obcích se několik občanů rozhodlo odstěhovat za „velkou louži“. PJ může mít hned několik motivací. Kromě velké vzdálenosti od obytné části obce se může jednat i například i o pozemky, na nichž se pěstovaly plodiny původem právě v Americe. Tady je motivací poloha pozemku – ten leží na okraji katastru a navíc ještě za „vodou“, v tomto případě za potokem.
3. terénní výzkum, pamětní kniha
4. -

Belveder [7]

1. Zřícenina letohrádku na vrchu *Vysoká*. (Viz kapitola 2 Historie obcí, 2.5 Vysoká)
2. Rejzek (2001, s. 75) uvádí belveder ‚letohrádek‘ z it. belvedere ‚krásná vyhlídka‘. Z *bello* ‚krásný‘ a *vedere* ‚vidět‘. Jméno vzniklo proprializací apelativa. Motivací pojmenování je poloha letohrádku na vrchu *Vysoká*, který je nejvyšší v okolí a je z něj krásná vyhlídka.

3. terénní výzkum, dotazník
4. Zřícenina, Letohrádek, Klášter

Pod třešňovkou [3]

1. Pole jihozápadně od obce.
2. Apelativum *třešňovka* je zde v instrumentálním tvaru spojené s předložkou *pod* a je utvořeno od adjektiva *třešňový*. K základu *třešňov-* se připojí sufix *-ka*. Jeho význam je dle SSJČ ‚třešňový sad, či alej'. V tomto případě se jedná o demokratizační tendenci v jazyce, tedy univerbizaci (*třešňová alej* > *třešňovka*). Pole je částečně ohraničené silnicí, podél níž byla vysazen třešňová alej. Ta byla zrušena a dnes kolem silnice roste pouze několik jednotlivých třešní.
3. terénní výzkum, katastrální mapa, stabilní katastr K Vidicům
   Na mapách stabilního katastru je jméno pole motivováno jeho polohou směrem k obci Vidice. Třešňový sad byl totiž vysázen až později.
4. -

Pod Vysokou [10]

1. Pole na severním svahu kopce Vysoká.
2. Jméno je utvořeno předložkou *pod* a oronymem *Vysoká.* Jméno je motivováno polohou pole.
3. terénní výzkum, katastrální mapa, stabilní katastr Na začátku, V síti, U bojišťstký obce
   Pole bylo v minulosti rozděleno na několik částí, jak dokazuje mapa z roku 1838. První část nazvaná *Na začátku* je ta nejbližší obydlené části obce. Substantivum začátek je SSJČ definováno také jako ‚kraj nějakého místa či terénního útvaru'. Tím je název motivován.
   Další část byla nazvána *V síti*. Jednalo se o několik menších políček, která na sebe přímo nenavazovala, byla oddělena travnatým porostem a vytvářela jakási oka. Jedná se tedy o metaforické pojmenování. V současném měřítku se tento kus pole nachází poblíž remízku *Amerika.*
   Poslední jméno je opět motivováno polohou pole. Nazýváno bylo *U bojišťský obce*. Leží směrem k obci Bojiště, jejíž název připomíná bitvu v roce 1142.
4. -

Rozhledna [8]

1. Rozhledna na vrchu *Vysoká*.
2. Jednoslovné substantivum bylo utvořeno proprializací obecného jména *rozhledna* a je motivováno druhem označovaného objektu.
3. terénní výzkum, dotazník
4. -

U kláštera [6]

1. Smíšený les na vrchu *Vysoká* obklopující zříceninu letohrádku.
2. Předložkové jméno vzniklo spojením předložky *u* a substantiva *klášter* v genitivním tvaru. Je motivováno polohou lesa.
3. terénní výzkum
4. -

U křížku [1]

1. Křižovatka cesty a silnice vedoucí z Vysoké do Suchdola s dřevěným křížem.
2. Předložka *u* a deminutivum *křížek* tvoří toto PJ. Deminutivum je utvořeno ze substantiva *kříž* připojením sufixu *-ek*. Kříž či křížek se v krajině stává symbolem události spojené se smrtí. Nejinak tomu bylo v tomto případě. Na dřevěném kříži je připevněna kovová cedulka s nápisem připomínajícím tuto událost: „*U KŘÍŽKU' Na tomto místě zemřela následkem zasažení bleskem paní Marie Benešová rozená Martínková z Vysoké 20. srpna roku 1884 ve věku 30 let.*
3. terénní výzkum
4. -

Ve struhách [2]

1. Pole ohraničené struhou, jíž protéká potok *Vysoká.*
2. Základem jména je onymizované apelativum *struha* v lokálu plurálu, které se spojuje s předložkou *ve*. Motivací pojmenování je v tomto případě koryto (struha) potoka *Vysoká* a další stružky, kterými je odváděna voda z polí.
3. terénní výzkum
4. -

Vysockej potok [9]

1. Potok pramenící na okraji lesa *U kláštera* v nadmořské výšce 449 m. Teče přes obec Suchdol až do obce Ratboř, kde se vlévá do *Polepky* jako pravý přítok. Celková délka toku činí přibližně 4,5 km.
2. Dvouslovné jméno je utvořeno substantivem *potok*, které je rozvíjeno adjektivem *vysocký*. To bylo utvořeno z PJ *Vysoká* pomocí přípony *-cký* (nářeční změna *ý* > *ej*) a je motivováno místem, kde potok pramení.
3. terénní výzkum, dotazník, katastrální mapa, vodohospodářská mapa Vysocký potok
4. -

Vysoká [6, 7, 8]

1. Částečně zalesněný vrch nad obcí Vysoká s rozhlednou a zříceninou *Belveder.*
2. Jméno vzniklo substantivizací adjektiva *vysoká*. Motivováno je výškou vrchu, který je jedním z nejvyšších v celém kraji.
3. terénní výzkum, katastrální mapa, topografická mapa, stabilní katastr
4. -

Za Kárníkem [4]

1. Pole západně od obce směrem k vrchu *Vysoká.*
2. PJ je motivováno polohou pole. Pole se nachází *za* pozemkem, jehož vlastníkem byl *Kárník.* Jméno je utvořeno synekdochou.
3. terénní výzkum, stabilní katastr K Mezholezum
   Jméno zanesené ve stabilním katastru je motivováno polohou pole vzhledem k sousední vesnici Mezholezy.
4. -

Mapa 6 Vysoká - čísla hesel

Tabulka 8: Podoby jmen v mapových pramenech (Vysoká)

Terénní výzkum 2016	Katastrální mapa 2016	Mapy topografického systému S-1952	Indikační skici stabilního katastru (1848)
Amerika			
Belveder/Klášter/ Zřícenina	Zříc. kostela sv. Jan Křtitel		St. Johann v Nep.
Pod Vysokou	Pod Vysokou		Na zaczatku + W Segti + U Bogisky obce
			K Tuchoticum
Pod třešňovkou	Pod třešňovkou		K Widicum
Rozhledna			
U kláštera			
U křížku			
Ve struhách	Ve struhách	V struhách	W struhách
Vysockej potok	Vysocký potok		
Vysoká	Vysoká	Vysoká	Wisoka
Za Kárníkem			K Mezholezum

Na území obce Vysoké lze při porovnání uvedených map sledovat podoby jmen a zjistit, že alespoň v těchto pramenech, se téměř všechna proměnila. Nejstarším jménem je zajisté oronymum *Vysoká*. V nezměněné podobě zůstalo také agronymum *Ve struhách*.

Polovina sebraných jmen není zanesena ani v katastrální mapě, se uchovává pravděpodobně pouze orálně.

Lze zde také pozorovat sjednocení polí. Z původních tří polí *Na začátku*, *V síti* a *U bojišťský obce* bylo vytvořeno jedno pole nazvané *Pod Vysokou*. Jména polí uvedená ve stabilním katastru jsou často motivována svou polohou vzhledem k sousední obci. Tato tendence dnes není patrná. Pole jsou pojmenována podle své polohy vzhledem k objektům, které se týkají přímo obce.

7 Názvy míst

Mapová aplikace *Názvy míst* je jeden z hlavních výstupů projektu *Místa paměti – názvy míst jako kulturní dědictví a zdroj lokální, regionální a národní identity*. Příprava metodiky ochrany místních a pomístních jmen. Jedná se o projekt ostravské univerzity pod vedením Mgr. Jaroslava Davida, Ph.D. a PhDr. Přemysla Máchy, Ph.D.

Tento výstup je koncipován tak, aby byl dostupný co nejširšímu okruhu zájemců. Na internetových stránkách mapové aplikace se může kdokoliv bezplatně zaregistrovat. Registrovaný uživatel může vkládat do interaktivní mapy nová místa. Ta se buď označí přímo v mapě, nebo se vloží zadáním souřadnic. Uvádí se zde název, další varianty názvu, nařeční podoba, popis objektu, stáří jména. Lze tu i vysvětlit původ názvu, připojit příběh, pokud se s daným názvem pojí. Z nabídky se dále vybere druh označovaného objektu. Za nedostatek je považováno to, že některé objekty lze těžko zařadit k druhu objektu, který je ve výběru. Bylo obtížné zařadit např. samostatně stojící kámen, který ovšem není památný. Zvolí se katastrální území obce, do níž pojmenovávaný objekt náleží.

Je tu možnost zhodnotit také kulturní a historickou hodnotu jména. Zadat lze přibližné stáří jména (více než 100 let / 50–100 let / méně než 50 let), podobnost s jinými jmény (žádné podobné jméno se v obci nevyskytuje / v obci se vyskytují i jiná podobná jména), historická hodnota (ke jménu se váže významná historická událost / se jménem se váže zajímavý příběh / se jménem není spojen příběh), nářeční podoba (jméno má/nemá nářeční podobu) a ohroženost jména (jméno už zná jen několik pamětníků / jméno se běžně užívá). Na závěr lze k místu vložit i obrazovou přílohu, např. výřez z historické mapy, aktuální fotografii místa apod. Poté je návrh zaslán správci ke schválení. Tento proces je poměrně rychlý, trvá přibližně 24 hodin. Po schválení se v mapě objeví odkaz s názvem obce a počtem zadaných jmen. Po rozkliknutí se mapa přiblíží a objeví se zde odkazy s konkrétními jmény. Každý odkaz lze otevřít. Lze zde najít detail místa, jeho popis, příběhy a obrazové přílohy, pokud jsou vloženy. Bohužel zde nejsou přístupná vysvětlení původu názvu.

Ve Středočeském kraji, kam zkoumaná oblast náleží, bylo v mapové aplikaci zaneseno pouze jedno jméno, a to v okrese Praha-východ. Nyní jsou zde zanesena jména z této diplomové práce (ta, která jsou v současnosti používána). Jejich počet se přiblížil 180, čímž se nyní Středočeský kraj posunul na třetí místo v počtu vložených jmen.

Mapa 7 Výřez z aplikace Názvy míst

Závěr

Hlavním cílem práce bylo shromáždit současný repertoár pomístních jmen (PJ). Tento sběr probíhal především formou terénního výzkumu, jehož se zúčastnilo sedm respondentů ve věku od 24 do 78 let. Dalším zdrojem současných pomístních jmen se stal dotazník. Ten byl v tištěné formě rozdán mezi 20 respondentů mezi 21 a 73 lety. Respondenti pro terénní výzkum i dotazník byli vybráni z různých obcí, aby výsledek byl co nejkomplexnější. Takto získaná jména získaná jsou považována za primární zdroj, protože v práci byl kladen důraz především na podobu lidovou, nikoli oficiální. Snahou bylo získat co největší počet jmen. Nelze si klást za cíl sebrat všechna pomístní jména, protože jeho splnění je prakticky nemožné. Některá jména jsou užívána jen zřídka a jen některými obyvateli. Navíc se snadno může stát, že na některé jméno se během rozhovoru zapomene.

Dalším cílem bylo ze zdrojů, kterými byly především historické mapy a pamětní knihy, excerpovat dnes již zapomenutá jména, a tím je připomenout současným, ale i budoucím generacím. Byly užity mapy stabilního katastru, mapy topografického systému S-1952 a pamětní knihy jednotlivých obcí kromě dobřeňské, která nebyla dohledána.

Celkem bylo těmito cestami sebráno 219 PJ. Získaná jména jsou v práci roztříděna podle různých kritérií. Jako první jsou roztříděna podle náležitosti k jednotlivým obcím. Největší počet jmen byl získán v katastru obce Malenovice. To pravděpodobně souvisí s tím, že hlavními informátory byli lidé, kteří v Malenovicích žijí po celý život, nebo zde strávili alespoň mládí. Naopak nejméně jmen bylo získáno v obci Vysoká, kde tento stav souvisí s velikostí katastrálního území (je nejmenší).

Druhým kritériem pro roztřídění jmen byl druh pojmenovávaného objektu. Výsledek se dal vzhledem k charakteru krajiny předpokládat. Více než 60 % zabírají agronyma. Dále to jsou hydronyma, hodonyma a jména jednotlivin a nejmenší část, necelá 4 %, zabírají oronyma. Povrch je v krajině mírně zvlněný, ale kromě kopců *Vysoká*, *Borek*, *Hrádeckej vrch*, *Malešovskej vrch* se zde žádné výraznější vyvýšeniny, které by zasloužily zvláštní pozornost, nevyskytují.

Do třetice byla jména klasifikována dle počtu slov. Nejvíce je jmen dvouslovných, kterých bylo spočteno 154. Z nich lze vydělit ještě jména předložková,

jejichž počet přesáhl 100. Tímto se potvrzuje teze J. Pleskalové (1992, s. 9), která uvádí, že dvou- a víceslovná pomístní jména jsou typická pro méně členitý terén.

Posledním třídicím kritériem je Šmilauerovo významové třídění, kde jsou jména klasifikována podle toho, co je v nich významově zachyceno. Pokud se jedná o jméno dvouslovné, je zařazeno do dvou kategorií.

Získaná pomístní jména jsou uváděna tak, jak je obyvatelé používají orálně, tedy v nářeční podobě. Dialektologicky spadá zkoumaná lokalita do české nářeční skupiny v užším smyslu a některé rysy nese shodně s obecnou češtinou. Nejvýraznějším rysem, který se projevuje u většiny jmen je diftongizace *ý* > *ej* (*Malej rybník).* Hojně se v získaném materiálu uplatňuje také protetické *v-* (*Ve vohrádkách*) V získaných jménech lze také vypozorovat úžení *é* > *í, ý* (*Solopyský vrcha*).

PJ, která se používají v současnosti, byla zanesena do mapové aplikace Názvy míst. Ta je součástí projektu ostravské univerzity Místa paměti. Jména byla vložena do oblasti Středočeského kraje. V oblasti se do této doby nacházelo jedno jméno (okres Praha-východ). Nyní se počet díky této diplomové práci zvýšil, v okrese Kutná Hora lze napočítat na 180 PJ[35]. Tímto byl projekt podpořen. Navíc získaná jména, a onomastika obecně, byla přiblížena veřejnosti, protože mapová aplikace je veřejně přístupná a je zde možnost popularizovat ji na sociálních sítích.

Dále bude práce uložena v soukromých archivech některých respondentů, již si hotovou verzi vyžádali za účelem jejího dalšího šíření mezi obyvatele obce, kteří se zajímají o historii krajiny, kterou obývají.

[35] V době odevzdání diplomové práce, tj. listopad 2017.

Seznam použitých zkratek

a. s.	akciová společnost
atd.	a tak dále
ČJA	Český jazykový atlas
ESČ	Encyklopedický slovník češtiny
ESSČ	Elektronický slovník staré češtiny
IJP	Internetová jazyková příručka
it.	italský
lid.	lidově
mj.	mimo jiné
MJ	místní jméno
MJČ	Místní jména v Čechách
m n. m.	metrů nad mořem
MSS	Malý staročeský slovník
n.	nebo
např.	například
něm.	německý
OJ	osobní jméno
PJ	pomístní jméno
SOkA	Státní okresní archiv
SPJČ	Slovník pomístních jmen v Čechách
SSČ	Slovník spisovné češtiny
SSJČ	Slovník spisovného jazyka českého

StčS	Staročeský slovník
stč.	staročeský
TJ	tělovýchovná jednota
VJ	vlastní jméno

Seznam map a tabulek

Mapa 1 Katastrální území zkoumaných obcí 18
Mapa 2 Dobřeň - čísla hesel 56
Mapa 3 Malenovice - čísla hesel 79
Mapa 4 Solopysky - čísla hesel 95
Mapa 5 Suchdol - čísla hesel 107
Mapa 6 Vysoká - čísla hesel 114
Mapa 7 Výřez z aplikace Názvy míst 117

Tabulka 1: PJ podle katastrálního území 26
Tabulka 2: PJ podle druhu toponyma 28
Tabulka 3: PJ podle počtu slov 31
Tabulka 4: Podoby jmen v mapových pramenech (Dobřeň) 56
Tabulka 5: Podoby jmen v mapových pramenech (Malenovice) 79
Tabulka 6: Podoby jmen v mapových pramenech (Solopysky) 95
Tabulka 7: Podoby jmen v mapových pramenech (Suchdol) 108
Tabulka 8: Podoby jmen v mapových pramenech (Vysoká) 114

Seznam použité literatury

Literatura

BACHMANN, Luděk. Slovo stezka a souznačné názvy v češtině. *Naše řeč*. 1962, **45**(5-6), 192-201.

BALHAR, Jan et al. *Český jazykový atlas 1*. První vydání. Praha: Academia, 1992.

BALHAR, Jan et al. *Český jazykový atlas 2*. První vydání. Praha: Academia, 1997.

BALHAR, Jan et al. *Český jazykový atlas 3*. První vydání. Praha: Academia, 1999.

BALHAR, Jan et al. *Český jazykový atlas 4*. První vydání. Praha: Academia, 2002.

BALHAR, Jan et al. *Český jazykový atlas 5*. První vydání. Praha: Academia, 2005.

BĚLIČ, Jaromír. *Nástin české dialektologie*. První vydání. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, n. p., 1972.

BĚLIČ, Jaromír et al. *Malý staročeský slovník*. První vydání. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, n. p., 1979.

BIRKHAHNOVÁ, Edith et al. *Fraus kapesní slovník: německo-český, česko-německý*: německo-česká část. První vydání. Plzeň: Fraus, 2006. ISBN 80-7238-174-1

CUŘÍN, František. *Kapitoly z dějin českých nářečí a místních i pomístních jmen.* Praha: Univerzita Karlova, 1969.

ČERNÝ, František a Pavel VÁŠA. *Moravská jména místní: výklady filologické*. Brno: Matice
moravská, 1907, 292 s.

DAVID, Jaroslav a Pavel ROUS. *Neviditelní svědkové minulosti*. První vydání. Praha: Academia, 2006. ISBN 80-200-1454-3

DAVID, Jaroslav. Klasifikace honorifikačních toponym. *Slovo a slovesnost*. 2011, **72**(1), 13–27.

DAVID, Jaroslav. Environmentální rozměr toponomastiky. *Acta onomastica.* 2008, **49**, 98–104.

GRIMM, František. *Vysoká, vrch a zřícenina u Kutné Hory*. Zvláštní otisk z Časopisu Společnosti přátel starožitností čsl. v Praze, roč. XLIV č. 2, Praha: Státní tiskárna, 1937. 16 s.

HÁS, Jiří. *Stručné dějiny Suchdolu, Solopysk a Vysoké u Kutné Hory*. Praha: Nakladatelství ONYX, 2007. 79 s. ISBN 80-86788-46-6

JANOUŠEK, Emanuel. *Dějiny obce Suchdola:[od nejstarších dob - do roku 1848*. ČR: 1950?, 101 s.

JANOVEC, Ladislav. K projevům jazykových vývojových tendencí v současné češtině. *Naše řeč*. 2007. **90**(2), s. 57–66

KIBIC, Karel a Vojtěch VANĚK. *Středověká venkovská sakrální architektura na Kutnohorsku*. Praha: Společnost přátel starožitností v Praze v nakl. Unicornis, 2012. Vlastivědná knihovnička Společnosti přátel starožitností. 367 s. ISBN 978-80-86204-26-0.

KLOFEROVÁ, Stanislava. K územnímu rozrůznění předložek v pomístních jménech na Moravě a ve Slezsku. *Acta onomastica*. 2011, **52**, 92–101.

KNAPPOVÁ, Miloslava. Odraz majetkových právních poměrů v pomístních jménech. In: Olivová-Nezbedová, Libuše. *Pomístní jména v Čechách: o čem vypovídají jména polí, luk, lesů, hor, vod a cest*. Praha: Academia, 1995a. ISBN 80-200-0554-4. s. 351–376.

KNAPPOVÁ, Miloslava. Osobní jména v pomístních jménech v Čechách. In: Olivová-Nezbedová, Libuše. *Pomístní jména v Čechách: o čem vypovídají jména polí, luk, lesů, hor, vod a cest*. Praha: Academia, 1995b. ISBN 80-200-0554-4. s. 202–216.

KRAUS, Jiří et al. *Nový akademický slovník cizích slov*. První vydání. Praha: Academia, 2005. ISBN 80-200-2351-2

LAMPRECHT, Arnošt. *České nařečni texty*. První vydání. Praha: Statni pedagogické nakladatelství, 1976.

LUTTENER, Ivan a Rudolf ŠRÁMEK. *Zeměpisná jména v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*. První vydání. Havlíčkův Brod: TOBIÁŠ, 1997. 317 s. ISBN 80-85808-50-1)

MÁCHA, Přemysl. Před kým, (s) kým, pro koho? Dilemata v ochraně zeměpisných jmen jako kulturního dědictví. In: David, Jaroslav. *Toponyma: Kulturní dědictví a paměť míst*. První vydání. Ostrava: Ostravská univerzita, 2016. s. 15–31

MACHEK, Václav. *Etymologický slovník jazyka českého*. Třetí vydání. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 1997. ISBN 80-7106-242-1

MALENÍNSKÁ, Jitka. K hydronymii Čech. O jménech tekoucích vod. In: Olivová-Nezbedová, Libuše. *Pomístní jména v Čechách: o čem vypovídají jména polí, luk, lesů, hor, vod a cest*. Praha: Academia, 1995a. ISBN 80-200-0554-4. s. 285–303

MATÚŠOVÁ, Jana. Stopy dolování a zpracování nerostných surovin v pomístních jménech. In: Olivová-Nezbedová, Libuše. *Pomístní jména v Čechách: o čem vypovídají jména polí, luk, lesů, hor, vod a cest*. Praha: Academia, 1995b. ISBN 80-200-0554-4. s. 403–425

MATÚŠOVÁ, Jana et al. *Slovník pomístních jmen v Čechách I (A)*. První vydání. Praha: Academia, 2005. ISBN 80-200-1248-6

MOLDANOVÁ, Dobrava. *Naše příjmení.* Praha: Agentura Pankrác, 2004. ISBN 80-86781-03-8

NAČERADSKÁ, Petra. *Nápisy okresu Kutná Hora: corpus inscriptionum Bohemiae II*. Praha: Artefactum, 2002. Fontes historiae artium, 10. ISBN 80-902279-8-8.

OLIVA, Karel. Zaniklá apelativa v současných pomístních jménech. *Naše řeč*. 1980, **63**(5), 241–247.

OLIVOVÁ-NEZBEDOVÁ, Libuše. *Pomístní jména v Čechách: o čem vypovídají jména polí, luk, lesů, hor, vod a cest*. Praha: Academia, 1995. ISBN 80-200-0554-4.

OLIVOVÁ-NEZBEDOVÁ, Libuše. Apelativa lipí a lipina v pomístních jménech v Čechách. *Naše řeč*. 1999, **82**(2), 104–107

OLIVOVÁ-NEZBEDOVÁ, Libuše. Pomístní jména v Čechách vzniklá ze jmen místních. *Naše řeč.* 1988, **71**(2), s. 76–82.

OLIVOVÁ-NEZBEDOVÁ, Libuše. Apelativa s významem ‘červená země‘ v pomístních jménech v Čechách. *Naše řeč.* 1995a, **78**(5), s. 243–247.

PLESKALOVÁ, Jana. *Tvoření pomístních jmen na Moravě a ve Slezsku*. 1. vyd. Jinočany: H & H, 1992. 151 s.

PLESKALOVÁ, Jana. *Vlastní jména osobní v češtině*. Brno: Masarykova univerzita, 2014. ISBN 978-80-210-6938-1

PROFOUS, Antonín. *Místní jména v Čechách: jejich vznik, původní význam a změny*. Díl 1 (A-H). Praha: Česká akademie věd a umění, 1947. 726 s.

PROFOUS, Antonín. *Místní jména v Čechách: jejich vznik, původní význam a změny*. Díl 2 (CH-L). Praha: Česká akademie věd a umění, 1949. 705 s.

PROFOUS, Antonín. *Místní jména v Čechách: jejich vznik, původní význam a změny*. Díl 3 (M-Ř). Praha: Státní nakladatelství učebnic, 1951. 629 s.

PROFOUS, Antonín. *Místní jména v Čechách: jejich vznik, původní význam a změny*. Díl 4 (S-Ž). Praha: Nakladatelství Československé akademie věd, 1957. 864 s.

REJZEK, Jiří. *Český etymologický slovník.* Voznice: Leda, 2001. ISBN 80-85927-85-3.

ROUČKOVÁ, Iva *et al. Historie obce Suchdol (1257-2007).* Kutná Hora: Obec Suchdol, 2007. 114 s., ISBN:978-80-254-1095-0

ŠMILAUER, Vladimír. Výklady slov. *Naše řeč*. 1938, **22**(4), 114–118.

ŠMILAUER, Vladimír. *Novočeské tvoření slov*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1971.

ŠMILAUER, Vladimír. Třídění pomístních jmen. *Zpravodaj místopisné komise.* 1972, **13**(1-2), 171–204.

ŠMILAUER, Vladimír. *Úvod do toponomastiky*. Druhé vydání. Praha: Státní pedagogické
nakladatelství, 1966.

ŠRÁMEK, Rudolf. Etymon, pojmenovací motiv a význam vlastních jmen. *Jezikoslovni zapiski*. 2007, **13**(1-2), 459–469.

ŠTĚPÁN, Pavel. *Označení barev a jejich užití v toponymii Čech,* Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Praha 2004, 158 s., 4 tab., 8 map.

ŠTĚPÁN, Pavel. *Pomístní jména v Čechách z pohledu slovotvorného*. První vydání. Praha: Academia, 2016. ISBN 978-80-200-2523-4.

ŠTĚPÁN, Pavel. K problematice tvoření detoponymických adjektiv (na základě materiálu pomístních jmen z území Čech). *Naše řeč*. 2009, 92(4), 196–212

ŠTĚPÁN, Pavel. Chodovo, Kouto, Choboto.: K přechodu toponym od maskulina k neutru. *Naše řeč*. 2017, **100**(3), 148–158.

Elektronické zdroje

Akademický slovník cizích slov. *Internetová jazyková příručka* [online]. Akademie věd České republiky. Ústav pro jazyk český., 2017 [cit. 2017-11-13]. Dostupné z: http://prirucka.ujc.cas.cz

Archivní mapy ÚAZK. *Ústřední archiv zeměměřičství a katastru* [online]. [cit. 2017-10-05]. Dostupné z: http://archivnimapy.cuzk.cz/uazk/pohledy/archiv.html

BACHMANNOVÁ, Jarmila (2017): ČESKÁ NÁŘEČNÍ SKUPINA. In: Petr Karlík, Marek Nekula, Jana Pleskalová (eds.), CzechEncy - Nový encyklopedický slovník češtiny [online]. [cit. 2017-11-13]. Dostupné z: https://www.czechency.org/slovnik/ČESKÁ NÁŘEČNÍ SKUPINA

Elektronický slovník staré češtiny. *Vokabulář webový* [online]. Oddělení vývoje jazyka, Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i., 2017 [cit. 2017-10-26]. Dostupné z: http://vokabular.ujc.cas.cz/hledani.aspx

Informační stránky a data ke stažení – Základní vodohospodářská mapa ČR 1:50 000: mapové listy (archiv, 1986–1999). *HYDROEKOLOGICKÝ INFORMAČNÍ SYSTÉM VÚV TGM* [online]. Výzkumný ústav vodohodpodářský T. G. Masaryka, veřejná výzkumná instituce, 2017 [cit. 2017-10-18]. Dostupné z: http://heis.vuv.cz/data/spusteni/pgstart.asp?pg=HTML_HEIS$ZVM50LN$stazeni&pgload=1&ico=icoopenid1.png&nadpis1=Z%E1kladn%ED%20vodohospod%E1%F8sk%E1%20mapa%20%C8R%201:50%20000:%20mapov%E9%20listy%20(archiv,%201986%20

Historická ortofotomapa. *Národní inventarizace kontaminovaných míst: NIKM* [online]. MO ČR, 2009 [cit. 2017-10-05]. Dostupné z: http://kontaminace.cenia.cz/
Nahlížení do katastru nemovitostí [online]. [cit. 2017-10-06]. Dostupné z: http://nahlizenidokn.cuzk.cz/VyberKatastrMapa.aspx

JUNGMANN, Josef. *Slovník česko-německý*. Díl I., A–J. [online]. Praha, 1835. [cit. 2017-11-14]. Dostupné z: http://vokabular.ujc.cas.cz/moduly/slovniky

JUNGMANN, Josef. *Slovník česko-německý*. Díl II., K–O. [online]. Praha, 1836. [cit. 2017-11-14]. Dostupné z: http://vokabular.ujc.cas.cz/moduly/slovniky

JUNGMANN, Josef. *Slovník česko-německý*. Díl III., P–R. [online]. Praha, 1837. [cit. 2017-11-14]. Dostupné z: http://vokabular.ujc.cas.cz/moduly/slovniky

JUNGMANN, Josef. *Slovník česko-německý*. Díl IV., S–U [online]. Praha, 1838. [cit. 2017-11-14]. Dostupné z: http://vokabular.ujc.cas.cz/moduly/slovniky

JUNGMANN, Josef. *Slovník česko-německý*. Díl V., V–Z. [online]. Praha, 1839. [cit. 2017-11-14]. Dostupné z: http://vokabular.ujc.cas.cz/moduly/slovniky

Kde jsme [online]. [cit. 2017-11-20]. Dostupné z: http://www.kdejsme.cz

KRČMOVÁ, Marie. *Stratifikace současné češtiny.* [online]. Linguistuica online, 2005. [cit. 2017-11-14]. Dostupné z: http://www.phil.muni.cz/linguistica/art/krcmova/krc-012.pdf

KRČMOVÁ, Marie (2017): OBECNÁ ČEŠTINA. In: Petr Karlík, Marek Nekula, Jana Pleskalová (eds.), CzechEncy - Nový encyklopedický slovník češtiny [online]. [cit. 2017-11-13]. Dostupné z: https://www.czechency.org/slovnik/OBECNÁ ČEŠTINA

NĚMEC, Igor, Jaroslava PEČÍRKOVÁ et al. *Staročeský slovník* [online]. Praha: Academia, 2008 [cit. 2017-11-13]. Oddělení vývoje jazyka, Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i. Dostupné z: http://vokabular.ujc.cas.cz/hledani.aspx

Občanské sdružení Belveder. *Belveder* [online]. 2010 [cit. 2017-04-01]. Dostupné z: http://www.belvedercz.eu/index.php?fidr=1

Spolek Bartoloměj [online]. 2015 [cit. 2017-04-22]. Dostupné z: http://www.bartolomej-kh.cz/

Staročeský slovník. *Vokabulář webový* [online]. Oddělení vývoje jazyka, Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i., 2017 [cit. 2017-10-26]. Dostupné z: http://vokabular.ujc.cas.cz/hledani.aspx

Památkový katalog. *Národní památkový ústav* [online]. [cit. 2017-09-14]. Dostupné z: http://pamatkovykatalog.cz/

Slovník spisovné češtiny. *Internetová jazyková příručka* [online]. Jazyková poradna ÚJČ AV ČR, 2017 [cit. 2017-10-30]. Dostupné z: http://prirucka.ujc.cas.cz/

Slovník spisovného jazyka českého. [online]. Ústav pro jazyk český, 2011 [cit. 2017-05-16]. Dostupné z: http://ssjc.ujc.cas.cz/search.php?hledej=Hledat&heslo=obec&sti=EMPTY&where=hesla&hsubstr=no

MIKŠOVSKÝ, Miroslav a Bohumil ŠÍDLO. *Topografické mapování našeho území ve 20. století* [online]. [cit. 2017-10-05]. Dostupné z: http://gis.zcu.cz/kartografie/konference2001/sbornik/miksovsky/miksovsky_referat.htm

POMETLO, František. Jak se dříve hospodařilo. *Polensko* [online]. 2007, (1), 15-22 [cit. 2017-11-20]. Dostupné z: http://www.kzhp.cz/clanek/jak-se-drive-hospodarilo-frantisek-pometlo-26

ŠIMEK, František. *Slovníček staré češtiny* [online]. Praha: Matice česká, 1957 [cit. 2017-10-30]. Oddělení vývoje jazyka, Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i. Dostupné z: http://vokabular.ujc.cas.cz/informace.aspx?t=SimekSlov&o=slovniky

Suchdol u Kutné Hory [online]. 2017 [cit. 2017-11-09]. Dostupné z: http://www.obecsuchdol.cz

Přílohy

Příloha 1: Dotazník k diplomové práci 131

Příloha 2: Vyplněný dotazník 133

Příloha 3: Rejstřík 134

Příloha 1: Dotazník k diplomové práci

Vážení a milí,

jmenuji se Marie Michaleová a jsem studentkou oboru Obecná jazykověda na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně. Ráda bych Vás požádala o vyplnění následujícího dotazníku. Jeho vyplněním mi pomůžete získat další informace pro zpracování magisterské diplomové práce, která se zabývá pomístními jmény na katastrálním území městyse Suchdol a spádových obcí Dobřeň, Malenovice, Solopysky a Vysoká.

Za vyplnění Vám předem děkuji.

Jste obyvatelem obce:

□ Dobřeň □ Malenovice □ Solopysky □ Suchdol □ Vysoká □ jiné:

Váš věk:

Jak dlouho v obci žijete:

Pomístní jména jsou jména neobydlených objektů nacházejících se na zemském povrchu a dále také názvy objektů vytvořených člověkem, které však neslouží k obývání.

Jak pojmenováváte:

- rybník, který je u lesa v obci Malenovice:
- potok protékající Malenovicemi:
- potok, který protéká obcí Suchdol:
- rybník v obci Solopysky:

V blízkosti obce Vysoká jsou tři rybníky. Jsou rozlišené podle polohy od obce:

- první leží směrem k obci Dobřeň:
- druhý směrem k Suchdolu:
- třetí směrem k obci Miskovice:

V obci Dobřeň najdeme rybníky čtyři. Opět jsou rozlišeny na základě polohy:

- první směrem k obci Malenovice:
- druhý směrem k obci Vysoká:
- třetí je zároveň nejmenší z nich a nachází se uprostřed obce:
- čtvrtý leží při výjezdu z obce směrem k obci Karlov:

V katastrálním území Dobřeně je i les, v němž najdeme studánku se stále silným pramenem. Napište prosím, jak studánce říkáte a jak nazýváte lesík, kde se nachází.

Používáte jména pro následující křižovatky?

- křižovatka cest mezi obcemi Malenovice, Solopysky a Dobřeň:
- křižovatku v obci Dobřeň se sochou sv. Floriána:

- místo, kde se kříží silnice vedoucí ze Suchdola do Miskovic a z Vysoké do Opatovic:

V roce 2016 byla nově vybudována cesta vedoucí polem Velký díl směrem od Dobřeně k Malenovicím. Pojmenovali jste si tuto cestu?

Znáte nějaká další pojmenování pro

- vrch Vysoká:
- zříceninu na vrchu Vysoká:
- rozhlednu na Vysoké:
- kapličku u hřbitova v obci Solopysky:

Pokud znáte příběhy spojené s některým z objektů nebo víte, proč jim bylo přiděleno konkrétní jméno, můžete využít následující prostor:

Příloha 2: Vyplněný dotazník

Vážení a milí,

jmenuji se Marie Michaleová a jsem studentkou oboru Obecná jazykověda na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně. Ráda bych Vás požádala o vyplnění následujícího dotazníku. Jeho vyplněním mi pomůžete získat další informace pro zpracování magisterské diplomové práce, která se zabývá pomístními jmény na katastrálním území městyse Suchdol a spádových obcí Dobřeň, Malenovice, Solopysky a Vysoká.

Za vyplnění Vám předem děkuji.

Jste obyvatelem obce:

□ Dobřeň □ Malenovice ☒ Solopysky □ Suchdol □ Vysoká
□ jiné:

Váš věk: 32

Jak dlouho v obci žijete: 10 LET

Pomístní jména jsou jména neobydlených objektů nacházejících se na zemském povrchu a dále také názvy objektů vytvořených člověkem, které však neslouží k obývání.

Jak pojmenováváte:

- rybník, který je u lesa v obci Malenovice:
- potok protékající Malenovicemi: DOBŘEŇSKEJ POTOK
- potok, který protéká obcí Suchdol: VYSOCKEJ POTOK
- rybník v obci Solopysky: LOUŽE

V blízkosti obce Vysoká jsou tři rybníky. Jsou rozlišené podle polohy od obce:
- první leží směrem k obci Dobřeň:
- druhý směrem k Suchdolu:
- třetí směrem k obci Miskovice:

V obci Dobřeň najdeme rybníky čtyři. Opět jsou rozlišeny na základě polohy:
- první směrem k obci Malenovice: CHOBOT
- druhý směrem k obci Vysoká:
- třetí je zároveň nejmenší z nich a nachází se uprostřed obce:
- čtvrtý leží při výjezdu z obce směrem k obci Karlov: NOVEJ RYBNÍK

V katastrálním území Dobřeně je i les, v němž najdeme studánku se stále silným pramenem. Napište prosím, jak studánce říkáte a jak nazýváte lesík, kde se nachází.

Používáte jména pro následující křižovatky?

- křižovatka cest mezi obcemi Malenovice, Solopysky a Dobřeň: KŘIŽOVKA
- křižovatku v obci Dobřeň se sochou sv. Floriána: U FLORIANA
- místo, kde se kříží silnice vedoucí ze Suchdola do Miskovic a z Vysoké do Opatovic: NA HARKÉTĚ

V roce 2016 byla nově vybudována cesta vedoucí polem Velký díl směrem od Dobřeně k Malenovicím. Pojmenovali jste si tuto cestu? NOVÁ SILNICE

Znáte nějaká další pojmenování pro

- vrch Vysoká:
- zříceninu na vrchu Vysoká: ZŘÍCENINA
- rozhlednu na Vysoké: ROZHLEDNA
- kapličku u hřbitova v obci Solopysky: KAPLIČKA U LÍPY

Pokud znáte příběhy spojené s některým z objektů nebo víte, proč jim bylo přiděleno konkrétní jméno, můžete využít následující prostor:

Vážení a milí,

jmenuji se Marie Michaleová a jsem studentkou oboru Obecná jazykověda na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně. Ráda bych Vás požádala o vyplnění následujícího dotazníku. Jeho vyplněním mi pomůžete získat další informace pro zpracování magisterské diplomové práce, která se zabývá pomístními jmény na katastrálním území městyse Suchdol a spádových obcí Dobřeň, Malenovice, Solopysky a Vysoká.

Za vyplnění Vám předem děkuji.

Jste obyvatelem obce:

□ Dobřeň □ Malenovice □ Solopysky ☒ Suchdol □ Vysoká
□ jiné:

Váš věk: 46

Jak dlouho v obci žijete: 46

Pomístní jména jsou jména neobydlených objektů nacházejících se na zemském povrchu a dále také názvy objektů vytvořených člověkem, které však neslouží k obývání.

Jak pojmenováváte:

- rybník, který je u lesa v obci Malenovice:
- potok protékající Malenovicemi: Malenovskej
- potok, který protéká obcí Suchdol: Vysocký
- rybník v obci Solopysky:

V blízkosti obce Vysoká jsou tři rybníky. Jsou rozlišené podle polohy od obce:
- první leží směrem k obci Dobřeň:
- druhý směrem k Suchdolu: Vošidl
- třetí směrem k obci Miskovice: Dobrovádk

V obci Dobřeň najdeme rybníky čtyři. Opět jsou rozlišeny na základě polohy:
- první směrem k obci Malenovice: CHobot
- druhý směrem k obci Vysoká:
- třetí je zároveň nejmenší z nich a nachází se uprostřed obce:
- čtvrtý leží při výjezdu z obce směrem k obci Karlov:

V katastrálním území Dobřeně je i les, v němž najdeme studánku se stále silným pramenem. Napište prosím, jak studánce říkáte a jak nazýváte lesík, kde se nachází. Studánka, Dobřeňskej les

Používáte jména pro následující křižovatky?

- křižovatka cest mezi obcemi Malenovice, Solopysky a Dobřeň:
- křižovatku v obci Dobřeň se sochou sv. Floriána: U Floriána
- místo, kde se kříží silnice vedoucí ze Suchdola do Miskovic a z Vysoké do Opatovic: Na Markéte

V roce 2016 byla nově vybudována cesta vedoucí polem Velký díl směrem od Dobřeně k Malenovicím. Pojmenovali jste si tuto cestu? Sroska

Znáte nějaká další pojmenování pro

- vrch Vysoká:
- zříceninu na vrchu Vysoká: Vetohrádek
- rozhlednu na Vysoké: Rozhledna
- kapličku u hřbitova v obci Solopysky: U Lípy

Pokud znáte příběhy spojené s některým z objektů nebo víte, proč jim bylo přiděleno konkrétní jméno, můžete využít následující prostor:
Vošidl – vošidli ho otrhy

Příloha 3: Rejstřík

A

Amerika 11, 27, 28, 31, 35, 110, 111, 114

B

Bečvárka 27, 29, 31, 37, 82, 83, 84, 85, 88, 95
Bejkovka 27, 28, 31, 36, 82, 95
Belveder..... 17, 18, 27, 30, 31, 37, 110, 113, 114, 128
Beránkův stůl 27, 30, 32, 36, 83, 95
Borek11, 26, 29, 31, 33, 36, 46, 59, 66, 69, 71, 72, 79, 80, 91, 118
Březina..... 11, 26, 28, 31, 36, 40, 43, 56, 57
Břízky 26, 28, 31, 59, 79

C

Cesta Roudnym..... 26, 29, 32, 37, 60, 79
Cihelna..... 27, 30, 31, 37, 97, 108
Cimbál 26, 28, 30, 31, 35, 40, 46, 47, 52, 56, 58

Č

Černova hruška 26, 30, 32, 36, 60, 79
Černova louka..... 26, 28, 32, 36, 61
Černův les 26, 28, 32, 36, 61, 79
Červená 27, 28, 30, 31, 35, 61, 83, 95
Červenej..... 26, 29, 31, 35, 61, 62, 64, 66, 70

D

Dlabalův dub..... 27, 30, 32, 36, 84, 95
Dobřeňská louka 26, 28, 32, 36, 37, 62
Dobřeňskej les 26, 28, 32, 36, 37, 41, 43, 44, 56
Dobřeňskej potok.... 26, 29, 32, 35, 37, 61, 62, 64, 65, 66, 70
Dobřeňský vrcha..... 26, 29, 32, 35, 37, 41, 43, 56
Dolní Kunvald 27, 29, 32, 35, 37, 82, 83, 95
Doubrava 26, 29, 31, 36, 42, 48, 49, 51, 54, 56, 57
Doubravák 26, 29, 31, 36, 42, 54, 56
Dubovle 27, 28, 31, 36, 84, 87, 95
Dvořákov 26, 28, 31, 36, 63, 65, 67, 79

F

Farský 27, 28, 31, 36, 85, 89, 95

H

Hamplák..... 27, 29, 31, 36, 97, 105, 106, 108
Hliník.....11, 26, 28, 31, 35, 36, 42, 44, 47, 50, 56
Horní Kunvald 27, 29, 32, 35, 37, 83, 85, 95
Hovorkova zahrada 26, 28, 32, 36, 63, 79
Hrádeckej vrch..... 27, 29, 32, 37, 86, 95, 118

Ch

Chobot 26, 29, 30, 35, 43, 54, 56, 62
Chotouchovská cesta..... 12, 26, 29, 32, 63
Chotouchovskej potok .. 26, 29, 32, 37, 61, 62, 64, 66, 70

J

Jalovčí..... 26, 28, 31, 36, 41, 43, 46, 47, 56
Jelínkův les 11, 26, 28, 32, 36, 43, 49, 56

K

K Bořeticům 27, 28, 32, 37, 107
K hájovně..... 26, 29, 32, 37, 44
K lipce 26, 29, 32, 64, 68
K Malenovicům 26, 28, 32, 37
K Mezholezům..... 27, 28, 32, 37
K rybníku 26, 29, 31, 32, 35, 64, 65, 74, 76
K Sedlovu 27, 28, 32
K Suchdolu 26, 29, 32, 37, 64, 76
K špitálu..... 26, 28, 32, 37, 68, 77
K Tuchoticům 27, 28, 32, 110
K Velkýmu dílu 26, 28, 32, 34, 35, 44, 57
K Vidicům 27, 28, 32, 37, 110
Kaplička u lípy..... 11, 27, 30, 34, 36, 37, 86, 93, 95
Karlův les..... 27, 28, 32, 91
Ke hřbitovu 27, 28, 31, 32, 94, 95
Ke kudrně 27, 28, 32
Ke Kunvaldu..... 27, 32, 37, 84, 87, 90, 92, 95
Ke státovce 26, 29, 31, 32, 37, 65, 80
Klášter..... 27, 30, 31, 37, 111, 114
Kocábkova louka 27, 28, 32, 36, 87, 95
Křižovka 26, 29, 31, 37, 65, 80
Kunvald 16, 27, 30, 31, 37, 83, 85, 87, 91, 92, 96

L

Letohrádek 27, 30, 31, 111
Lipina 27, 28, 31, 36, 97, 98, 108
Louže 27, 29, 31, 35, 88, 96

M

Malá strana 26, 28, 32, 35, 36, 43, 44, 50, 56
Malej rybník 26, 29, 32, 35, 45, 52, 53, 54, 56, 119
Malenovskej potok.. 26, 29, 32, 35, 37, 61, 62, 64, 65, 70
Malešák 12, 26, 29, 31, 37, 45, 46, 57
Malešovskej vrch 12, 26, 29, 32, 37, 45, 57, 118
Malý hřiště 27, 30, 32, 35, 36, 98, 101, 104, 108
Miletínskej potok 27, 29, 32, 35, 37, 88, 96
Mladej les 19, 26, 28, 32, 35, 66, 80
Mrchov 26, 28, 31, 36, 46, 56, 57
Mrňákova louka 26, 28, 32, 36, 66, 80
Mrňákův les 26, 28, 32, 36, 66, 69, 80

N

Na Borek 26
Na Borku 26, 28, 33, 36, 46, 47, 57
Na Čágovym 26, 28, 33, 36, 46, 57, 58
Na dlouhym 19, 26, 28, 33, 35, 67, 80
Na honech 26, 28, 33
Na hrobech 27, 28, 33, 37, 98, 101, 108
Na kamenný 26, 28, 33
Na kopách 27, 28, 33, 35, 88, 96
Na kulatym 19, 27, 28, 33, 35, 99, 108
Na Markétě 27, 29, 33, 36, 99, 103, 108, 110
Na sekyrce 26, 28, 33, 35, 47, 49, 53, 57
Na skále 26, 28, 31, 33, 35, 64, 67, 74, 80
Na sloupku 26, 33
Na starym Suchdole 27, 28, 34, 37, 105, 107, 108
Na stráni 26, 28, 33, 35, 64, 68, 77, 80
Na trubách 27
Na vobci.19, 26, 29, 33, 36, 51, 62, 64, 68, 69, 71, 72, 76, 80
Na vostrym 27, 28, 33, 35, 87, 88, 96
Na vrších 26, 28, 31, 33
Na začátku 27, 28, 33, 110, 111, 115
Nad malenovským rybníkem 26
Nad platem 26, 28, 33, 43, 46, 47, 56
Nad rybníkem ... 26, 28, 31, 33, 35, 67, 68, 69, 71, 72, 80
Nad sklepem 26, 28, 33, 37, 47, 57
Nestřeba 26, 28, 31, 35, 37, 40, 42, 47, 52, 57
Nová silnice 26, 29, 32, 35, 37, 69, 71, 72, 74, 80
Novej rybník 26, 29, 32, 35, 48, 57

P

Plácek 27, 29, 31, 35, 100, 108
Pod Borkem 26, 28, 33, 36, 69, 80
Pod Březinou 26, 28, 31, 33, 41, 48
Pod hájovnou 26, 28, 31, 33, 37, 40, 42, 48, 57, 58
Pod chotouchovskou cestou 12, 26, 28, 34, 37, 68, 69, 72, 80
Pod Jelínkovym lesem 26
Pod kravínem.. 27, 28, 31, 33, 37, 82, 89, 90, 96, 100, 108
Pod krchovem 27
Pod Ladrou 27, 28, 33, 36, 100, 108
Pod skálou 26
Pod Šmrdlou 26, 28, 33, 36, 47, 49, 57, 58
Pod třešňovkou 27
Pod výkupem 27
Pod Vysokou 27, 28, 31, 33, 108, 111, 114, 115
Pod Zimou 26, 28, 31, 33, 36, 48, 49, 57
Pode vsí 27, 28, 31, 33, 37, 85, 89, 94, 95
Pokornovo 26, 28, 31, 36, 70, 77, 80
Pokornův les 26, 28, 32, 36, 69, 70, 80
Poldr 26, 29, 31, 50, 57, 58
Polepka 11, 26, 29, 31, 37, 61, 62, 64, 66, 70, 79
Potok 11, 26, 29, 31, 35, 42, 54, 61, 62, 64, 66, 70, 82, 88, 90, 113
Průhon 27, 28, 31, 37, 50, 74, 90, 96
Přes Borek 26, 29, 36

R

Raková ...11, 26, 28, 31, 36, 42, 50, 51, 57, 58, 87, 90, 96
Roudný 26, 28, 31, 35, 60, 68, 71
Rozhledna 27, 30, 31, 37, 112, 114
Rybník ...26, 29, 31, 35, 42, 43, 45, 51, 68, 69, 71, 80, 83, 85, 88, 92, 97, 103, 106

S

Skalka 27, 28, 31, 35, 90, 96
Sokolák 27, 30, 31, 36, 98, 101, 108
Solopyskej les 27, 28, 32, 36, 37, 90, 96
Solopyskej potok 27, 29, 32, 37, 62, 90, 96
Solopyský vrcha 27, 29, 32, 35, 83, 91, 96, 119
Spálenka 27, 28, 31, 37, 91, 96
Spojka 11, 26, 29, 30, 31, 37, 69, 71, 72, 80
Studánka 11, 26, 29, 31, 35, 51, 52, 57
Suchův les 26, 28, 32, 36, 72, 80
Suchův sad 26, 28, 32, 36, 72
Suška 26, 29, 31, 51, 54, 57, 58

Š

Škarkův les 26, 28, 32, 36, 69, 72, 80
Špejchar 27, 30, 31, 37, 101, 108
Švehlova lípa 11, 26, 30, 32, 36, 73, 80
Švehlův sad 27, 28, 32, 36, 102, 108

U

U bojišťský obce 27
U Floriána 26, 29, 33, 36, 51, 57
U hájovny 26, 29, 33, 37, 51, 52, 57
U hruštičky 26, 28, 33, 36, 52, 53, 57
U kapličky 26, 29, 33, 37, 73, 80
U Klasu 27, 102
U kláštera 27
U krámu 26, 37, 45, 52, 56
U křížku 26, 27, 29, 33, 37, 73, 80, 106, 112, 114
U lomu 26, 36, 74
U Markéty 27, 28, 33, 36, 99, 103, 108
U Masarykovy lípy 26, 28, 34, 36, 52, 53, 57
U pána Ježíše 27, 30, 37, 96
U Prokšů ve dvoře 27, 29, 34, 97
U Šandy ve dvoře 27, 29, 34, 36, 97, 103
U Škarkovejch třešní 26, 28, 34, 36, 60, 74, 75, 76, 80
U vinárny 27
U vrby 27, 29, 33, 36, 51, 90, 92, 96

V

V brodcích 26, 28, 33, 35, 74, 75, 85
V cestách 27, 28, 30, 33, 104, 105
V cestkách 26, 28, 33, 37, 74, 75, 76
V cihelně 27, 28, 33, 37, 104
V čihadlech 27, 28, 33, 36, 104
V dobřeňskejch lesích 26
V doubravách 26, 28, 33, 36, 42, 47, 49, 53, 57
V jezírkách 26, 28, 33, 35, 75
V křižovkách 27, 28, 33, 104, 105, 108
V lesích 26, 30, 53
V lomě 27, 28, 33, 36, 97, 99, 105
V novinách 27, 28, 33, 35, 91, 92
V řeticích 27, 28, 33, 93
V síti 27, 28, 33, 110, 111, 115
V štrampouchu 27, 28, 33, 98
Ve skálách 27, 29, 33, 92
Ve skále .26, 27, 28, 29, 30, 33, 35, 46, 49, 54, 57, 97, 105, 108
Ve staškách 27
Ve stažkách 26, 28, 33, 37, 74, 75, 80
Ve struhách 27, 28, 33
Ve višňovci 26, 33
Ve vohrádkách 19, 26, 28, 76
Ve vsi 26, 29, 30, 33, 37, 45, 53, 56
Velkej díl .19, 27, 28, 32, 35, 36, 44, 64, 69, 104, 105, 108
Velkej les 26, 28, 32, 35, 76, 80
Velký hřiště 27, 30, 32, 35, 36, 104, 108
Vlčí jáma 26, 29, 32, 35, 36, 76, 80
Vošidil 27, 29, 30, 31, 106, 108
Vysockej potok 27, 29, 32, 35, 37, 113, 114
Vysoká ...22, 26, 27, 29, 30, 31, 35, 37, 42, 43, 45, 49, 51, 54, 57, 99, 100, 110, 111, 112, 113, 114, 118, 123, 131, 132

Z

Za Brožova 27, 28, 33, 36, 106, 107, 108
Za Černovejma 26, 28, 30, 33, 36, 70, 77, 80
Za Dlabalem 27
Za hřbitovem 27, 28, 33, 37, 94, 95, 106, 108
Za humny 27, 28, 33, 85, 95
Za kapličkou 27, 28, 33, 37, 94, 96
Za Kárníkem 27, 28, 33, 36, 113, 114
Za Kašparova 27, 33, 36
Za kovárnou 27
Za kravínem 27, 28, 37, 89, 96
Za Malákem 26, 36
Za panskejma stodolama19, 26, 28, 34, 37, 55, 57, 58, 62, 78
Za pilířem 27, 28, 30, 33
Za Semerádem 26, 28, 33, 36, 48
Za starou cihelnou 26, 28, 34, 35, 36, 42, 56, 58
Za stodolama 27, 28, 33, 101
Za stodolou 26
Za Suchovejma 26
Za Škarkovejma 26, 28, 33, 36
Za školou 27, 28, 33, 37, 87, 94, 96
Za uličkou 10, 27, 28, 33, 89, 96
Za vohrádkou 27, 28, 33, 37, 98
Zdychyncova zahrada 11, 26, 28, 32, 36, 78, 80
Zřícenina 27, 30, 31, 37, 87, 110, 111, 114